

SCRISOARE - APEL

—Constantin DOBRESCU—

Când în Decembrie 1989 s'a aprins la Timișoara scânteia revoltei, scânteie devenită flacăra revoluției la București, am sperat toți într'un viitor democratic de dreptate, libertate și bunăstare. În culise însă, s'a uneltit. Complotiștii au înșelat poporul care dorea și cerea înlăturarea comunismului. I-au aruncat praf în ochi, dându-le "capul lui Moțoc", respectiv al lui Nicolae Ceaușescu și al soartei sale, "toanta din capul statului". I-au lichidat în grabă, nu prin proces normal și public. Morții nu pot vorbi. Așa s'a consumat răfuiala internă din p.c.r. și clica mediocră, viclenă a păstrat puterea. Revoluția a fost furată și Românii știu cine au fost hoții. Nu-i nevoie să-i numesc eu.

După aproape șapte ani, în România domnește în continuare minciuna, abuzul, risipa, corupția, neîncrederea și jaful în

averea publică. Trubadurii lozincii: "noi nu ne vindem țara" au cam furat-o, au cumpărat-o pe te miri ce și mai nimic.

Libertatea așa de mult dorită, așa de scump plătită, nu înseamnă dreptul de a face orice fără nici o responsabilitate și nu înseamnă dezmăț.

Libertate este puterea de a alege după ce ai deosebit binele de rău, adevărul de minciună.

Românii n'au avut această libertate pentru că în foarte mulți domnește confuzia încă. Adevărul, informația cinstită, leală nu pătrunde la sate, este oprită la barieră de "oamenii noștri" - profitorii de ieri și de azi ai nomenclaturii puterii. S'au creat diversuni pentru a distrage atenția publică dela problemele majore și acute ale țării, ale populației.

Democrație înseamnă, înainte de toate,

dialog. Când Opoziția, tineretul au chemat la dialog, au fost trimiși minierii și securiștii să ciomăgească lumea, să stâlcească în bătăi studenții, să devasteze, să jefuiască sediile partidelor de opoziție, să distrugă laboratoarele din universități.

Vouă, frați Români, vă scrie din îndepărtate meleaguri, un semen de-al vostru.

Într'un regim democrat - așa cum se pretinde a fi România - alegerile reprezintă o ocazie de decizie, un moment crucial. În Ianuarie 1990 ați pierdut o ocazie. La 20 Mai 1990 ați pierdut a doua ocazie. În 1992 la fel, ați fost trași pe sfori viclene.

În Noembrie anul acesta aveți de ales un nou președinte și un nou parlament. Este o nouă ocazie. O veți pierde și pe aceasta?

Eu vă cunosc bine. În copilărie v'am văzut în zori de zi pe ogoare: în tinerețe am

Continuare în pag. 4

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii

colaboratori din România:

Av. N. RODEAN	pagina 2
Florea OLTEANU	pagina 4
Prof. A.I. HOSSU	pagina 5
Av. George VASU	pagina 5
F. O. SĂLCEANU	pagina 6
Prof. Sorin BOTEZ	pagina 6
Prof. D. HAIDER	pagina 7
Andrei BĂDIN	pagina 7
D. Tache FUNDA	pagina 8
Prof. M.S.DERDENA	pagina 9
Nicoleta CIACHIR	pagina 10
Dr. Ing. N. BRĂDEANU	pagina 14
Prof. Nicolae CIACHIR	pagina 16

Prețul unui abonament anual
305/50DM

ISSN
0705-8345

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 22 Nr. 241 - OCTOMBRIE 1996

PUBlicație LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDĂ

ZIUA SCHIMBĂRII

Eugen BĂRSAN

Ea este ziua alegerilor prezidențiale și parlamentare din 3 Noembrie 1996. Ziua de care sunt legate speranțele românești că puterea nomenclaturistă se va prăbuși, ca orice lucru contrar legilor naturii umane. După decenii de sclavaj și martiraj spiritual, politic și social, Românii își vor putea recăștiga dreptul la o existență morală, într'un spirit de demnitate omenească.

Baza speranței schimbării stă în crezul că acumularea răbdării față de un regim al fărâdelegilor și mizeriilor trebuie să fie coaptă pentru o explozie cu un vot antiputere, antinomenclatură, un vot dat Opoziției.

Schimbarea mult așteptată și visată va însemna un nou mod de viață, care să pună capăt anilor de minciună, corupție și sărăcie; să ridice națiunea din starea ei de societate bolnavă; să deblocheze justiția și să reinstaureze și garanteze proprietatea privată. Astfel, prin votul său dat Opoziției, respectiv Convenției Democratice, Românul care a ajuns la răbdarea care nu se mai poate răbda, poate scoate națiunea din chingile puterii nomenclaturiste, întorcând-o la normalitate.

Este clar că alegerile prezidențiale și parlamentare au loc pe o acută criză socială, într'o societate oropsită de comunism, care cere ca să nu se mai voteze cu comuniștii. Să nu mai voteze cu ei! Pentru că, pe lângă cele amintite, nu se mai poate admite tragismul care ne arată că pe treapta Revoluției nu a putut călca decât talpa Președintelui Iliescu și a tovilor de tagmă. Tot ceea ce de șase ani încoece s'a întâmplat politic pe această treaptă, a fost în slujba exclusivă a supraviețuirii structurilor comuniste.

Prins în dezastrul spiritual creat de talpa minciună și în dezastrul economic creat de talpa incompetență, Românul nu s'a ales decât cu dezamăgiri și dezgust. Un lucru care-l face să privească cu amar la politicașie și să se scarpine după ceafă cu nedumerire.

Acum, eliminarea "tălpilor" iliesciene stă în votul Românului, în votul schimbării. Un vot care cere puterii comuniste să plece! Pentru că ea este o sfidare adusă timpului ca pretinsă "mamă" a națiunii. O mamă care a lucrat diavolește ca România ce a urmat Revoluției să nu fie cea pentru care s'a făcut Revoluția. O "mamă" care ține țara la pragul cel mai de jos al vieții, al disperării. Iar în loc ca Dl. Iliescu să accepte adevărul mesajului celor ținuți socialistice jos, dânsul taxează vorbele opoziționiste, care se ridică, drept o "incitare la destabilizare".

Este imoral să rămâi indiferent în fața lichelelor care se inghesuie în fruntea statului. În fapt plouă cu lichele, iar în fond este vorba mai mult decât de liche-

Continuare în pag.3

NOEMBRIE 1996

A LE GE
CA SĂ AI CE
C U LE GE

EDITORIAL

ROMFEST 1996

S'a încheiat cu bine și acest Romfest 1996. A fost un frumos succes de prezență românească, pe dimensiuni naționale și cu purități de spiritualitate și cultură, aduse din tradiția străveche a pământului și țării noastre. Aceasta a fost, dela bun început semnificația acestor întruniri, care să marcheze în pribegia noastră legătura cu tot ceea ce am lăsat în urmă și să împărtășească lumii întregi, pe acolo, pe unde ne găsim ceva din frumusețea, adevărurile și gândurile născute din potențele de creație specifice poporului nostru.

De fapt, întrunirile Romfest au fost, din 1988 și până astăzi, singurele manifestări cu caracter național, care au vizat dimensiuni dincolo de limitele parohiale, având o amploare și o rezonanță internațională, trecându-se peste granițe de partid sau formație politică. Ceea ce prima era încadrarea în suvoiul de sentimente, emoții și credințe legate de ființa românească. Aceste întruniri au avut loc în cele mai variate locuri geografice, pentru a da posibilitate oricărei comunități românești, cât de mică, să simtă flacăra națională a vieții strămoșești și să contribuie după posibilitățile ei la încheierea unei solidarități și a unor legături sufletești pe care nu le va uita niciodată.

În felul acesta, s'a dovedit că acei care participă la întâlnirile noastre, vin cu inima curată, fără dedesubturi și fără gânduri năstrușnice. În realitate, Romfesturile au fost o adevărată sită de ales sămânța cea bună de stricăciuni și gânduri piezișe. Totul s'a bazat pe dorul de strângere laolaltă și pe dorința de a simți căldura inimii și suflului românesc. Și pe resorturile morale ale unui ideal, pur românesc și nevătmăat. Așa s'a definit o autentică integritate morală, la care am ținut cu toții, în decursul timpului. Și nu s'a acceptat nici un fel de compromis, nici cu partidul comunist din România, împotriva căruia am luptat din răstputeri, în toate împrejurările și cu agenții dubioase ale acestui partid și nici cu imoralele secături ale infiltrărilor Securității.

În decursul anilor, la absolut toate întrunirile noastre de Romfest am întâmpinat opoziție categorică, fondată pe rețelele de Securitate și partid comunist, executate cu zel de infiltrății acestora. S'au cheltuit sume mari de bani, pentru a stăvili ridicarea noastră, cu "batalioane" de detractori și cu acuzații scoase din arsenalul de luptă al propagandei comuniste. Toate încercările lor au fost și ridicole și zadarnice, căci au fost înfrânți cu toții și noi ne-am continuat drumul, fiindcă reprezentăm o poziție curată de românism, de credință românească și idealul de eliberare al poporului român. Toți acei care s'au opus întrunirilor noastre, s'au descoperit ca infiltrăți, în frunte cu preținoase fețe bisericesti, care refuzau să participe la astfel de manifestări naționale cu o formulă impusă de comunistii din țară, de Securitate: "noi nu facem politică".

Adevărul este simplu de tot: noi nici nu doream să ne asociem cu ei; dar ei făceau tot ce puteau ca să răspundă despre faptele și persoanele noastre tot felul de invective, în rândurile altora, care erau și neinformați și săraci cu duhul.

Forța noastră morală și temeinicia dedicației noastre nu au putut să fie înfrântă de demagogia adversarilor și de răutatea lor fundamentală, căci erau în slujba Securității. Acei care au venit alături de noi și s'au simțit bine, după cum ne-am simțit și noi, au pus temeiurile unei cetăți de simțire românească și de credință neprihănită în destinul neamului românesc.

O asemenea cetate nu poate face tranzacții morale și nici nu poate capta în fața nărilor unii fel de tentații și în fața unor situații care ne-ar cere să aplicăm legile unei diplomații artificiale și ridicole, numai de dragul unor aparențe. Noi ne-am păstrat legile noastre, principiile noastre sau concepțiile noastre despre realitățile românești în care credem, dar nici nu am îngăduit altora să intre în casa noastră, cu scopuri ascunse, ca să ne dea directive și să caute publicitate pentru interesele lor personale sau de grup, prin afiș și reclame, în care noi să apărăm ca simpli figuranți. Pe mulți dintre aceștia nu i-am chemat, dar nici nu i-am dat afară, căci ușile noastre au fost totdeauna deschise, pentru prezența altora. Pe comunisti și securiști nu i-am dorit niciodată să vină la casele noastre de manifestări publice.

Nu am dat nimănui sugestii, lăsam pe fiecare să se chivernisească după capul lui, cu libertatea de a face orice îl îndeamnă propria lui vocație: ridicol, securist, imoral etc.

Este normal ca toate aceste lucruri să fie cunoscute de către cei vizati, așa cum erau știute de toată lumea. Am insistat de data aceasta asupra lor, pentru că se pare că Securitatea și comunistii din nomenclatura lui Iliescu încearcă alte metode de a pătrunde în cetatea Romfestului și a altor comunități românești și instituții din exil, cum s'a întâmplat cu Biserica Română Ortodoxă din Paris și cu cimitirul Militar român din Soultzmat-Alsacia-Franța. După experiențele pe care le avem în viața noastră din exil, în care cunoaștem absolut pe toți infiltrății și pe cei care încearcă diversivități, nu există nici o posibilitate să fim înșelați și atrași în curse de compromitere.

Mai mult decât atât, încercările celor care urmăresc să ne compromită, vor da greș, vor falimenta total, pentru că prevedem între altele, sfârșitul epocii lui Iliescu și al nomenclaturii sale și, nu este exclus, ca în curând să facem o mare manifestare Romfest în România, ca să rupem toate vârlurile întinse pe care le-a ridicat partidul comunist asupra țării și a poporului român.

Nu este posibil ca să fie compromisă strădania românească de peste 40 de ani, făcută în sprijinul poporului român și pentru eliberarea lui de sub jugul iobăgiei comuniste și a Securității, amândouă străine de idealurile și suflul românesc.

George BALĂȘU

"COMUNICAȚI PALATULUI CĂ SUNT ÎN ȘEDINȚĂ!"

—Av. Dr. Nicolae RODEAN—

Prin acest articol, astfel intitulat, doresc să subliniez caracterul și atitudinea plină de demnitate profesională a președintelui înaltei Curți de Casație care, pe timpul regelui Carol al II-lea, anunțat, în două rânduri de apodul instanței în sensul că: "Domnule președinte sunteți chemat la Palatul regal", acesta, cu glas răspicat, a răspuns: "Comunicați Palatului că sunt în ședință".

Și am fost îndemnat către această "înștiințare", intrigat de o comportare cu totul contrarie de care a dat dovadă președintele de astăzi al Curții de Casație și Justiție (C.S.J.), căreia, cu toate încercările și stăruința, nu i-am putut găsi o altă explicație, în afară de aceea de a fi pe placul "Puterii".

Aceasta, cu atât mai mult cu cât, a procedat astfel "nesilit de nimeni", știut fiind că, Președintele Iliescu, cu foarte abil, nu i-ar fi solicitat, după cum nici nu i-ar fi sugerat un anume mod de rezolvare a "cazului" de care ne ocupăm.

Și, iată, desfășurarea cronologică a faptelor. În ultima vreme, oameni de specialitate ori reputați juriști, prin invocarea textelor din Constituție, decretul lege nr.2/1989, precum și decizia Curții Constituționale din 1992, au demonstrat că prezența lui Ion Iliescu, încă patru ani, în fotoliul prezidențial dela Căcioceni este ilegală, contravenind legilor în vigoare referitoare la ocuparea funcției supreme în stat.

În acest sens, Paul Florea, judecător la Curtea Supremă de Justiție, adept convins al celor menționate în alineatul anterior din acest articol, a scris în "România liberă" și apoi a spus într-un interviu acordat postului de radio "Europa liberă", prin care, justificându-și "opinia", a făcut și următoarele precizări: "...m-am comportat ca un cetățean de probitate al acestei țări, care încearcă să aducă în discuție, în conștiința opiniei publice, încercările de săvârșire a unor acte grave, cum este încălcarea Constituției".

Și apoi, cu sinceritatea care ar trebui să caracterizeze și să însoțească întotdeauna activitatea specifică a judecătorilor, continuă așa: "Asta e tot ce m'a animat atunci când am adus la cunoștința opiniei publice încercarea D-lui Iliescu de a ajunge pentru a treia oară în fotoliul prezidențial" (România liberă din 17. 08. 1996).

Reținem, de asemenea, că intervențiile sale au fost făcute în nume propriu și NU ÎN NUMELE CURȚII SUPREME.

Nu mai că "opinia" judecătorului Paul Florea, în loc să fie apreciată la justa ei valoare ori, dimpotrivă, să fie discutată în forum-ul instanței supreme, a stărnit "mânia" D-lui Uglean, președintele, care, prin nesocotirea unor prevederi regulamentare, a făcut publică anunțarea faptului că: "... în legătură cu soluțiile ce ar trebui promovate de Biroul Electoral Central și Curtea Constituțională în cazul în care Președintele Iliescu ar candida pentru un nou mandat", Curtea Supremă de Justiție dezavuează declarațiile făcute presei de judecătorul Paul Florea.

La o primă citire, s'ar părea că acest "caz" nu prezintă o importanță deosebită, putând fi așezat într-un cadru obișnuit al unor discuții determinate de "păreri" diferite, referitoare la una și aceeași problemă.

Dar, cercetate cu interes și deplină obiectivitate, trebuie să avem în vedere determinanțele și mai cu seamă consecințele lui și toate acestea cuprinse, obligatoriu, în actualitatea momentului politic.

Asadar, să le analizăm, metodice.

1. "Intervențiile" judecătorului Paul Florea aparțin numai acestuia, sunt ale lui și îi aparțin "în nume propriu", fără să angajeze în vreun fel Curtea Supremă de Justiție. Este punctul său de vedere, abilitat astfel și de pregătirea sa juridică și de activitatea sa funcțională.

Este, deci, o "opinie", convingător demonstrată, acțiunea sa trebuind a fi caracterizată ca pornind din îndemnul lăuntric al judecătorului, preocupat de dreptate și adevăr, în frământarea sa continuă pentru înfăptuirea justiției.

Cu alte cuvinte, fiind vorba de un punct de vedere care îi aparține, în exclusivitate, necondiționat de nimic în afară de propria sa conștiință și convingere, judecătorul în discuție declară sentențios: "Eu n'am cerut voie președintelui Curții Supreme de Justiție să-mi exprim părerea și nici n'o voi face vredată" (România liberă din 17. 08. 1996).

2. Comparând "poziția" de deplină responsabilitate și demnitate profesională cu aceea a președintelui Curții, vom putea spune că "reacția" acestuia din urmă păcătuiește prin a fi defici-

tară și mai ales întrebătoare.

Într'adevăr, acesta s'a "supărat ca vâcarul pe sat" (cum se spune) în măsura în care a anunțat public că înalta instanță se dezice de părerea judecătorului Paul Florea, dezavuându-l.

Ori, urmând un raționament simplu și mai ales reținând în mod corect desfășurarea faptelor, observăm, dela bun început, că "argumentul" folosit pentru a justifica "dezavuarea" ar fi fost îndreptățit numai în ipoteza în care, judecătorul, astfel "sanționat", ar fi pretins că intervențiile sale le-a făcut și în numele Curții, ceea ce în realitate, nu s'a întâmplat.

Împrejurarea că autorul acestora este judecător al C.S.J. nu poate conduce la susținerea că prin această calitate funcțională, a fost angajată - ipso facto - însăși instanța supremă.

De aceea, socotim că suntem îndreptățiți să ne manifestăm atât surprinderea cât și nedumerirea întrebându-ne, cu sinceritate, cum a fost cu putință ca pregătirea profesională și capacitatea intelectuală a președintelui Curții Supreme să nu-l oprească în acceptarea unei explicații lipsită de orice eficiență, prin simplitatea ei și mai ales, cu totul străină obiectivului care solicită și reclamă, cu insistență, lămuriri, cel puțin, mulțumitoare.

Pe de altă parte, hotărârea de dezavuare este deficitară și datorită faptului că "majoritatea colegilor mei sunt în concediu", motiv pentru care suspiciunea cu privire la "legalitatea" măsurii nu poate fi nesocotită.

Și, cu adevărat, aici este surpriza și cheia pentru dezlegarea "pricinii".

(a) Adică, pe de o parte, judecătorul Paul Florea declară că "intervențiile mele au fost în nume propriu iar pe de altă parte, deși «majoritatea colegilor mei sunt în concediu», dezavuarea a fost prezentată și anunțată public ca aparținând Curții Supreme, de unde concluzia (probabilă) că autorul acesteia nu poate fi altul decât chiar Domnul Uglean, în calitate sa de președinte al instanței supreme.

(b) În aceste condițiuni nu lipsesc nici unele supoziții determinate de "graba" cu care s'a acționat chiar și fără posibilitatea practică de convocare a forum-ului care, conform regulamentului supremei instanțe, este singurul competent să se pronunțe asupra unei hotărâri de dezavuare.

(c) În fine, la drept vor-

bind, această chestiune nici nu trebuia să fie cuprinsă în preocupările Curții Supreme, deoarece... "mi se pare total nefiresc și nela-

locul ei ieșirea și anunțarea publică a faptului că C.S. se dezice de părerea mea, pentru că nu era cazul s'o facă" (România liberă din 17 August 1996).

Dar, reținând în mod corect desfășurarea "cazului" și încercând să aflăm "explicația" atitudinii și comportării D-lui Uglean, care "nesilit de nimeni" a reacționat prompt, hotărând dezavuarea judecătorului Paul Florea care și-a permis să aibă o "opinie" (probabil diferită de aceea a d-sale), poate nu greșim afirmând că se poate vorbi de chiar dorința acestuia de a-și dovedi loialitatea față de Președintele Iliescu, deoarece cunoscându-i "abilitatea", excludem posibilitatea ca Dl. Uglean să fi acționat la sugestia ori la îndemnul președintelui țării.

De asemenea, considerăm că "sanctiunea" aplicată judecătorului despre care discutăm, este pornită tot din dorința președintelui Curții Supreme în sensul de a constitui un serios avertisment pentru judecătorii care vor îndrăzni, în viitor, să-și exprime punctul lor de vedere neautorizat.

Și toate acestea în vederea independenței celor îndreptățiți să împartă dreptatea.

O Doamne, câtă deosebire!

ATUNCI - "Comunicați Palatului că sunt în ședință".

ASTĂZI - "...fiind posibil să intervină cenzura în pronunțarea soluțiilor". De altfel, s'au mai ivit în acești ani anumite soluții ale Curții Supreme de Justiție care sunt cel puțin discutabile" (Paul Florea).

Sau (și mai tranșant): "...aștiți că la ora actuală aparatul de justiție este militarizat. Și nu la nivelul judecătorului de rând, ci la șefi. Sunt foști milițieni, foști securiști... Oamenii foarte buni pentru putere..." (Cornelie Turianu, R.L. din 14. 08. 96).

Și, cu respectul cuvenit instanței supreme, vă întreb, domnule președinte UGLEAN, dvs. unde credeți că va este locul?

În final, pentru că Dvs. sunteți ardelean, dacă tot ce am scris în acest articol le-a spusune consătenilor mei din comuna Poiana Sibului, sunt sigur că aceștia, făcându-și semnul crucii, ar adăuga, cu mirare și întrebător: "Scrie-ne, Doamne, cum ne vezi!".

• Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța împerejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada și U.S.A., se pot face "Cec Postal" (Money Order) sau "Cec Personal".

Din Europa și alte continente, prin "Mandat Postal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC

P.O.Box 78010

Westcliffe Postal Outlet

Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI

REDAȚIONALE

PARTIDE ȘI CANDIDAȚI ÎN ALEGERILE DIN NOEMBRIE

—Mihaela MOISIN—

Alegerile bat la ușă. Și în România și în Statele Unite. Câtă deosebire între aceste două țări: în Statele Unite, țară cu peste 100 de milioane de locuitori, se înfruntă în dezbateri democratice doi candidați: Dole din partea Republicanilor și Clinton din partea Democraților. La noi? Până la data scrierii articolului de față, sunt 51 de partide înregistrate și aproximativ 15 candidați la postul de președinte.

Multe partide, mulți candidați; pe lângă ambițiile personale, totul este făcut așa ca să se creeze confuzie, așa ca cetățeanul de rând să nu știe cu cine să voteze. Când ar fi fost atât de simplă o confruntare democratică între Emil Constantinescu, reprezentantul democrației și Ion Iliescu, reprezentantul neo-comunistului.

Pentru înscrierea unui partid în alegeri este nevoie de 10.000 de semnături, pentru candidarea în Camera Deputaților de 2.000 de semnături, iar pentru înregistrarea candidaturii la președinție este nevoie de 100.000 de semnături.

Deși candidatura lui Ion Iliescu este neconstituțională, este contestată de majoritatea liderilor Opoziției, precum și de majoritatea liderilor partidelor foste asociate ale PDSR, abuzul de putere al lui Ion Iliescu își spune cuvântul încă o dată.

Să vedem pe scurt cine sunt candidații la președinția țării și care sunt alianțele între partide, la ora actuală.

Desigur că este încă timp ca acestea să se schimbe.

După ziarul "Ziua", candidații la președinție se împart în două culori: culoarul democraților și culoarul nostalgicilor. Deși nu suntem total de acord cu această împărțire, o vom folosi ca punct de reper.

Din culoarul democraților fac parte: Emil Constantinescu - Convenția Democrată Română; Petre Roman - Uniunea Social Democrată; Nicolae Manolescu - Alianța Națională Liberală; Gheorghe Frunda - Uniunea Democrată a Maghiarilor din România și Ioan Pop de Popa - Uniunea Națională de Centru.

În culoarul nostalgicilor sunt cuprinși: Ion Iliescu - Partidul Democrat Social din România, actualul partid de guvernământ, Gheorghe Funar - Partidul Unității Naționale din România, Adrian Păunescu - Partidul Socialist Muncitoresc, Vadim Tudor - Partidul România Mare și Generalul (r.) Nicolae Militaru.

În afara acestora, mai candidează Constantin Niculescu, președintele ACR din partea Partidului Automobilistilor, Gheorghe Nicolae - candidatul romilor și mai recent Tudor Mohora din partea Partidului Socialist, Antoaneta Maria Ciocirna din partea Partidului Solidarității Democratice, Petre Bucur Volk și Octavian Pleșa, candidați independenți și ca de obicei, Ion Câmpăneanu și-a depus candi-

datura.

Desigur, dintre toți aceștia, cu șanse de reușită sunt Emil Constantinescu, care în urma sondajelor conduce, urmat de Petre Roman, Ion Iliescu și Nicolae Manolescu.

În ce-i privește pe Adrian Păunescu și Vadim Tudor, îi considerăm ieșiți din cursă înainte ca aceasta să înceapă.

Pe ultima sută de metri, se formează alianțe, se trece la atacuri din partea comunistilor care își dau seama că pierd teren permanent.

Astfel, în timp ce atacurile murdare ale comunistilor la adresa, în mod deosebit a candidatului principal din Opoziție, Emil Constantinescu, continuă, se creează noi înțelegeri și alianțe.

Alianța Națională Liberală (ANL) compusă din PAC și PL'93 - lider Nicolae Manolescu a semnat un pact de responsabilitate politică cu Uniunea Națională de Centru (PU, PDAR, MER și PUR); acest protocol își propune colaborarea electorală și crearea unui program comun de guvernare. Această înțelegere este deschisă și altor formațiuni politice. Victor Surdu, șeful Partidului Agrarienilor (PDAR) este convins că la această înțelegere va adera și Convenția Democrată Română.

Pe de altă parte, Petre Roman (PD), care a fuzionat cu FDR (Frontul Democrat Român) prima formațiune politică după Revoluția din Timișoara și-a creat și el o alianță numită USD, Uniunea Social Democrată.

Pentru cei ce nu știu, Partidul Democrat al lui Petre Roman se situează pe aceeași coordonată cu PDSR, din momentul în care ambele partide au aderat la Asociația Partidului Socialiștilor Europei, care se pare că-l vor susține în alegeri. Și-atunci să-l mai consideri pe Petre Roman în culoarul democraților? Sau îl treci în culoarul nostalgicilor, împreună cu tovarășul de mineriadă în 1990, Ion Iliescu?

Partidul România Mare al lui Vadim Tudor a fuzionat cu Partidul Român pentru Noua Societate; iar Partidul Tânăra Democrație a încheiat un protocol electoral cu Partidul România Mare, la care a aderat și președinta Comunității Turce, Fefzie Rușin.

Nu au încheiat deocamdată nici o alianță CDR și PDSR - cei doi mari - care se vor înfrunta de fapt în aceste alegeri. Ca alianțe sau partide, cele ce vor influența rezultatul alegerilor vor fi USD și ANL, în cel de-al doilea tur de scrutin.

Este foarte important faptul că de astă dată tineretul este implicat în aceste alegeri, astfel președintele Studentilor Tărâniști, Dan Nichita candidează pentru Camera Deputaților, în Vrancea, de asemenea doi studenți de la Facultatea de Litere și Teologie, Baia Mare, își depun candidatura ca independenți pentru Camera.

Pentru a scăpa de mizeria morală și socială a anilor în care conducerea a fost împărțită de Iliescu și Roman, votați pe DI. Emil Constantinescu și Convenția Democrată Română, care prin "Contractul cu România", va duce țara pe drumul adevăratei democrații.

"ROMFEST" 1988 - 1996

În luna lui Cuptor a anului 1987, un grup de tineri, ca să-și aline dorul de țară, s-au întâlnit la Tabăra de vară a Asociației Culturale Române din Hamilton, Canada.

Plini de avânt și văzând cum Germanii, Olandezii, Francezii, Irlandezii etc. își aveau în calendar zile pentru a-și celebra rădăcinile etnice, s-au gândit ca și noi, Românii, să avem o zi pentru a celebra cele două evenimente sincronizate de soartă: încreștinarea sub cărușă Sfântului Apostol Andrei și Certificatul de Naștere al Neamului înscris pe Columna lui Traian din Roma. La aceste gânduri s'a adăugat și împlinirea în 1988, a 70 de ani dela realizarea României Mari.

Un bătrân din cei prezenți - este bine să ai întotdeauna și-un bătrân - văzând entuziasmul tinerilor, le-a dat un sfat:

Retrageți-vă într-o oază, discutați și decideți ce vreți să faceți; după ore de discuții, tinerii au decis:

Ne trebuie o cooperare între cele două Episcopii: ortodoxă și greco-catolică, la care să adăugăm și cea mai veche organizație românească din America și Canada, Uniunea și Liga.

Așa s'a născut "Romfest"-ul!

Indirect, la apropierea celor două episcopii a cooperat și Ceaușescu, căruia i se suise la cap "Epoca de aur" și începuse să dea cu plugul peste cimitire și să distrugă bisericile.

Uniți, în apărarea credinței și libertății, ne-am întâlnit la Cleveland în 1988 și asta în ciuda celor care au întrebuințat Biblia lui Karl Marx ca să ne împiedice.

S'au agățat pe copacii și gardurile din jurul bisericii "Sfânta Maria" cruci încrâncate și slogane antisemite. Poliția i-a prins și i-a identificat.

În Europa se răspândise zvonul că

"Romfest" s'a amânat, iar celor din Statele Unite și Canada, pe antete falsificate, li s'au trimis liderilor, scrisori ca să nu vină, că ar crea o situație critică. (Asemenea scrisori au fost adresate și unora din Comitetul de organizare, ce expediaseră autenticele invitații, n.n.)

Eforturile tovarășești n'au reușit. Senatorul statului Ohio, Howard Matzenbaum, informat de scopurile Bucureștiului de a compromite pe loialii cetățeni americani de origine română, a trimis o felicitare celor care reprezentau Democrația și dorul de eliberare a țării, iar primul orașului Cleveland, printr'un decret, a dedicat "Ziua Românilor".

Revenim acum la "Romfest 1996", găzduit cu eleganță la Princeton, N.J. și unde am fost "onorați" cu prezențe instantanee...

Unii lideri, Români-americani care au colaborat cu fostul regim comunist și acum continuă să se pupe cu neocomuniștii mafioți, precum și unii politicieni cu trecut ceaușist și mentalitate de bazar "Dușmanul dușmanului meu îmi este prieten", au galopat cu steagul alb ca să-și frece coatele și să se identifice cu vechii luptători anticomuniști.

Schimbarea de busolă o înțelegem: neașteptați musafiri au venit pentru a-și lustrui obrazul... dar n'au găsit "periufe".

Plecăm, cu fruntea'n sus, dela Princeton, N.J., reproducând două rânduri din poezia "INCHEIERE", apărută în recentul volum "PEISA LAUNTRIC", al cunoscutului poet Demostene Andronescu:

"Îți mulțumesc pentru spinii cu care mi-ai presărat cărarea / Pentru îndârjirea cu care te-ai împotzit urcușului meu".

Stroe MOLDOVANU

ZIUA SCHIMBĂRII

Urmare din pagina 1

le. Este vorba de un sistem care, pe lângă hoții din conducere, mai face casă și invaziei de escroci care s'au abătut asupra țării. Că acest lucru ajută și el țării să se ducă de răpă, nu contează! Uniți foarte în nesimțiri, conducătorii țării nu vor nici să audă și nici să vadă ce se petrece în jurul lor.

Din păcate, nimic ce e rău în viața statului n'ar fi fost posibil fără concursul indiferentismului, care face jocul oligarhiei puterii. De aceea trebuie învins indiferentismul electoralului prin convingerea oamenilor de drumul spre viitor și de posibilitățile de a se ieși de pe fundul mării și de a se respira un alt aer.

Alegerile dela 3 Noembrie 1996 sunt hotărâtoare. Fiindcă dacă Românul nu-și regăsește voința și conștiința să se ridice din mlaștina indiferentismului și absenteismului ca să înfrunte sufocarea în care-l țin nomenclaturistii, realizând că votul lui poate produce mult așteptata schimbare, atunci Țara Românească va intra în secolul următor cu oligarhia de stăpânitori de care are parte. Și cu aceasta, poporul român va rămâne și pe mai departe în soartă. Pentru că nici un apel și nici un recurs la morală nu vrea să lucreze.

Când țara fierbe de nemulțumire și când guvernul Văcăroiu este văzut ca un guvern al sărăciei naționale, logica ne îndeamnă să sperăm la un vot majoritar al Opoziției. Bineînțeles, gândindu-ne că ultimii șase ani de sub nomenclatură, plini de o amară experiență de dezamăgiri, nu pot decât să ducă la un votant care-și dă seama că speranța de mai bine nu poate fi ucisă, că poți fi independent or indiferent față de multe, dar nu față de un strigăt la cer românesc. Strigătul schimbării.

Este în cauză dreptul poporului român la democrație, justiție, libertate și fericire. Se cuvine ca acest drept să aibă parte de șansa victoriei. Or, în cel mai rău caz, de un cât mai mare și apropiat pas făcut spre ea.

În fața urmelor dela 3 Noembrie 1996, Românul nu mai poate avea scuza lipsei de experiență. De acum, el are suficientă experiență ca să-și dea seama că singura salvare este: să nu li se mai dea votul nomenclaturistilor și să se voteze cu Opoziția.

Ah! dacă conștiința românească se va trezi în acea zi a votării, vom avea marea bucurie de a vedea o demonstrație a forței de regenerare a țării. O afirmare a unei identități regăsite, prin aducerea la căma țării a unui guvern CDR.

Iar dacă țara va amesteca din nou binele cu răul, numai Dumnezeu știe ce-o mai așteaptă.

Eugen BĂRSAN

VOTAȚI

CONVENȚIA DEMOCRATĂ ROMÂNĂ!
VOTAȚI CU EMIL CONSTANTINESCU!

COCOȘUL ROȘU DOREȘTE COTROCENIZAREA NAȚIUNII ROMÂNE

—Florea OLTEANU—

Nepuțința unui sicofant comunist de a fi centrul lumii pentru a orbi în continuare națiunea română, a atins cote grotesti.

Este, deci, un adevăr că istoria se răzbuună pe indivizii care nu-i respectă vremea și îi transformă în paiațe. Cum la Cotroceni există un astfel de specimen și timp de șase ani a îmbodit națiunea română cu fel de fel de "voroave" rusefonice, nu mai există nici o îndoială. Totul este atât de "realizat", precum "realismul socialist", pe care cocoșul roșu l-a învățat la școala tpeului sovietic și kaghebișt. De aceea cocoșul roșu își face în continuare menderle, semănând sloane fără susținere în cele patru zări ale națiunii române, ajunsă în sapă de lemn datorită îngăduinței sale proverbiale. El și-a luat în serios politica de codose pentru a fi cel care dirijează destinul națiunii spre alte "culmi de sărăcie criptocomunistă". Împintinat, se "înalță semeț" pe gardul istoriei și glășuiește dogit în contratimp "marile sale realizări", cum nu i-a fost dat națiunii să trăiască în veacurile ce s-au vremuit.

Și ceea ce este de-a dreptul grotesc e faptul că există, mai există încă analabeți care îi acordă "maxima genialitate" și ascultă, precum găinile, "cucurigurile" lui infatuete, pline de venin și puroi neocomunist. Și iată cum datorită acestor analabeți, cu chipurile tîmpe și cu sufletele roase de îndoială și foame, cocoșul roșu se semețește cu virulență pe gardul istoriei și îi revopsește într-o culoare mai roză cu trivialități, considerate de el chiar "adevăruri imuabile", pentru a câștiga de N ori scaunul domniei ce nu i se mai cuvine, întocmai Constituției pe care a "creat-o" și a impus-o națiunii să o

ACCEPTE. Această lipsă de respect este o dovadă că el nu are legitimitate în conștiința nici față de sine, nici față de națiune și nici de Dumnezeu. Conform uzanțelor pe care o folosește înseamnă că el își zice: "Eu sunt Puterea, eu sunt cel ce vrea și voi trebuie să mă vreați", căci o dovadă că nu se jenează când consideră că este un DREPT al său să mai fie cocoșul roșu peste destinul națiunii române și apărătorul de drept al escrocilor pe care îi îndrumă cum să devină infailibili în timp, împărțind țara în feude mafioate. Puțin îi pasă de respectul națiunii române. Pentru sine nu există. Demnitatea sa de cocoș roșu este mai presus de destinul națiunii, o dovadă că este aservită intereselor mafiei roșii care deja a început să practice capitalismul sălbatic.

Cum cocoșul roșu pângărește Legea și Constituția, de ce nu ar face-o și acoliții săi, sfidând interesele și destinul națiunii române, de ce nu ar scufunda în barbarie și bananism tot ceea ce este românesc? Zămbetul său interminabil, cu donțul oricând deschis până la urechile satanice, cu creasta rară și într-o parte, a început "marele marș", cucurigând "ideile ciuce", pardon: ideile ciuci, într-o "cavalcadă de dragoste" față de națiunea română ajunsă la pragul disperării, a sărăciei, a fricii galopante pentru ziua de mâine. Această lipsă de respect față de milioane de Români a cocoșului roșu este o considerație infinită pentru actele sale inconștiente și se crede îndreptățit să calce pe cadavre pentru a-și atinge scopul: continuarea genocidului social-economic. Având un dezvoltat simț de cameleonizare a dorinței lui, de a fi identic cu puterea, și-a dat frâu liber

ambițiilor cocoșului, galant împropățat cu "efectul schimbării la față", schimbarea care nu va avea loc niciodată, întrucât nu este născut cu harul divin și atunci națiunea română de va crede în el, va fi supusă și mai drastic suplicului criptocomunismului.

A trecut atîta vreme de când cocoșul roșu s'a oploșit la Cotroceni și cuibărește "idei fariseice-criptocomuniste" și a inveninat națiunea română cu false idealuri democratice. Există considerente destule pentru a se dovedi că acesta nu joacă în mod cinstit și loial, că prezenta sa în "cuibar" este una de falsificare a destinului națiunii române, de demonizare a tuturor principiilor morale, raționale ale adevăratului Stat de Drept.

Faptul că "dirijează prin firul roșu" destinul națiunii române, cu trimiteri slavonice, nu mai este un secret. Și pentru a adormi națiunea română joacă tare pe carte cu integrarea României în structurile NATO, ale Comunității Europene, cu Clauza dată de USA, cu mari relații de "parteneriat" cu magnați occidentali. Dar aceste trucuri sunt date pe față prin chemarea în justiție a escrocilor turco-arabi, prieteni de nădejde în "conclucrarea de idei mafioate". Împintinat, calcă falnic pe drumurile națiunii române ajunse de izbeliște, jefuită de mafioții financiari și industriali.

NOTA: Oricare cetățean străin venit în România recunoaște imediat că a intrat în țara plîngerii. Nu mai privind chipurile tuturor Românilor, va remarca imediat starea de lucruri în care aceștia au început să le trăiască, fiind marcați pentru alte decenii. Străinul va înțelege imediat că nu are șanse să se simtă în largul său, pentru că de mult a dis-

părut seninătatea miracolului românesc. Țara mișună de hoți, violatori, escroci de mare clasă. Armata de șomeri, de cerșetori se desfășoară în dezordine pe străzile marilor orașe, prin stațiile uitate de civilizație și Dumnezeu. Străinul va fi marcat luni de zile de cohorțele de copii flămânzi, jechoși și dezbrăcați care l-au oprit în pelerinajul său, cerându-i câțiva bănuți pentru o pâine sau pentru lucruri mărunte. Aspectul cenușiu, pe care l-au căpătat toate localitățile românești, îl va imbolnăvi pe străin și va face tot posibilul să ocolească țara plîngerii. Și este pe deplin întemeiată întrebarea: de ce a ajuns națiunea română într-o astfel de prăbușire când este atât de bogată, cum orice țară europeană și-ar dori să fie?

Cine este vinovat de dezumanizarea națiunii române? O spunem noi: cocoșul roșu, bomboneii parlamentului român, crocodilii guvernului român, toți infatuții, demonizați, carieristi, avari, impotenți spirituali, gargarisiți și sclivisiți, vicioși în logică și morală, unșuroși existențiali, paparuzi

venali. Într'un cuvânt: apologetii cocoșului roșu. Are pentru ce să se mândrească de acum înainte cocoșul roșu. A cotrocenizat națiunea română, i-a implantat morbul decăderii existențiale. Invingătorul se lăfăie peste demnitatea națiunii și se desfășoară cu pretenții, încercând să oprească ora de deșteptare a națiunii, așa cum a făcut-o în anii de "glorie comunistă", când activa la "onoarea tineretului" pentru a nu fi corupt de ideile capitalismului. Acum își dedică viața pentru a fi în continuare "mare sforar", urmat indeaproape de ghermanii stupizi ai politicii originale, impregnate de mafie, corupție, insolentă de latifundiar și ai lumii a treia... Cocoșul roșu păște trivial spre puterea pe care o dorește "etern dictatură", cotrocenizând națiunea română. Sfidător al valorilor națiunii române, "sfintin" de ideologia kaghebișmului slav, își cultivă năruvurile cu ostentația orientală lui obtuz. Și națiunea română rămâne în așteptare, deși este momentul să spună NU acestui iago care i-a adus numai sărăcie în

case, spaima zilei de mâine. Cocoșul roșu este conștient de nepuțința națiunii române de a i se opune. Despotismul său roșu are rădăcini adânci, ceea ce îi va permite să atace frontal, să ucidă la nevoie, deși are mâinile și conștiința pline de sângele anilor 89 și 90, inclusiv anilor vremuți până acum.

Cocoșul roșu se visează cucurigând pe înălțimile Kremlinului și sicofanții lui, jefuitorii națiunii române se bucură de acest "marș lung" prin stepele minciunii. Timpul nu este pierdut pentru a da lovitură fatală cocoșului roșu. Acum, în aceste ceasuri de cumpănă, națiunea română trebuie să oprească mecanismul de marionetă al cocoșului roșu, în numele demnității și frumuseții luminoase a conștiinței românești. România nu trebuie să fie jertfă la masa căpcaunilor criptocomunismului și mafiei pe care cocoșul roșu a "preamarit-o" în fațetele sale deviante, România trebuie să fie prin sine fatumul Democrației Autentice.

AȘA SA NE AJUTE DUMNEZEU!

SCRISOARE - APEL

Urmare din pag.1

fost cu voi în ateliere, în fabrici. V'am văzut copiii în școli. Am fost cu voi, cu părinții voștri pe front și știu cum s'au luptat pentru țară și neam.

N'am fost cu voi în închisorile și lagărele de muncă ce au împânzit țara, închisori în care s'a încercat și măcinat floarea tinereții ce scăpase de urgia războiului, dar știu ce a fost acolo.

Strămoșii mei au fost cu strămoșii voștri în toate luptele pentru apărarea Patriei și întregirea Neamului. (Nu știu unde erau și ce făceau strămoșii Domnilor Brucan, Roman, Severin & Co.)

Vă cunosc virtuțile. Cu ele mă mândresc și le respect. În drumurile mele am cunoscut și alte neamuri. Nu sunteți întrecuți în inteligență, hârmicie, curaj și omenie.

Dar nu de virtuțile voastre vreau să vorbesc, ci de cel mai mare cursul al vostru, mare cât un blestem: **lipsa de unitate**.

Voi știți bine - ați simțit-o pe pielea voastră - cine sunt cei dela care nu puteți avea binele, progresul pe care-l doriți, pe care îl meritați pe bună dreptate, dar nu vă uniți spre a-l trimite acolo unde merită după fațetele lor.

Ce înseamnă existența atîtor partide politice, unele să nu umple o cafenea cu toți membrii lor? Ce înseamnă atîta candidați la postul de președinte, decât o diversiune care să vă deruteze și să vă fărâmițeze forțele?

În Noembrie veți merge la vot să hotărâți soarta țării, a voastră, a copiilor voștri. Eu nu vă spun pe cine să votați. Vă spun pe cine să nu votați.

Mă adresez vouă, țărani care ați dus de veacuri greul, voi, izvorul nesecat al neamului, a virtuților lui, voi, care ați dat pâinea țării, pâinea pe care nu toți și nu întotdeauna ați avut-o pentru voi și pentru copiii voștri, voi, care ați dat flăcări armelor pentru apărarea hotarelor, voi, care ați dat țării elitele Neamului, voi, care ați fost furați de ogorul strămoșesc, voi, care ați plătit oalele sparte de guvernânți incapabili, corupți, nemernici. Voi, care ați fost și sunteți mințiți și înșelați, treziți-vă! Curajați Livada de omizi.

Mă adresez vouă, muncitori din ateliere, fabrici și uzine, ce trăiți în nesiguranța zilei de mâine, voi, care în loc de pâine ați primit baionete și gloanțe și la Grivița și la Petroșani și la Brașov, nu pentru că erați comunisti, ci pentru că ați dorit libertate, pâine, pace pentru Neamul Românesc.

Mă adresez vouă, intelectuali, cei mai mulți ieșiți din rândurile țărănilor și muncitorilor, voi, care ați fost umiliți de incompetența și obrăznicia impostorilor.

Și mă adresez femeilor din toate straturile, voi, mamele acestei țări, voi, ale căror inimi au sîngerat și ai căror ochi au plâns un îndelungat amar de ani pentru copiii, soții și frații voștri. Voi, a căror grijă,

dragoste și jertfă n'a obosit, n'a încetat niciodată.

Voi toți, țărani, muncitori, intelectuali, civili sau militari, înecați discordia, îndoială, neîncrederea unora în ceilalți, împărțirea în grupuri și grupulețe. Faceți deosebirea între comuniștii nomenclaturii vinovați și responsabili de dezastrul țării și membrii simpli de partid, manipulați și exploatați și ei de aceeași diabolică mașinărie. Tot așa cum fostii deținuți politici mărturisesc amintiri luminoase de gardieni și securiști pe care îi deosebesc de temericiari odioși și călăi ca Maromet, Albon, Coller, Zeller, Lazăr și alte câteva sute de călăi criminali.

Dincolo de opțiunile voastre, dincolo de credințele voastre religioase, de apartenența etnică, socială, profesională și chiar și politică, înțelegeți importanța momentului. Nivelăți disensiunile dintre voi și alegeți cu înțelepciune și răspundere pe conducătorii de care este nevoie, pentru a ieși și voi și țara din impas.

Cu forțe unite, alungați cu refuzul vostru pe cei lacomi de putere, pe cei ce v'au înșelat, "tagma jefuitorilor", gheșefarilor care, folosind puterea și-au dobândit averi, acareturi, conturi bancare, prin tranzacții oneroase pe spinarea țării, pe spinarea voastră.

Alungați la periferia vieții politice pe pescuitorii în ape murdare care, pentru "ciolan" sau din orgoliu, pactizează cu dușmanii binelui vostru și se fac unelile lor.

Respingeți viclenia, siretenia zămbăreață. Alungați-i pe toți la marginea vieții publice.

O viață nouă, mai dreaptă, mai bună, nu se poate face cu oameni vechi, spurcați în rele năruvuri. Schimbați-i!

Alegeți la conducerea țării pe cei ce reprezintă meritul, valoarea morală, garanția cinstei și devotamentului pentru binele public.

Cine sunt aceștia? Îi aflați printre voi, îi descoperiți după curățenia vieții lor, după fațetele lor.

Bătrânii au tendința de a se socoti înțelepți și îndreptățiți a da sfaturi.

Ce v'au scriu aici nu sunt sfaturi, ci un glas venit de departe, din adâncul gleei în care stau osemintele străbunilor care au făcut țara și ne-au lăsat-o nouă, o poruncă vine din mormintele eroilor ce s'au jertfit pe altarul patriei, o teribilă datorie față de copiii de azi și de mâine, ai voștri, ai țării. Ascultați și glasul și porunca și implinți-vă datoria.

Nu așteptați ajutor din afară, pentru că chiar Dumnezeu ajută cu precădere pe cine începe să se ajute singur.

Uniți-vă deci, să puneți bună rânduială în țară și va veni ajutor din afară și dela Dumnezeu.

Constantin DOBRESCU

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

LEGATURA DVS. PERMANENTA CU ROMANIA

TORONTO - BUCUREȘTI \$769 CAD

BUCUREȘTI - TORONTO \$699 US

BUDAPESTA - TORONTO \$799 CAD

TORONTO - FRANKFURT \$589 CAD

TORONTO - LONDON \$415 CAD

TORONTO - NEW YORK \$109 CAD

TORONTO - LOS ANGELES \$399 CAD

EXCLUSIV PRIN TEC
Cele mai bune prețuri pentru calătorii către orice destinație și servicii sunt GARANTATE

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.
25lb=\$59.33
peste 25lb \$315kg.
• Livrare la domiciliu în București și marile orașe

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:

- * O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
- * ARANJAMENTE FLORALE ȘI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
- * PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREȘTI
- * CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
- * TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREȘTI ȘI ÎN ORICARE ORAȘ DIN PROVINCIE

VACANȚE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8

TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990

KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921

VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600

Din secretele guvernului

ROMÂNIA - SĂRACĂ ȚARĂ BOGATĂ

- DATORII EXTERNE CUNOSCUTE. SE VOR ÎNCASA OARE? -

—Aurel S. MARINESCU—

Despre pierderile financiare pe plan internațional, cauzate de regimul comunist al poporului român nu putem scrie, deoarece cifrele zac undeva în arhivele la care în prezent nimeni nu are acces. Va fi însă deosebit de greu, cel puțin în prezent și în viitorul apropiat, să se cunoască aceste uriașe pagube suferite de poporul român, pe care bolșevicii săi le-au considerat "datoriile sale internaționaliste".

• Cât a costat, de exemplu, întreținerea copiilor greci, fii de partizani luați ostateci de Marcos și trimiși în România în anii '50?

• Dar copiii orfani de război, nord-coreeni, ținuți în România un număr destul de mare de ani?

• Și cât a costat participarea României în bunuri și materiale în războaiele din Coreea și Vietnam?

• Cât a contribuit, în special Ceaușescu, cu bani, armament și materiale, dați tuturor rebelilor din lume, începând cu Arafat, care reprezentau în optica comunistă "lupta împotriva imperialismului și de eliberare națională"?

• Cât au costat și școlile în care s'au instruit și antrenat teroriștii, la Mănăstirea Dealului, Mănești-Ungureni și altele, unde au fost rebeli palestinieni, africani și sud-americani?

Dar poporul român, până

acum, a mai pierdut și circa 2 miliarde dolari din felul defectuos de a alege parteneri de afaceri. Spre a se lăuda propagandistic că România întreține legături comerciale cu peste 100 de țări, regimul comunist și-a permis să exporte bunuri fără a avea garanția că partenerii își pot achita datoriile, adică, comerț de dragul de-a face comerț. O altă rațiune a fost că prin relații comerciale se explica prezența agenților comerciali, care de fapt erau agenți români ce lucrau în serviciile de informații din dorința și în scopurile urmărite de Moscova.

Vom analiza la zi datoriile pe care România le are de încasat și pe care nu le va mai încasa, în totalitatea lor, NICIODATĂ.

Angola, datorie 17,7 milioane dolari datorită exportului de mărfuri speciale, avioane, elicoptere. Ca urmare a stării continuă de război intern, s'a cerut reducerea cu minimum 2/3 și reeșalonarea plăților rămase pe perioade îndelungate. Reaua intenție este vădită de vreme ce Angola este foarte bogată în petrol și pietre prețioase cu precădere diamante.

Egiptul are o datorie de 470 milioane dolari datorită unor angajamente și acorduri guvernamentale speciale. Cu greu s'au recuperat prin mărfuri și servicii

317,5 milioane dolari. Rămâne o datorie de 153 milioane, la care se adaugă dobânzi și noi livrări.

Guinea, datorie 11 milioane dolari. S'a încercat plata prin cafea boabe de proastă calitate, deși este exportatoare de cafea de bună calitate. În sfârșit, s'a pus stăvilă acestei batjocuri în 1993.

Irak - datorează României, 1,726 miliarde dolari pentru mărfuri și servicii. Țara a fost puternic afectată de embargoul ONU, susținut și de România, care a cerut organismului supranațional, despăgubiri pentru pierderile suferite. Chestiunea se complică deoarece Irakul a promis plata datoriilor externe la 6 luni după ridicarea embargoului, dar numai celor care i-au susținut și numai cu ei va avea relații - deci extrem de incertă recuperarea datoriilor.

Mozambic, unde s'a făcut export pe credit între 1978-83 și datorează 88 milioane dolari. Pretextează că

seceta și războiul civil fac imposibilă plata datoriei. Au cerut anularea a 2/3, adică 58 milioane dolari.

Peru are o datorie de 14 milioane dolari prin importul de locomotive românești; promite plata, nu respectă și în orice caz nu se va recupera integral (în viitorul apropiat).

Sudan ca 1,712 milioane dolari datorie, mărfuri pe credit. Datorită situației economice care nu numai o reducere foarte mare a datoriei, dar și reeșalonarea pe 10 ani.

Siria cu 24 milioane dolari, datorită realizării unor obiective industriale, dar în 1989 după revoluție a sistat plățile. Discret, un ciubucar a cerut comision spre a se continua plățile, dar nimic nu este sigur.

Zambia datorează 15 milioane dolari încă din 1982. Recent, a cerut reducerea cu 50%, eșalonat pe 10 ani.

Datele sunt culese dintr-un raport al guvernului Văcăroiu care, ca întotdeauna, nu descrie exact

situația.

Astfel, cu toate informațiile ce le avem despre dezastruoasă politică dusă în cadrul CAER, când toate țările socialiste europene surori erau datoare României, nu se dă nici o cifră privind datoriile acestor țări, exceptând RDG. Astfel RDG, până în 1989, datora 516 milioane ruble transferabile, 1 rublă=2,34 D.M. deci ar fi 1,2 miliarde D.M., ceea ce s'a cerut, dar în 1995 s'a convenit ca 516 milioane ruble să fie transformate în 351 milioane DM, datorie eșalonată în 10 rate semestriale începând din anul 2000.

Cuba datora până în 1995, 603 milioane ruble transferabile (1 rublă transferabilă ceva mai mult ca un dolar curs impus). Urma să plătească prin livrări de nichel și zahăr. Cuba nu numai că nu a livrat nimic, dar evită sistematic discuțiile asupra modului de rezolvare.

Vietnam (Republica democratică), datora 70 mili-

oane ruble transferabile. Deși războiul lor s'a terminat cu 20 de ani în urmă, ei explică neplata datoriei, datorită lui. Ei au cerut reducerea cu 30 milioane a datoriei, iar restul de plătit în "jurul" anului 2000. De asemenea, au mai cerut transformarea datoriei în dolari la paritate 6,6 ruble=1 dolar, plătit în 23 de ani, cu infirma dobândă de 3,5%.

Coreea R.P. datorează 8,2 milioane ruble transferabile datorită construirii de către partea română înainte de 1989 a 2 fabrici (ciment și seturi TV). Au oferit doar magnezită și posibilitatea de a investi într-o zonă economică liberă.

Mongolia R.P. datorează 3 milioane ruble transferabile și au cerut amânare până după 2000.

În concluzia binevoitoare văcăroiană, este un proces lent de recuperare.

Se mai poate întreba cineva de ce țara românească se află în asemenea dezastru economic?

DEROGARE DELA
CONSTITUȚIA ROMÂNIEI?

—Av. George VASU—

Constituția României este Legea fundamentală a Statului Român și a fost adoptată la 21 Noiembrie 1991 de Parlamentul României. Ea prevede principii generale, drepturi, libertăți și îndatoriri, precizându-se în art.16 al.2 "CA NIMENI NU ESTE MAI PRESUS DE LEGE", ceea ce înseamnă că nici "statul nu se poate sustrage dela aplicarea legii".

Constituția prevede enumerativ drepturi, libertăți etc., precum și obligații ale cetățeanului etc.

Astăzi vreau să mă ocup de un drept prevăzut de art. 81 din Constituție, care prevede: "Președintele României este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat" (art. 81 al.1) iar în art.81 al.4 din Constituție se spune textual: "Nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României decât cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive".

După părerea mea, această dispoziție legală este "restrictivă", fiindcă se referă la două mandate, care pot fi succesive, însă fără să arate durata lor (lungimea).

În consecință dispozițiile restrictive ale legii sunt de natură organică, neadmițându-se excepții fiind de aceeași valoare juridică precum *neretroactivitatea legilor* (Colin și Capitani, *Dreptul Civil francez p. 60*).

Sigur că se pune problema că sub Constituția din 1991, Domnul Iliescu nu a executat două mandate, cum spune art.83, dar în speță nu se pune problema câte mandate are dreptul o persoană să execute, ci dispoziția imperativ-restrictivă că nici o persoană nu poate exercita mai mult de două mandate, chiar succesive, fără să se spună cât de lungi pot fi ele.

Așa dar, Domnul Iliescu

a fost ales președinte al Statului Român în anul 1991, la puțin după executarea lui Ceaușescu, fiindcă (ara nu putea fi guvernată fără președinte, iar în anul 1992 a fost ales pentru un nou mandat, de data aceasta, conform art.83 din Constituție, pentru 4 ani.

Problema care se ridică, este: poate Domnul Iliescu legal candida pentru a *treia oară* în anul 1996?, față de restricțiile Constituției?

După părerea mea, articolul 81 al.4, prevede printr-un dispoziție legală *restrictivă*, ce nu admite excepții și nici interpretare, ci o execuție exactă a textului respectiv. Acest articol din Constituție spune că pre-

ședintele poate exercita *numai două mandate, indiferent de lungimea lor*. Aceasta într-un stat de drept, în care legea este mai presus de toți și toate.

AMENDAMENTUL XXII al Constituției Statelor Unite ale Americii, în paragraful I prevede că "nici o persoană nu va fi aleasă în funcția de Președinte mai mult de două ori și nici o persoană care a deținut funcția de Președinte, sau a activat ca Președinte, vreme de peste doi ani din durata unui mandat acordat prin alegeri a unei alte persoane nu va fi aleasă în funcția de președinte mai mult decât odată." (amendamentul din 1951).

Din istoria Statelor Unite

vedem cazul lui LYNDON JOHNSON, când a luat în primire președinția Statelor Unite, după asasinarea lui Kennedy în 1963, pe care a dus-o până la sfârșit în anul 1964, și-a depus candidatura încă pentru o legislatură de 4 ani, iar în anul 1968 nu a mai candidat deși în 1964 a câștigat alegerile cu 61% din voturi, adică peste 15.000.000 de voturi populare, cel mai mare procentaj pe care l-a avut un președinte până la dansul. Iată un OM care a știut când să se oprească în politică... deși după Constituție mai avea dreptul să candideze pentru a două oară.

În politică trebuie să știi când să te lansezi și mai ales când să te retragi.

DICTATURA ȘI POFTA DE NERUȘINARE

Să ne aducem aminte cine a fost Petre Roman

O GÂNDIRE
STALINISTĂ CRIMINALĂ

—Andrei-Iustin HOSSU—

Grație bunului Dumnezeu, am scăpat înainte, de un dușman rău al poporului român: Petre Roman, fost prim-ministrul mizerabilei guvernări feseniste (cripto-comuniste) din 22 Decembrie 1989 până la 25 Septembrie 1991. Pentru complicitatea la crimele din 22-30 Decembrie 1989, din 19-21 Martie 1990 dela Târgu-Mureș, din 13-15 Iunie 1990 dela București, pentru modul pervers în care, în complicitate cu Iliescu, a dezbinat societatea românească (social, moral, politic, inter-confesional), Roman P. ar fi trebuit să dea seama în fața justiției immanente; pentru subminarea economiei naționale și jaful legalizat comis de el și clicka lui, "Petrea Bîșnițarul" va trebui să dea seama în fața aceleiași justiții; pentru că și-a bătut joc, pângărind Sfânta Zi Națională a Românilor la 1 Decembrie 1990 la Alba Iulia, prin orbăznicia lui sfidătoare demascându-și întreaga nulitate metafizică, morală și fizică, acest energumen va da seama în fața Justiției lui Dumnezeu.

În toamna lui 1974, aveam privilegiul de a citi, în versiune franceză, extraordinarul roman *Primul Cerc* de Alexandr Isaievici Soljenitșin. Imi rămâne în suflet, ca o spaimă împletită, această scenă din carte: Stalin îl cheamă la el

pe șeful poliției politice NKVD, Beria, îi poruncește să instaleze microfoane de ascultare și în parcuri, pentru a asculta gândurile intime, din ceasurile de promenadă și răgaz, ale oamenilor sovietici; dictatorul bolșevic îl întreabă pe criminalul-șef NKVD care e starea de spirit în rândul tinerilor, cum gândesc tinerii; slugarnic, Beria îi răspunde că tinerii komșoliști sunt cuminți și ascultători, nu gândesc nimic rău împotriva minnatului regim sovietic, și-au însușit geniala învățătură marxist-leninistă; atunci maniacal-depresivul Stalin, sângerosul gruzin, îi poruncește lui Beria să întărească vigilența revoluționară și să îi închidă pe tineri, și emite acest rațional criminal tipic comunist tineri care au 20-25 de ani pot fi închiși vreme de douăzeci de ani, până la 40-45 de ani, fiindcă și apoi, după reeducare, au toată viața înainte.

Această criminală gândire stalinistă mi s'a actualizat în toată monstruoșitatea ei la 27 Septembrie 1991, când la TVR securist-comunist am auzit raționalul jalnicului epigon leninist-stalinist dela București, Iliescu Ion Ilie: el spunea că nu va ceda presiunii străzii (să demit-

Continuare pag. 6

Derbedeul politic

—Florin OPREA-SĂLCEANU—

Politicul nu se împacă cu fariseismul. Naște un ciudat animal politic: derbedeul. Acesta se manifestă cu virulență și otrăvește existența națiunii ce se împlinește întru Democrație. În sine națiunii române, un astfel de specimen a devenit o realitate. Condiția morală a acestuia este sub Lege. El consideră că, fiind în centrul unei activități politice, are dreptul de a se mișca în meandrele Statului conform propriului plac. Nu se lasă cuprins de normalitatea Legii, nici de condiția obiectivă a Statului în devenirea sa istorică. Rapace, își sprijină dorința de parvenire prin pângărirea Legii și a Constituției. Națiunea română trăiește din plin un astfel de spiciu.

Derbedeul politic se face că se integrează respectului universal al Legii, dar el se înstrăinează de acest rest și se înfruptă din averea națiunii. Mișcarea lui politică nu are nimic din valoarea adevărată a conștiinței morale, atentează permanent la credibilitatea în lume și întru lume a națiunii pe care o reprezintă. Acestui animal îi repugnă valoarea universală a politicii. Este obtuz și ego-centric.

Politicul autentic este prin excelență universalitatea activă și își menține

echilibrul în lume și întru lume. Adevăratul politician exclude din mișcarea sa realist-obiectivă-rațională degradingolada. Pe când specia derbedeul politic nu face altceva decât să compromită politicul și politica în autenticitate.

Derbedeul politic este orgolios, infatuat, obraznic și clovnian. Se arată lumii și națiunii sale boit în toată splendoarea derbedeismului. Națiunea română este copleșită de avatarurile derbedeismului politic. Acest cameleon se hrănește în mișcarea sa politică cu iluzia competenței, înșelând încrederea și conștiința națiunii. Promite ceea ce nu va putea să realizeze. Se înconjoară cu o armată de prozeliti, handicapați în gândire și acțiune. Nu suportă Democrația și din această cauză o mimează. Mimarea este factorul cheie al derbedeului politic. Mimarea îl acaparează total, orizontul său politic se îngustă și se trezește izolat de mișcarea vie a universalității politice din Lume și întru Lume.

Națiunea română trăiește din plin mimarea politicii. Totul i se datorează derbedeului politic dela Cotroceni. Această stare confuză înseamnă o cronicizare a bolii sociale. Derbedeul politic profită și apelează

la serviciile profitorilor. Fățarnicia lui este departe de adevărata esență a politicii autentice. Creează și întreține conștient pentru sine dominonul spoliierii Legii și a Constituției. Este cel ce nu este.

Tragedia acestui specimen atinge paradoxul unei condiții existențiale limitate, trăgând după sine prăbușirea națiunii din punctul de vedere al valorilor economice, financiare, morale etc. Victimizator și victimă, el distruge coloana demnității universale a națiunii. Națiunea își distruge propria sa demnitate istorică câtă vreme își admiră derbedeul politic. Acest pericol care s'a generalizat în sine națiunii române nu trebuie să fie o temei de împăcare. Negarea lui la vremea este o dovadă puternică a națiunii ce se respectă pe sine și se arată lumii ca națiune integră prin valorile indestructibile ale istoriei sale. De aceea, națiunea nu trebuie să permită derbedeului politic să acționeze conform fariseismului său politic preconcepț. Derbedeul politic nu are normă politică, el se asociază paparudismului politic. Sfidează milioane de oameni. Crede că îi sunt subordonați și acționează prin toate mijloacele să îi niveleze. Creează turma.

Omul politic autentic deschide un orizont de acțiune universală: oamenii sunt liberi să acționeze conform idealurilor lor, misiunii pe care o au de îndeplinit. Astfel, prin diversitatea de idei, Politicul devine Demiurg, se potențează pe sine întru a fi *Universalitatea activă* întru interesul a milioane de indivizi, în definitivarea individualității dar și a universalității civilizației. Uniformitatea nu este creatoare. Politicianul autentic știe acest adevăr și este adeptul Libertății și Acțiunii pentru binele universal al națiunii. Generozitatea lui amplifică benefic destinul națiunii dar și al întregii lumi. Este pasul ce se face pentru realizarea păcii eterne, în binele individului și al milioane de oameni. Nu este utopie. Mișcarea politică din Lume dovedește că realizarea acestui concept este o necesitate și că tinde să atingă universalitatea necesității.

Derbedeul politic nu acceptă acest destin. El iubeste dezordinea și o creează. Prin dezordine, domină. Infatuat și dement, derbedeul politic nu are respectul valorii umane. Îi scapă kalagatonul. Bolnav de putere, creează lagăre sau un imens lagăr și

incorsetează libertatea și drepturile individului și a milioane de indivizi. Comunismul a creat un astfel de derbedeul politic. El a folosit buzduganul ca pe un atu al infailibilității persoanei sale față de restul lumii. Această demonizare a stigmatizat milioane de conștiințe. Datorită acestei stări, derbedeul politic activează nestănenit în sine națiunii române. Bolnav până în adâncul conștiinței sale, el și-a pus în mișcare armata de reprimare și propagandă psihotronică. Pentru a nu trăi coșmarul prăbușirii sale, apare pretutindeni și aplică strategia demonică a politicii mascate, paparudian.

Spiritul politic autentic are simțul măsurii. Nu se lasă acaparat de idei preconcepț, nu promite milioane de oameni ceea ce nu se poate realiza. Are viziunea timpului de trăit și de realizat, nu pentru sine, ci pentru națiunea pentru care are o răspundere universală și morală. Nu pierde din vedere toate fundamentele devenirii social-economice-științifice-spirituale. Este corolarul devenirii sociale a națiunii și nu numai atât. Trăiește și acționează conform idealurilor de îndeplinit în sine națiunii sale, spre

întregirea demnității existențiale, întru a împlini civilizația omului și a umanității, fără a împieta Legea și Constituția.

Spuneam mai sus că națiunea română este în pericol să accepte existența derbedeului politic. Motivul acestei acceptări se datorează lipsei de echilibru social, de necunoaștere a valorilor Democrației autentice, îmbolnăviri a tinereții de uzura morală datorată efectului "comunism", trăiește din plin drama existențială și cum este atinsă de sindromul derbedeului politic, teorează în continuare jocul diversionist, și îl acceptă ca atare, prin considerația că nu există nici o posibilitate pentru rostirea echilibrului. Derbedeul politic falsifică în numele său valorile universale ale Democrației. Vai de națiunea care se lasă în continuare manevrată de apocalipsa ce o propovăduiește derbedeul politic. Credința că națiunea română nu va mai accepta existența monstruoasă a derbedeului politic, nu este pur și simplu, ci calea adevărată întru regăsirea de sine și a valorilor sale istorice, devenind o națiune conștientă de rolul său în orizontul existențial european și al lumii.

Din lucrările Romfestului '96

MAREA CONFRUNTARE DIN TOAMNĂ

—Prof. Sorin BOTEZ—

Cea de a 5-a ediție ROMFEST are loc într-un moment de crucială importanță pentru națiunea română: după rezultatele multumitoare și datatoare de speranță obținute de CDR în alegerile locale din vara acestui an, ne pregătim pentru marea confruntare din toamnă, alegerile parlamentare și prezidențiale.

Cei șapte ani de guvernare arogantă, abuzivă și aberantă au adus neamului nostru numai prejudicii, atât în sfera economică, cât și în cea a eticii. Acum, când Dl. Ion Iliescu se pregătește, sfidând bunul simț și nesocotind Constituția, pentru cel de-al treilea mandat, Convenția Democrată Română va face tot ce îi stă în putință, pentru a împiedica - pe căi democratice - această nouă nenorocire ce ni se pregătește.

În plan intern, Dl. Iliescu și partidul pe care îl conduce în mod "echidistant" (!!!) l-a îmbogățit de-a lungul celor 7 ani de guvernare - cele șapte vaci slabe ale istoriei

noastre contemporane - nu va putea reclama voturi decât pentru performanța sa și a tovarășilor săi de a ruina economia țării mai "științific" și cu mai mult cinism decât a făcut-o chiar predecesorul său, Ceaușescu, precum și pentru continua frânare a tuturor eforturilor Românilor de a realiza o adevărată reformă democratică. În plan extern, Dl. Ion Iliescu și partidul său de body-guards încearcă să se împăuneze cu pene străine. Dacă ar fi fost după dorința sa, Dl. Iliescu ar fi îndreptat politica externă a țării către Răsăritul tuturor nenorocirilor noastre, către Comunitatea Statelor Independente și nu spre instituțiile democratice ale Apusului.

Dacă Dl. Iliescu și partidul său de mafioți este astăzi *silit* să se îndrepte spre NATO și spre Comunitatea Europeană, aceasta se datorește strict presiunilor exercitate de Opoziția Democrată pe toate căile:

- prin demascarea realelor intenții ale Cotroceniului și ale guvernului de a se apropia din nou de Mama Rusie, de China și de Cuba;
- prin contacte directe cu înaltele foruri politice și economice ale Vestului democratic;
- prin crearea unui uriaș curent de opinie în țară și în străinătate, folosindu-se de presa democratică și de posturile particulare de radio și televiziune;
- prin activitatea neobosită a parlamentarilor CDR.

Noi milităm pentru integrarea României în organismele euro-atlantice pentru că ideologic și doctrinar facem de mult, din totdeauna, parte din ele.

Puterea este *silită* de voința populară să activeze în același sens, dar o face cu reticență și împotriva adevăratelor sale afinități și interese. Sperăm că, în alegerile din toamnă, majoritatea alegătorilor să *înțeleagă* aceste adevăruri și să își dea votul celor ce luptă pentru democrație și normalitate. Știm foarte bine că Dumneavoastră, Români de dincolo de hotare, ați fost și sunteți alături de noi. Știm foarte bine acest lucru, și vă suntem recunoscători. Numai prin eforturile conjugate ale celor ce simți cu adevărat românesc putea-vom noi să reușim în lupta noastră comună pentru restaurarea valorilor spirituale, politice și economice ale neamului nostru. Vom reuși numai prin această acțiune concertată, și numai prin voința Atotputernicului Stăpânului nostru, Iisus Christos! Așa să ne ajute Dumnezeu!

Andrei Iustin HOSSU

O GÂNDIRE STALINISTĂ CRIMINALĂ

Urmare din pag.5

sioneze) nici dacă manifestanții ar fi un milion de oameni, fiindcă ei nu reprezintă poporul. Față de Iliescu, Ceaușescu a fost un democrat: el a cedat hui-dueliilor câtorva sute de mii de bucureșteni.

Parafrazându-l pe gloriosul Francez european Charles De Gaulle ("Franța a pierdut o bătălie, dar nu și războiul"), afirmăm și noi: înlăturându-l pe Ro-

man atunci, am câștigat o bătălie; însă, abia după înlăturarea lui Iliescu - ultimul satrap stalinist al României -, vom câștiga războiul Libertății împotriva Comunismului.

Este bine să ne aducem aminte cine a fost Petre Roman, că dacă nu-l vom vota pe Iliescu, să nu facem greșeala de a-l vota pe Roman, în alegerile ce vin.

CĂRȚI - ZIARE MUZICĂ - VIDEO

DIN ROMÂNIA LA DVS. ACASĂ!

Abonați-vă la **Ziare!**

Cotidiene:

Săptămânale:

- România liberă
- Evenimentul Zilei
- Ziua
- Gazeta Sporturilor

sau alte ziare la cererea dvs.

- Expres Magazin
- Revista 22
- Revista Fenomenelor Paranormale
- Academia Cațavencu
- Bursa

Lunare:

- Rebus Flacăra
- Rebusache

și

excepționala revistă ilustrată

• București - Match

pentru un nr. trimis acasă: \$6.99

Cumpărați un nr. pentru a vă convinge

Cărți!

Cereți listele de cărți: peste 500 de titluri! best sellers, istorie/spionaj, romane, cărți de bucate, polițiste, de dragoste, dicționare, paranormal, referință

Cereți lista de video și muzică și cărți!
La patru cărți comandate primiți pe a cincea gratis!
(la alegerea ARTIMMEX sau "Povești de Regina Maria") PRIN:

ARTIMMEX

Importers & distributors of publications

3555 Don Mills Road, Unit 6-530
Willowdale, Ont M2H 3N3 Canada

Tel: (416) 493-4096
Fax: (416) 493-7266

PUNCTE DE DESFACERE pt. publicul din Toronto:
Magazinul ARTIMMEX-8 Craighurst Ave. (colț cu Yonge St. #2628, N. de Eglinton)
"Forest Convenience": 105 Parkway Forest Dr. Baxter's 798 Sheppard Ave. E.
Biserica Ortodoxă Sf. Gheorghe - 241 Rosethorn Ave. TEC 1808 Danforth Ave.

PRIMEJDIA TOLERANȚEI

— Denami HAIDER —

În ziua de Miercuri, 21 August 1996, la ora 16,10-17,00, pe programul 1 al Televiziunii Române, în cadrul emisiunii "Eclesiast '96", două fete tinere, dar pline de credință și de învătatură creștină, au continuat, cu partea a doua, dezbaterea temei "Să nu se sfășie cămașa lui Hristos".

S'a vorbit despre unitatea credinței, dar și despre toleranța religioasă. Punctul al doilea i s'a rezervat un spațiu mai amplu. Au fost intervievați și câțiva oameni politici, pe lângă unii slujitori ai altorului. Printre politicienii care-au răspuns la întrebarea-test "Cum înțelegeți toleranța?" s'a aflat și Domnul Oliviu Gherman, președintele Senatului.

Profitând de acest prilej, pesemne nesperat, Domnul Gherman a trecut foarte iute, dela religie la politică, arătându-se indignat că încă se aud voci (din nefericire, teribil de puține și extrem de timide, am adăuga noi), care cer transferarea la Jilava a unora dintre liderii politici din vârful Puterii. "Astfel de Români-declara Domnia sa cu mănăie greu stăpânită - nu s'nici toleranți, nici creștini. Ne-au ajuns 50 de ani de intoleranță. De-acum încolo să învățăm lecția toleranței, să fim toleranți atât în credință, cât și în politică."

Cam așa se exprimă toți oamenii politici, în 1996, fie că sunt la putere, având ciolanul în mână, fie că se găsesc în opoziție și aspiră la guvernarea țării, care și pentru aceștia semnifică tot ciolan.

Vrea, într-adevăr, toleranță Domnul Gherman, dar nu pentru toată suflarea românească, ci doar pentru foștii nomenclaturisti, adică tocmăi pentru aceia care, vreme de 45 de ani (între 1944 și 1989), au fost intoleranți (poate cei mai intoleranți de pe glob) și care tot astfel se comportă și astăzi, neconștient să renunțe la teorie, la demagogie și minciună, la hoție și corupție, la putere. Căci față de legionari, bunăoară, Domnul Gherman nu admite toleranță cătuși de puțin. Aceștia, în viziunea Domniei sale, trebuie să fie excluși pentru totdeauna din viața politică și să fie persecutați fără ncltare. Drept care, S.R.I-ul nu întreprinde nimic altceva decât urmărirea continuă a legionarilor. Prigonindu-i pe cei mai vechi și mai consecvenți luptători anticomuniști din România, înseamnă că S.R.I-ul nu este altceva decât tot o poli-

ție politică, recte tot Securitate, pusă în slujba nomenclaturistilor comuniști de ieri și de azi, a puterii neocomuniste de acum, apărând cu strășnicie privilegiile acestora și scutindu-i de orice urmărire penală pentru nenumăratele crime săvârșite între 1944 și 1990, precum și pentru jafurile pe care și astăzi le comit.

Așadar, pentru Domnul Gherman și tovarășii săi, termenul "toleranță" - o iscusită capcană pentru naivi - e sinonim cu impunerea și cu iertarea.

Cât de părtinitoare (necruțătoare) și intolerantă a devenit fosta nomenclatură actuală s'a putut vedea și la emisiunea-concurs "Robingo" de Duminică 18 August 1996, când istorici bolșevici, prin circarul Horia Brenciu, au adresat concurenților această întrebare deplasată: "Economist..., asasinat de legionari. Despre cine este vorba?" Unul dintre cei trei concurenți a dat răspunsul așteptat: "Virgil Măgureanu".

Dacă tot s'a ajuns aici, politizându-se un joc, de ce nu se pun întrebări asemănătoare și cu privire la uciderea inocenților în Decembrie 1989, a înegalabilului actor Constantin Tănase (lichidat de comuniști în 1945, iar nu de legionari, în 1940, cum lasă să se înțeleagă cel mai mincinos film din istoria de o sută de ani a cinematografiei românești, intitulat "Actorul și sălbaticii"), a liderilor comuniști, Ștefan Foriș (în 1946) și Lucretiu Pătrășcanu (în 1954), a miilor de agricultori și intelectuali dela sate care au respins colectivizarea agriculturii românești, a altor mii de Români care s'au opus procesului de comunizare a poporului român?

E timpul ca toți cetățenii români, ce se lasă manipulați de oamenii actualei puteri, să înțeleagă că sloganeurile "Fără violență", "Fără răzbunare", precum și pledoaria pentru toleranță, înțelegere și clemență nu sunt altceva decât perlele de fum, la adăpostul cărora privilegiatii de azi, aceiași cu cei de ieri, își fac de cap fără să le pese de poliție și de justiție (instituții cât se poate de corupte și de ineficiente, de dănașii controlate), furând în 6-7 ani cât nu s'a furat nici în o sută și ceva de ani de domnie a fanarioților.

Cu proverbiala și neghioaba sa toleranță - fie că i religioasă ori politică, fie că ea ține de ospitalitate - neamul românesc se va trezi, după nu știu câți ani, că se compune exclusiv din

ucigași, hoți, comuniști, țigani, sectanți, cerșetori și handicapați. Deja coruri din ce în ce mai numeroase, mai isterice și pline de îndrăzneală cântă tot mai zgomotos prohodul naționalismului și al patriotismului, al integrității României. Au și de ce, fiindcă guvernele și parlamentele de hahalere dela București și dela Chișinău au incuviințat înființarea republicii Găgăuzia și Nistrenă, urmând ca foarte curând să apară și Republica Secuiască (în județele Covasna și Harghita, dacă nu cumva și în altele).

Prin urmare, toleranța începe să însemne tot mai mult adormirea vigilenței, a cinstei, a adevărului și a dreptății, a dreptei credințe și a naționalismului, a tuturor virtuților național-creștine, păstrătoare ale românismului și ale ortodoxismului pe toate meleagurile mioritice. Mare primejdie anunță și perfidă incurajare a scăderii natalității. Aceasta ca și cum toate celelalte rele arătate n'ar fi fost de-ajuns.

Știu, oare, diriguitorii actuali ai României, care s'au grăbit să introducă Recomandarea 1201 în Tratatul Româno-Ungar, că, chiar în acest an, ambasadorul Greciei și cel al Bulgariei la Strasbourg au contestat, în plenul Consiliului Europei, existența Aromânilor în țările lor? Prin urmare, Grecia, născătoare democrației și membră nu doar a Consiliului Europei, ci și a Uniunii Europene și a NATO, își permite, și în 1996, să practice intoleranța cea mai teribilă, nu se sînchisește de sancțiuni - căci nimeni nu s'a gândit s'o pedepsească - și duce de peste o sută de ani o statornică politică teroristă de lichidare a minorităților etnice, despre care declară tot timpul că nici nu există. În același timp, ai noștri (adică hahalele ce compun parlamentele și guvernele dela București și dela Chișinău) sîr morțiș să devină campioni ai toleranței neghioabe, mergând până la acordarea de privilegii etnicilor unguri, găgăuzi, ruși și ucraineni. Știe oare, vreo hahaleră din parlamentele ori din guvernele dela București și dela Chișinău că în Grecia, Bulgaria, Albania și Macedonia, e de neconcep-ut înființarea unor republici aromâne? În schimb, în țara noastră, e posibilă până și întemeierea unei republici ugandee pentru mâna de refugiați din Uganda.

MAFIA CONDUSĂ DE ION ILIESCU FOLOSEȘTE ORICE MIJLOC PENTRU A-ȘI PĂSTRA PUTEREA ȘI PRIVILEGIILE

— Andrei BĂDIN —

Alegerile legislative și prezidențiale care se vor desfășura în 3 Noiembrie reprezintă testul cel mai important al evoluției țării noastre spre o democrație autentică și o veritabilă economie de piață. Este piatra de încercare a reinvierii României din propria cenușă. Acest lucru a fost înțeles și de Mafia condusă de Ion Iliescu care încearcă prin orice mijloace să păstreze Puterea.

Într'un cadru identic cu cel al Congreselor organizate de răposatu', Ion Iliescu și-a anunțat candidatura pentru al treilea mandat (?) neconstituțional. Nimic nu îl poate opri pe Ion Iliescu, școlit la Moscova de KGB. Curtea Constituțională a refuzat să discute neconstituționalitatea celui de-al treilea mandat al lui Ion Iliescu în ședință publică, preferând o ședință secretă. De asemenea, înaltul for a refuzat să ia în considerație opiniile unor eminenți juriști privind neconstituționalitatea celui de-al treilea (poate chiar al patrulea dacă socotim mai băbește).

Practic, Ion Iliescu s'a demascat. Declarația sa televizată din 22 Decembrie 1989 potrivit căreia "nimeni nu este mai presus de lege" se dovedește încă odată doar o vorbă în vânt. Ion Iliescu este "LEGEA". El hotărăște, decide ș.a.m.d. El

este Statul și Partidul (Ca și comuniștii, el se vrea a fi Țara, singurul care are ceva de spus). Fărădelegea este cuvântul de ordine al regimului Iliescu. O putere plină de mafioți: Miron Cozma, Zaher Iskandarani, Adrian Năstase și alții și alții de aceeași factură. Să nu îi uităm pe frații Păunescu, singuri "improprietari" ai regimului Iliescu.

În pierderea vădită de viteză, Ion Iliescu își joacă ultima carte. Ioșif Boda, șeful campaniei sale electorale, a declarat că Ion Iliescu va face deplasări în teritoriu în calitate de șef al statului, adică pe banii Președinției. Mai corect spus, mașini, SPP-ști, protocol. Totul pe banii contribuabililor. Iliescu nu s'a oprit aici. Darnic din banii statului, el aruncă bani pe unde se duce. Câteva zeci de mii la o bătrână, alte zeci de mii la un șomer. Nu din banii lui, ci din banii Președinției, adică ai Românilor aduși la sapă de lemn de Ion Iliescu, urmașul lui Nicolae Ceaușescu. Afirmatia nu este fără acoperire. Cum spunea Ion Cristoiu, directorul cotidianului "Evenimentul zilei", Ion Iliescu vrea să fie etern la Putere, un al doilea (oare?) Nicolae Ceaușescu.

În pierdere vădită de teren, Ion Iliescu s'a lansat într-o campanie mur-

dară împotriva candidaturii C.D.R., Emil Constantinescu. În acest sens, PDSR a confecționat un clip electoral difuzat zilnic la posturile de televiziune de stat și particulare. Înfiert este profesorul Emil Constantinescu, acuzat că ar dori să aducă moșierii și pe Regele Mihai. Din fericire, cetățenii sunt învățați deja cu asemenea manipulări, ei știu cine a "supt sângele poporului". Nu mai cred. Scenarii fabricate de maeștrii dezinformării ai lui Virgil Măgureanu alias Imre Asztalos, alias Mihai Mihăilă, alias...

Conștient că poziția sa este periclitată, Ion Iliescu a găsit o ultimă soluție: angajarea unor specialiști americani în campania electorală. Nimeni alții decât cei care i-au asigurat un al doilea mandat lui Boris Nikolaevici Elțin. Aceștia au fost implicați în aducerea la putere a dictatorului Noriega în Panama, dar și în afacerea Watergate. Bineînțeles, sute de mii de dolari tot din banii publici.

Toiul pentru Partidul Stat și Mafia care îl susține pe Ion Iliescu. Să sperăm însă că Români vor înțelege minciuna ridicată de Ion Iliescu la putere de lege. De acest lucru depinde viitorul lor, al nostru.

Secerătorii

— Alexandru NEMOIANU —

sunt pline și secerătorii puținii". Nu sunt mulți bunii "secerători", dar ei există, trudează fără răgaz și cu credință tare.

Rămân convinși că cei mai mulți și vrednici "secerători" sunt în satele românești și între țărani români pe ale căror palme tari se sprijină nădejdea de mai bine pentru ziua de mâine, așa cum s'a sprijinit nădejdea de mai bine în ziua și zilele care au trecut. Între țărani pentru care doar Dumnezeu a avut milă, respect și încredere.

Asemenea vrednici "secerători" am aflat în satul strămoșilor mei dela poalelele Semicului, în Borloveni-Vechi. Un sat bănațean de munte, mic, înconjurat de dealuri semete, păduri de fag și brad și mângăiat de apa iute și cristalină a Nergăului (Nera, cum i-au spus "domnii"). În hotarul Borloveniului, întins până pe coama muntelui, sunt livezi și pășuni și mici ogoare așezate în văi tainice, în care liniștea este nepătrunsă, așa cum a fost așezată dela facerea lumii.

Pe locurile depărtate de vatra satului, mici și anevoie de lucrat, oamenii trudează cu încredere, încăpățănare și o anume voinție care vadește noblețe sufletească.

În Borloveni, oamenii sunt din nou liberi așa cum au fost toți străbunii lor, dela cnezii districtelor privilegiate din veacurile XIV-XV, la "grănicerii" veacurilor XVIII-XIX, oameni "cu platoșă și sabie", plătind cu sânge starea de libertate.

Peste măsură de impresionanți sunt cei foarte tineri, copiii din Borloveni-

Vechi. Din cuiul lor de stâncă și piatră ei sunt gata, mental și volitiv, să întâmpine veacul care vine.

Îi am în fața ochilor, în gând și în rugăciune pe nepoții lui "Iaica" Ion Bănuș, Alexandra și George, cu ochii rotunzi, isteți și iscoditori, cu obraji dolo-fani, grei "ca niște cruci de piatră" (cum ar spune poetul Ioan Alexandru). Îi admir pe Ianăș Șanțion, înalt, subțire și viguros ca o vargă de oțel, inestezat cu instincte vânătoarești care vin dintr'un adânc pe care îl puteam doar bănuî. Iar lor, li se adaugă atâția alții.

Cu unul dintre acești tineri, Isim Zamela, am făcut un drum, peste deal în satul vecin, Brăzeu, într-o dimineață, foarte devreme. Am pornit la crăpatul zorilor mai mulți într-o căruță de munte (cotie) bine tocmită și trasă de doi căluți indesați, vârtoși și cu inimă.

Am mers cu spor, urcând mereu, fără grabă, dar nici zăbovind și felul în care acel fecior mână caii, l-am aflat simbolic și victorios.

Un fecior cuminte, cu ochi siguri și calmi, limpezii și fără patimă, tare, înțelegător, modest și demn, el mână caii cu mână sigură și îi îndeamnă blând și ferm, mergând harnic până ce în vârful dealului, unde trebuia să ajungem, soarele ne-a luminat cu fața lui sfântă.

Sunt încredințat că prin asemenea oameni tineri, Neamul Românesc și țara românească au viitor.

În România "secerătorii" sunt încă puțini, dar dacă toți sunt la fel de vrednici și asemenea celor din Borloveni, Doamne, cât sunt de frumoși!

REÎNNOIȚI-VĂ
ABONAMENTUL LA
"CUVÂNTUL
ROMÂNESC"

CU PRIVIRE LA "EXTREME"

— Dumitru Tache FUNDA —

În revista *DILEMA* nr. 56 din 5-11 Ianuarie 1996, în articolul "Extreme IV", Domnul Andrei Pleșu, prestigiosul nostru om de cultură, combatând "partizanatul" Domnului profesor Ion Coja, care merge până la "enormitate" afirmă: "Că au fost omorâți Evrei în România sub comanda legionară nu se demonstrează, ci se atestă prin documente. Domnul Coja știe - ca toată lumea de altfel - că asemenea documente există, indiferent dacă aceasta ne place sau nu. Iar împotriva unor documente nu se poate mobiliza autoritatea nimănui, nici măcar aceea - importantă - a lui Petre Țuțea".

Așa este. Cum însă nici autoritatea Domnului Andrei Pleșu nu poate constitui un argument dela sine convingător, ne-am fi așteptat să ne furnizeze măcar un singur document, din multe pe care le invocă și care au determinat ferma convingere cu privire la crimele comise de legionari împotriva Evreilor. Fiind unul dintre cei care au trăit în epoca respectivă, știu că a existat un singur "document": fotografia apărută în presă în care figurau câteva cadavre atârâte în cârlige la abator, cu precizarea că erau Evrei omorâți de legionari în timpul "rebeliunii". Documentul a fost inclus și în lucrarea "Pe marginea prăpăstiei", opera lui Mihai Antonescu și Eugen Cristescu. Presupunând că Domnul Pleșu nu-și pierde timpul pentru publicațiile "confidențiale", ne-am fi așteptat să fi fost totuși informat că, în *Expres* magazin nr. 13 din 1 Aprilie 1992 a fost publicat un comentariu sub semnătura prof. univ. Dr. Radu Eftimovici, cu titlul "Pogromul dela abator", însoțit de facsimilul "Desmințirii" publicat în 1946 de ziarul *Dreptatea*, în timpul în care era judecat procesul în care apăruse ca inculpat principal Dr. veterinar Aurel Naghel, fostul director al abatorului. Documentul este semnat de un mare număr de salariați, de recunoscută probitate morală, prezenți în acele zile la abator, precum: Dr. vet. Dumitru Adamovici, Dr. vet. Vasile Ionescu, Conf. dr. vet. Aurel Lupu, Dr. vet. Lazăr Ureche, Dr. vet. P. Nistor, numeroși tehnicieni și funcționari ai abatorului. În această desmințire semnatarii afirmă că faptele menționate în dosarul procesului cu privire la pogromul dela abator din zilele 21-13 Ianuarie 1941, "sunt de domeniul fan- teziei".

Trecuseră numai cinci ani dela data pretinsului pogrom, deci, în ipoteza în care semnatarii documentului erau interesați să producă această desmințire intrucât ei și puteau fi implicați în acest proces, Partidul comunist determinase intențentarea acestui proces pentru a demonstra cât de monstruase au fost crimele comise de "fasciști din România", ar fi putut găsi câțiva martori care să recunoască existența pogromului. Neșansa partidului s'a datorat faptului că în 1946 nu apăruse Securitatea, iar în Justiție erau magistrați autentici.

În mod paradoxal, singurul martor care a făcut declarații pe placul partidului a fost Evreul maghiar Horvath, măcelar de profesie care, în vremea aceea, nici nu era salariat al abatorului. În schimb Evreul Segal, tinichigiu de meserie în activitate la abator, a declarat că el nu știe să se fi petrecut la abator astfel de fapte. Precum era normal, directorul Nagel a fost absolvit de orice răspundere pentru fapte născocite de oamenii lui Antonescu.

În vara anului 1949, în ziua de Sfânta Maria, când ne aflam în temnița dela Oțele Mari, ni s'a aplicat un regim de izolare - niște celule speciale - împreună cu Petre Țuțea, Alexandru Constantinescu Constant, Petre Pandrea, Preotul Dumitrescu Borșa, Ion Victor Vojen și Ion Boantă. Cu această ocazie Petre Pandrea, cumnatul lui Lucrățiu Pătrășcanu și mare adversar al Mișcării Legionare, ne-a făcut cunoscut faptul că, după ce a aflat din presă despre masacrele dela abator, în mare grabă s'a deplasat la fața locului, în intenția de a culege prețioase informații de care să se folosească pentru elaborarea unei lucrări, care să constituie un aspru rechizitoriu împotriva Mișcării Legionare. Spre marea lui dezamăgire a constat că la abator nu se întâmplase nimic. Perseverând, a aflat că era vorba de o abecță înscenare pusă la cale de Ică Antonescu și Eugen Cristescu, iar fotografia cu cadavrele în cârlige era trucată. Această informație, pe care noi am luat-o de bună, Petre Țuțea a comunicat-o - probabil - și Domnului Coja, iar acesta s'a folosit de ea în relațiile d-sale.

Chiar dacă ar fi să credem că precizarea lui Petre Pandrea a fost făcută de circumstanță, intrucât - între timp - în închisoare se împrietenisese cu mulți foști legionari, în compania cărora se simțea foarte bine, nu este posibil să nu fie luat în considerație documentul apărut sub semnătura celor care, la vremea aceea erau salariați abatorului.

Făcând abstracție de afirmațiile fostului

Șef rabin Mozes Rozen, care - cu deosebită patimă - a pus pe seama poporului român masacrarea a sute de mii de Evrei, ne întrebăm: cum este posibil ca Dl dr. Coja, actualul președinte al Comunității Evreilor din România, care nu se poate să nu fi luat cunoștință de acel document, continuă să se refere la pogromul dela abator, așa cum a făcut-o la ultima întâlnire dela Templul Coral?

Reputatul Șef rabin Șafran, care - la vremea aceea - păstora imensa comunitate a Evreilor din România, deci cel mai indicat să fi cunoscut realitățile din acele timpuri, niciodată n'a pus pe seama poporului român vizitei lui în România, anul trecut, apărând la televiziune, a impresionat prin justetea declarațiilor sale și dușia cu care s'a referit la frumoasa noastră țară, la "bunul și blândul popor român".

În memoriile publicate de Șef rabin Șafran în Occident, se referă și la o întâlnire de aproape două ore pe care a avut-o cu Corneliu Codreanu la Casa Verde, unde se dusese să-i aducă la cunoștință, printre altele, că fusese insultat de un legionar. Corneliu Codreanu, cu sinceritate, i-a cerut scuze pentru nesăbuita faptă, care contravenea spiritului Mișcării Legionare. Discuția a fost lungă, s'au dezbătut probleme interesante și s'au despărțit strângându-și mâna, ca doi oameni care se respectă reciproc. Tot în aceste memorii, referindu-se la întâlnirile lui cu diferiți demnitari din timpul guvernării legionaro-antonescane, rabinul Șef Șafran precizează că, în timp ce demnitarii antonesceni - precum prof. Alexianu - l-au tratat cu dispreț, cei legionari l-au tratat cu respect. Acesta este deci adevărul trăit, constat și afirmat cinstit de Șeful religios al Comunității evreiești de atunci. Cu privire la crimele dela abator, Dl. profesor Ion Coja s'a exprimat că, în calitatea sa de Român - și nu în spiritul unui partizanat legionar - ar dori să nu fie reale. Dorința ar fi fost absurdă și chiar ridicolă dacă ar fi existat documentul de necontestat care să ateste comiterea lor. Posibilitatea de a demonstra că toate aceste fapte oribile - puse pe seama legionarilor - sunt născociri diabolice, ar trebui, în calitate de Român, să fie dorința noastră a tuturor, inclusiv a D-lui Andrei Pleșu, intrucât, în ultimă instanță, toate aceste crime se înregistrează în fișa contabilă la debitul poporului român și, este foarte posibil ca, atunci când se va considera că suntem în situația economică de a ne putea onora și acest debit, să se pretindă despăgubiri care ar putea fi foarte costisitoare, iar dușmanii noștri nu vor conțeni să exploateze și prejudiciul moral.

Cu ocazia evenimentelor dela 21-23 Ianuarie 1941, au fost totuși câteva sute de victime, în special din rândurile legionarilor care mergeau cântând și manifestând pașnic pe străzile din centrul Capitalei. În aceste grupuri de manifestații s'au tras rafale de mitralieră. Au mai murit și cetățeni care erau simpli spectatori. Se poate presupune că au căzut victime și dintre Evrei, mai ales că, la vremea aceea, la o populație cu ceva peste un milion de cetățeni bucureșteni, aproape două sute de mii erau Evrei. Or mai fi fost și răzbunări personale și crime pentru jaf comise de răufăcători, cărora evenimentele le creaseră nesperate condiții pentru comiterea jafurilor și actelor bestiale. În circumstanțe similare, pretutindeni în lume s'au produs astfel de crori.

Cât privește sintagma "rebeliunea legionară", presupun că numai ignoranții și cei de rea credință mai folosesc această formulă. De fapt, a fost o clasică lovitură de stat, bine regizată de generalul Ion Antonescu, după ce, cu câteva zile înainte fusese la Hitler, pe al cărui sprijin - la nevoie - putea conta, așa precum de altfel, s'a și întâmplat.

După demiterea generalului Petrovicescu, ministrul de interne, care a fost considerat responsabil de asasinarea maiorului Döring din Serviciul secret al armatei germane, în ciuda faptului că de ordinea publică răspundea ministrul adjunct, colonelul Rioșanu, omul lui Antonescu și mare adversar al Mișcării Legionare, a urmat chemarea la București și demiterea tuturor prefecților legionari, în locul cărora au fost numiți militari activi. Intențiile generalului Ion Antonescu, care se afla sub nefasta influența a lui Mihai Antonescu, Rioșanu, Eugen Cristescu etc., erau deci mult prea evidente.

În aceste circumstanțe, conducerea Mișcării Legionare ar fi trebuit să înalțe steagul alb și să declare retragerea dela conducerea țării. Neprocedând astfel, s'au produs regretabilele evenimente de care Mișcarea a fost considerată singura răspunzătoare, cu efecte catastrofale pentru lumea legionară, cu atât mai mult cu cât nici nu a avut posibilitatea să se apere.

În continuarea articolului "EXTREME IV",

Dl. Andrei Pleșu mai afirmă: "Ar mai fi de discutat, de asemenea, de ce o formațiune care pretinde a fi esențialmente antibolșevică și anticomunistă, ucide nu comuniști, ci liberali sau țărăniști, reprezentanți notorii ai democrației parlamentare?"

Contemporani fiind cu atâtea crime politice comise la noi în ultimii șasezeci de ani de extremă dreaptă, de extremă stângă, precum și de "reprezentanți notorii ai democrației parlamentare", care de fapt, le-au și inițiat în Decembrie 1933, în timpul guvernului liberal condus de I.G. Duca, în nici un caz nu ne vom transforma în apologetii crimei politice, pe care o detestăm. Am făcut abstracție de cazul Manciu, deoarece, precum se știe, în ciuda influențelor politice, Justiția Română l-a absolvit pe Corneliu Codreanu de orice pedeapsă, intrucât l-a considerat în legitimă apărare.

Din citatul anterior rezultă că legionarii, în căutare de victime, în loc să le caute printre comuniști, s'au năpustit asupra liberalilor și țărăniștilor, "reprezentanți notorii ai democrației parlamentare".

Dl. Pleșu s'a referit - bineînțeles - și la Armand Călinescu, "ilustru" reprezentant al democrației parlamentare dintre cele două războaie. Nu știe oare Dl. Pleșu că regele Carol al II-lea, în Februarie 1938, pentru instaurarea sângeroasei sale dictaturi, s'a folosit de Armand Călinescu care, cu perseverență diabolică, a regizat monstruosul proces de înaltă trădare intentat lui Corneliu Codreanu în luna Mai 1938? În ciuda depozitiilor martorilor Iuliu Maniu, general Antonescu, profesorii universitari Sextil Pușcariu, Eugen Chirnoagă, Nichifor Crainic, generalii Racoviță, Petrovicescu etc., care au declarat în fața instanțelor de judecată că îl consideră pe Corneliu Codreanu un mare patriot, incapabil de trădare, inculpatul, la insistențele Camarilei regale, a fost condamnat la zece ani temniță grea. A urmat mișeasca asasinare din noaptea de 29-30 Noembrie 1938, ordonată personal de Armand Călinescu, conform declarațiilor maiorului Dinulescu, cel care a executat ordinea lui Armand Călinescu. Au mai fost asasinați atunci încă 13 legionari. Cu toții au fost transportați la Jilava și aruncați într-o groapă comună peste care s'a turnat o imensă placă de beton. Mai poate fi considerat acest ordin arasin "notoriu reprezentant al democrației parlamentare"?

La 26 Noembrie 1940, legionarii care procedau la deshumurarea rămășițelor pământești ale lui Corneliu Codreanu și ale celor 13 legionari, văzând corpurile mutilate de acidul sulfuric care fusese turnat peste cei asasinați, s'au năpustit asupra celor care se aflau în celule și i-au omorât. A fost un regretabil act de răzbunare, neconform cu opțiunea creștin-ortodoxă a Mișcării Legionare. Este bine însă să știe că absolut toți cei care au fost omorâți la acea dată erau

vinovați de odioase crime, unli pentru că le-au ordonat, iar alții pentru că le-au executat.

Cazul Iorga - Magearu

Cei care au comis acest monstruos asasinat au provocat Mișcării Legionare cel mai mare rău. Chiar dacă se poate demonstra că au fost repudiați de conducerea Mișcării Legionare, oricum fapta s'a produs sub firma Statului Național-Legionar.

În anul 1993, Corneliu Coposu, marele Român care mi-a făcut onoarea să mă considere prieten, mi-a comunicat dorința de a mă putea vedea, intrucât are de discutat o problemă deosebit de importantă. Am făcut-o cu mare plăcere. Cu această ocazie, mi-a comunicat că redactorul șef dela "Magazinul Istoric", Cristian Popișteanu, l-a rugat să scrie un articol cu privire la asasinarea profesorului Virgil Madgearu. I-a promis că-i va satisface dorința, însă înainte de a-l concepe, a dorit să stea de vorbă cu mine. Articolul, care reprezintă o amplă și judicioasă prezentare a evenimentelor, a apărut în *Magazinul Istoric* din luna Septembrie 1993, p.3-4 și cont. p.25.

În ziua de 27 Noembrie 1940, la orele 14,10, când se afla alături de Iuliu Maniu, au primit un telefon dela D-na Madgearu, care i-a informat că la orele 14,05 trei legionari i-au dus cu ei pe profesor. Era foarte alarmată. După multe investigații, președintele Maniu i-a telefonat lui Horia Sima, rugându-l să-l primească imediat pe secretarul său, Corneliu Coposu, care, procedând cu mare grabă, la orele 16 se afla în palatul Cantacuzino, sediul Consiliului de Miniștri. A fost imediat primit de Horia Sima, care era îmbrăcat în haine negre, flancat de doi legionari îmbrăcați în cămași verzi. I-a comunicat lui Horia Sima dorința lui Iuliu Maniu de a fi informat dacă a fost arestat profesorul Madgearu. Horia Sima a făcut ochii mari, s'a uitat în stânga și în dreapta la cei doi legionari, după care a întrebat: "Cine l-a arestat pe profesorul Madgearu?"

Corneliu Coposu mi-a declarat că n'a știut ce s'a mai creată: a jucat Horia Sima scena ca un mare actor sau, cu adevărat, nu știa nimic?

Era motivul pentru care, înainte de a concepe articolul, a dorit să știe care sunt informațiile mele cu privire la acel eveniment. I-am precizat că unul dintre cei doi legionari a fost bunul meu prieten, regretatul avocat Ion Boantă, dela care am aflat că, într'adevăr, Horia Sima nu știa nimic, fapt pentru care a plecat urgent pentru a interveni.

În cadrul articolului publicat în Septembrie 1993, la pagina 9, Corneliu Coposu precizează că în ziua de 1 Decembrie 1940, când se afla în casa lui Mihai Popovici din strada Sofia, Iuliu Maniu, după ce a respins diferite explicații incropite de unli dintre cei prezenți, a declarat următoarele: "Iubital

Continuare în pag. 9

ADEVĂRURI ESCAMOTATE

—Mihai STERE DERDENA—

Știm de multă vreme că, în Războiul Civil din Spania (cărui comunistii de pretutindeni îi spun Războiul Național-Revoluționar al Poporului Spaniol), au mers să lupte, de partea lui Antihrist, peste 35.000 de comunisti din 54 de țări. Știm, de asemenea, că 500 dintre acești voluntari erau membri ai P.C.R. (asta înseamnă, prin urmare, că istoricii și politicienii noștri ne-au tot mințit prin miniaturizarea pericolului comunist din România interbelică) și au alcătuit unul dintre cele 6 regimente de artilerie. Mai aveam cunoștință că în fruntea acestui regiment s'a aflat Valter Roman, vechi comunist ilegalist și tatăl lui Petre Roman, unul dintre politicienii apăruiți după 22 Decembrie 1989.

Însă nu știm că ofițerul bolșevic Valter Roman, agent al Moscovei, aidoma celorlalți lideri comunisti români de-atunci, a fost felicitat de însuși Nicolae Titulescu pentru victoriile reputele împotriva Crucii, pe câmpurile de luptă din Spania sfărțată. Aveam să cunoșc acest adevăr abia în August 1996.

La emisiunea televizată "Viața partidelor parlamentare" de Marți 27 August 1996, Domnul Petre Roman, candidat al Uniunii Social-Democrate la președinția României, a răspuns la două întrebări ce i-au fost adresate, în timp ce se găsea la Cluj-Napoca, de un contracandidat la aceleași alegeri prezidențiale dela 3 Noembrie 1996.

Cum era și de așteptat, Domnia sa a respins între-

barea prin care era acuzat că ar fi fost un prim-ministru demolator al economiei românești, încercând să demonstreze contrariul, că adică a făcut treabă mai bună decât succesorii săi, Theodor Stolojan și Nicolae Văcăroiu.

Cealaltă întrebare viza obârșia comunistă a Domnului Petre Roman. Tatăl său, Valter Roman, s'a numărat - zicea întrebătorul - printre cei care - au implementat sistemul comunist în România. Valter Roman - mai menționa întrebătorul - s'a evidențiat, îndeosebi, în cursul Războiului Civil din Spania, luptând de partea comunistilor. Delimitându-se de opțiunea politică a părintelui său, Domnul Petre Roman a declarat, pe de altă parte că Valter Roman a fost felici-

tat de Nicolae Titulescu, personal, pentru eroismul de care a dat dovadă acest comandant bolșevic în luptele din Spania anilor 1936-1939.

Sper foarte mult ca această dezvăluire extrem de importantă, făcută de Petre Roman la postul 1 al Televiziunii Române, să fi fost auzită de cât mai mulți istorici falsificatori și de numeroșii admiratori ai "marelui" diplomat.

În temniță fiind, bădia Sebastian Erhan imi deschidea ochii minții, spunându-mi că Nicolae Titulescu se pusese pentru todeauna în slujba francmasoneriei și a comunismului. Auzind acestea, nu-mi venea să cred.

Calitatea de procomunist și-a probat-o Titulescu în timpul Războiului Civil din

Spania. Atunci și-a dat arma pe față, dezvăluindu-se un Titulescu net de stângă și filsovietic, ajutându-i pe comunistii spanioli și pe voluntarii din cele șase brigăzi și șase regimente internaționale cu armament de calibru diferit. Iată, așadar, unde aveau armele atât de necesare ostirii române.

Se tot vorbește că perioada interbelică a României a fost epoca cea mai prosperă din istoria națională, însă nu se spune că tocmai în acești ani se manifesta o nepăsare de-a dreptul criminală față de nevoile armatei într-o respingere oricărei agresor. Așa se face că în vara lui 1940, an de vârf în dezvoltarea economiei, armata română s'a aflat în extrem de rușinoasă neputință de a se bate cu

cei trei lupi care-au mușcat copios din trupul României. Ei erau insuficiente mijloacele de luptă și de subzistență și lipsea, la vârf, voința de a lupta, de a trage, măcar simbolic, niște focuri de armă pentru apărarea Basarabiei, a Bucovinei de Nord, a Herței, a Transilvaniei de Nord și a Cadrilaterului.

Printre marii inovatori de această stare deplorabilă în care s'a aflat capacitatea de apărare a patriei s'a numărat și "marele" Titulescu care s'a îngrijit mai mult de soarta Abisiniei, de normalizarea relațiilor României cu cel mai agresiv stat (Uniunea Sovietică) și de înarmarea comunistilor voluntari din Spania, printre care s'au aflat și mulți Români, conduși de Valter Roman.

CU PRIVIRE LA "EXTREME"

Urmare din pag. 8

meu prieten apropiat și colaborator nu a fost suprimat nici de studenții săi, ca răzbuștii pentru severitatea lui didactică, nici de inamicii personali, ci este, mai mult ca sigur, victima unei urzeli criminale care conduce la organele represive hitleriste. El este de mult în obiectivul acestor organe". Cu ani în urmă, în Parlament, când A.C. Cuza l-a omagiat pe Hitler, profesorul Madgearu a răspuns, declarând că ar dori ca acest nume să nu mai fie pronunțat în Parlamentul României. Dată fiind importanța acestor afirmații, l-am rugat să fie consemnate în articol. Mi-a satisfăcut dorința.

Cât despre asasinarea profesorului Nicolae Iorga, chiar dacă la vremea aceea era socotit dintre principalii autori morali inovatori de condamnarea și instigarea la asasinarea lui Corneliu Codreanu, nimeni din conducerea Mișcării Legionare nu s'ar fi gândit să facă din el un martir.

Legionarii care au comis crime pentru răzbuștii asasinării lui Corneliu Codreanu și a sutelor de fruntași ai Mișcării Legionare, conștienți de gravitatea păcatului, s'au predat pentru a suporta consecințele faptelor lor. Nicolae Iorga și Virgil Madgearu fiind bine cunoscuți ca mari adversari ai Germaniei hitleriste, nu numai Iuliu Maniu a pus pe seama Serviciilor secrete germane comiterea acestor asasinări.

Nedumerirea Domnului Pleșu cum că legionarii, mari anticomunisti, nu au provocat victime în rândul comunistilor imi pare cel puțin bizară. Legionarii nu aveau de ce să se răzbuște pe comunisti la vremea aceea. Zecile de mii de victime provocate legionarilor, cărora în închisori comunistii le-au aplicat un regim și mai tiranic, s'au produs mult mai târziu. Legionarii supraviețuitori nu numai că nu doresc să se răzbuște ci, dimpotrivă, doresc să contribuie la reconcilierea națională prin iertare, reconciliere atât de necesară pentru redresarea noastră morală și chiar economică.

Consecvența anticomunismului legionar a fost cu prisosință demonstrată prin participarea lui Ion Moța, Vasile Marin, Gheorghe Clime, Alexandru Cantacuzino, Preot Ion Dumitrescu Borsă, Nicolae Totu și Bănică Dobre la luptele din Spania, țară în care comunismul internațional intenționa să instaleze un important cap de pod, de unde să declanșeze revoluția pentru comunicarea Europei. Cu toții erau distinși intelectuali și foarte apropiați colaboratori ai lui Corneliu Zelea Codreanu. Acolo, la Majadahonda, s'au jertfit Ion Moța și Vasile Marin luptând pentru salvarea valorilor universale creștine. Gheorghe Clime, președintele Partidului Total pentru Țară, Alexandru Cantacuzino, Nicolae Totu și Bănică Dobre - din ordinul lui Carol al II-lea - au fost asasiinați în închisoarea dela Râmnicu Sărat în noaptea de 21-13 Septembrie 1939.

Ion Moța, în scrisoarea testament adresată părinților, în dorința de a le ușura suferințele le-a scris: "Se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Hristos! Se clătina așezarea creștină a lumii! Puteam să rămânem noi nepăsători?"

Nicolae Iorga în "Oameni care au fost" 1938 a consemnat: "Luptând pentru credința lor creștină și pentru cinstirea poporului lor, pentru ce este etern scump și curat în latin-

tatea nebolșevică, doi tineri români, doi băieți viteji, Moța și Marin au căzut înaintea Madridului apărând de roșii".

Da! Ion Moța și Vasile Marin s'au jertfit pentru credința lor creștină și pentru cinstirea poporului român, nu în scopul meschin al unei demagogii politice. Acum, când este mult prea evidentă semnificația jertfei celor "Doi cruciați români ai secolului XX", precum i-a numit marele profesor Simion Mehedinți, comemorarea lor anuală pe plan național ar putea contribui la mărirea patrimoniului moral al neamului nostru. Cred că nici un alt popor nu ar fi ratat ocazia de a pune în valoare semnificația acestei jertfe. Probabil că așa s'ar fi întâmplat și la noi dacă cei doi nu erau membri de frunte ai Mișcării Legionare. Dimpotrivă, chiar oficierea unui discret parastas pentru pomenirea lor constituie, pentru dușmanii legionarilor, un bun pretext pentru a trambita iminența pericolului de rivalizare a Mișcării Legionare.

Nu domnilor! Nu se urmărește așa ceva. Unele teribilisme, care nu sunt în asentimentul nostru, contribuie la minimalizarea semnificației unui fenomen care, între cele două războaie, a fost determinat de drame reale și de nevoi autentice, din moment ce - vorba Domnului Pleșu - "capete strălucite ale culturii noastre au aderat la programul legionar".

Noi, cei foarte puțini rămași din cei foarte mulți care am fost cândva, la vârsta la care ne aflăm - septua, octo și chiar nonagenari - nu dorim decât să contribuim la cunoașterea adevărului istoric, la încetarea ariei calomniilor, datorie de conștiință pentru cinstirea memoriei lui Corneliu Codreanu, Ion Moța, Vasile Marin și a tuturor martirilor noștri, care au dorit să facă din țara noastră: "o țară frumoasă ca soarele, puternică și temătoare de Dumnezeu".

Cu privire la procesul dela Nurenberg numi dau seama cum ar fi putut să fie considerată Mișcarea Legionară organizație de tip fascist, din moment ce soriginea ei, din cea mai autentică spiritualitate și tradiție românească, este atât de evidentă. Importanța hotărârilor procesului dela Nurenberg rezidă în constatarea că, în timpul în care Germania hitleristă pusese stăpânire pe întreaga Europă, legionarii nu numai că nu au colaborat cu naziștii ci, dimpotrivă, au fost internați în lagărele dela Buchenwald și Dachau. A fost astfel pulberată și infama calomnie că Mișcarea Legionară ar fi fost un fel de "coloana a 5-a hitleristă".

Antisemitismul legionar, despre care se face atâta caz, și care - de fapt - nu poate fi contestat, este lesne de demonstrat că nu a avut nimic comun cu ura de rasă; a fost o luare de atitudine intrucât, la vremea aceea, Evreii puseseră stăpânire pe cele mai importante sectoare ale economiei noastre și determinau o nefastă influență în viața politică prin corupție.

Universitățile dela Iași, Chișinău și Cernăuți erau invadate de studenți evrei, față de care studenții români, ale căror posibilități materiale erau extrem de reduse, se aflau în netă inferioritate numerică.

Națiunea română, abia ieșită din prelungirea evului mediu în prima jumătate a secolului XIX, și de aceea dreptul de a forma o pleiadă de intelectuali autohtoni, prin care spiritualitatea și tradițiile noastre să

pătrundă în cultura universală. Dacă ar fi să aruncăm anatema asupra celor care au propovăduit acest gen de antisemitism, ce s'ar întâmpla cu marele nostru poet Mihai Eminescu, cu marii profesori Nicolae Iorga, Simion Mehedinți, A.C. Cuza, Nicolae Paulescu și alți mulți distinși reprezentanți ai culturii noastre?

Că nu putea fi vorba de ură de rasă o dovedește și comportarea legionarilor față de Evreii cu care au pățimit în închisorile comuniste. Legionarii, mai tineri și mai valizi, "cu multă omenie au venit în ajutorul Evreilor care s'au aflat în suferință". Sunt mulți foști deținuți politici evrei care au făcut mărturisiri în acest sens, precum Nicolae Steinhardt, Wumbrand și, dacă mu mă înșel, chiar Domnul Max Bănuș.

Oricum, a vorbi acum despre recrudescența antisemitismului în România mi se pare ridicol, dacă nu este cumva vorba despre o detestabilă diversione. Au dispărut de mult cauzele care l-au determinat în trecut.

Știm că este foarte profitabil pentru unii să contribuie, cât mai mult posibil, la defaimarea Mișcării Legionare. Este cea mai facilă modalitate de a-ți vedea "opera" publicată, iar o oficiină de tip mafiot cu multiple ei posibilități, te face să devii o aparentă valoare.

După frumoasa noastră Revoluție, ne-am așteptat ca istoricii noștri să considere ca o obligație de conștiință contribuția lor obiectivă - fără prejudecăți și patimă - la restabilirea adevărului istoric, în special cu privire la evenimentele din ultimele șapte decenii. Speranțe deșarte! Istoricul nostru precum Ion Scurtu, Cornea, și Cristian Popișteanu, dovedesc un zel și o patimă deosebită, în mod special pentru mistificarea evenimentelor în care a fost implicată Mișcarea Legionară. Victor Ionescu, istoricul televiziunii române, membru marcant din conducerea acestei instituții, în luna Ianuarie a acestui an, comentând - cu deosebit patos - cele petrecute în timpul "rebeliunii legionare" din 1941, inclusiv "pogromul dela abator", a mai adus la cunoștința opiniei publice o știre senzațională: Dumitru Groza, fostul conducător al Corpului muncitoresc legionar, era omul N.K.V.D.-ului, însărcinat

să introducă în Mișcarea Legionară un număr cât mai mare de comunisti. Pentru apreciablea lui comportare cu ocazia evenimentelor dela 21-23 Ianuarie 1941, Statul sovietic i-a acordat binefacerea unui confortabil azil politic. Mare rușine!!! După un refugiu de câțiva ani în Germania, unde a fost internat în lagăr, în 1941 a revenit în țară ca să participe la lupta împotriva comunismului. În luna Mai 1948, a fost arestat. Câțiva ani i-am petrecut împreună în sinistra temniță dela Aiud, de unde am fost eliberat în 1964, pe baza decretului general de grație a deținuților politici. Foarte suferind și aproape orb, continuă să trăiască în orașul Hunedoara. Ar fi cazul ca Domnul Victor Ionescu să-l viziteze ca să-și ceară scuze, pentru a evita un eventual proces de calomnie. Nu o va face însă, intrucât știe că cei care îl calomniază pe foștii legionari se bucură de o anumită imunitate. Va prefera, deci, să beneficieze de profitul ce i se cuvine.

Suntem însă conștienți că intelectualii noștri autentici nu au nevoie de un astfel de profit. Iată de ce ne-am fi așteptat ca prestigioșii reprezentanți ai inteligenței noastre, care ar trebui să lumineze calea pentru ieșirea poporului român din întunericul în care s'a aflat o jumătate de veac, să analizeze cu profunzime și obiectivitate fenomenul legionar, care a determinat un crez pentru care zeci de mii de tineri valoroși s'au jertfit, suportând - cu resemnare creștinească - suferințele cumplite și de lungă durată.

Corneliu Codreanu, care a fundamentat doctrina legionară pe principiul moralei creștine și a sacrificiului personal în interesul Cetății, a dorit să contribuie la redresarea morală a Neamului nostru și la eradicarea practicilor levantine din viața politică a Țării.

Istoricul de mâine, într-o perspectivă mai largă, nefiind sub influența nefastă a propagandei comuniste care, în bună măsură, a reușit să ne falsifice istoria, nădăjduim că va prezenta și fenomenul legionar în adevărata lui lumină.

Dumitru Tache FUNDA

O PROPUNERE BENEFICĂ PENTRU ION ILIESCU

După pierderea alegerilor din Noembrie anul acesta și izgonirea lui din Palatul Cotroceni, îi propun lui Iliescu să-și umple timpul binecuvântatului pensionării, după o viață de îndelungată activitate revoluționară prin desăvârșirea studiilor moscovite cu o teză de doctorat cu tema: "Ciomașegala minerească din 13-15 Iunie 1990 din

Piața Universității București - aplicare creatoare, originală a teoriei revoluționare marxist-leniniste a luptei de clasă în perioada de tranziție dela socialismul multilateral dezvoltat la societatea demenței originale și înaintarea neabătută a României spre comunism".

În urma elaborării acestei epocale opere, apren-

Academiei Române să îl primească în rândurile ei, în locul rămas vacant prin moartea (între timp) a regretatului academician sovietic Sasa Bardenko (alias Alexandru Bărlădeanu), vechiul și noul tovarăș de luptă revoluționară.

Andrei-Iustin HOSSU

ALEXANDRA NECHITA

"TÂSNIRE SPRE UNIVERS"
(Pictură modernă)

Gheorghe RĂDULESCU

Alexandra Nechita, moldoveancă din orașul Vaslui, s'a născut la 27 August 1985, stabilită actualmente în apropierea orașului Los Angeles, California, U.S.A., are în momentul de față 11 ani, remarcându-se dela această vârstă fragedă ca o pictoriță formată, a cărei perspectivă, după cum se constată, este de o reală și autentică valoare artistică.

Talentul genial al Alexandrei Nechita și-a pus pecetea pe multe și variate tablouri din expozițiile pe unde a trecut, New York, Chicago și alte mari orașe din Statele Unite și Europa. Având expoziția în orașul Chicago, în prestigioasa sală "Merrill Chase Galleries" dela Water

Tower din centrul orașului, am avut prilejul de a o vedea și admira. "O adevărată tăsnire spre univers" exprimă compozițiile acestui copil minune, care în loc să se joace în orele libere când vine dela școală, ea creează valori inestimabile, recunoscute de critica artei plastice internaționale. Pictura Alexandrei Nechita este cu adevărat o desăvârșită artă, o artă care s'a perfecționat pe un parcurs de 2-3 ani (dela vârsta de 8 la 10-11 ani).

Analizând compoziția, perspectiva și culoarea, se descoperă un sens care vrea să depășească momentul pictural prezent. Desigur că se pot observa unele influențe cubiste ale lui Pablo Picasso și fauviste ale lui Henri Matisse, cu toate acestea pictura Alexandrei Nechita se distanțează de creațiile acestora, datorită viziunii, adâncimii elementului expus, combinației în traiectoria trasată și culorilor.

Dar iată câteva titluri din picturile Alexandrei Nechita: "Maximillian" (Maximilian), "Sharing Moments" (Momente împărtășite), "My Gardener" (Grădinarul meu), "Little Wooden Horse" (Micul căluț de lemn), "True Love" (Iubire adevărată), "Sunflower Fields" (Câmpuri de floarea soarelui), "Release the Peace" (Eliberarea păcii), "The Ballerina" (Balerina), "Apple Planet" (Planeta măr), "Pistachio Flowers" (Flori de fistic), "Moody Guitarist" (Gitaristul trist), "Spring Love" (Iubire de Primăvară), titluri și litografii extrase din elegantul volum de artă, (multe dintre ele au figurat și în sala expoziției), volum care poartă titlul "Outside the Lines", Paintings by ALEXANDRA NECHITA, Foreword by Charles Osgood, C.B.S. News.

Pictura Alexandrei Nechita se apropie nu numai de Pablo Picasso, dar și de Wasily Kandisky, însă mai puțin de aceea din cadrul Grupării "Blaue Reiter" ci mai mult de aceea din perioada Picturii

"Abstracte" (de ex. Compoziție abstractă sau Compoziție roz), elemente apropiate de pictura Alexandrei Nechita întâlnim și la Gino Severini (Dansatoarea) sau la Fernand Léger (Contraste, Compoziție), apropieri sunt și la Jean Miro (Noctură, Doamnă Albă sau Violetul lunii). Urmărind cu atenție pictura Alexandrei Nechita, observăm cu satisfacție incursiunea unui creator condus de forța creației, de un mare talent, având o originalitate ieșită din comun, nu voită, nu forțată, ci impusă de o inspirație pe care nu o pot avea decât spiritele inzestrate cu har divin.

Bineînțeles că valoarea unui tablou nu constă în dimensiunile lui, totuși execuția picturii Alexandrei Nechita, unele dintre ele ușor supradimensionate lasă ochiul avizat să alunece și să culegă profunzimi sufletești înscrise prin desen și culoare, rar întâlnite, mai cu seamă dacă ne gândim la cei 11 ani pe care îi are, când copiii de vârsta ei au alte preocupări impuse de sfârșitul pubertății și începutul adolescenței.

Presă americană, impresariatele, reporterii, mass-media în general au înregistrat acest fenomen, bineînțeles nu numai pentru a releva și ilustra descoperirea unui mare talent, a unui copil minune, dar odată cu aceasta și sursele de venit care pot deriva din această descoperire. În ziarul "The Nation's Newspaper" din 27 Iunie 1996, a apărut pe jumătate de pagină portretul Ale-

xandrei Nechita, proiectat pe un tablou de-al ei, iar dedesubtul imaginii stă scris: "Prodigy with paint: Alexandra Nechita, 10 with one of her Works, Sunflower Fields, at the Dyansin Art Gallery in New York (Minune în culori, Alexandra Nechita,

poate ușor întui, își urmează un drum propriu condus pe căi încă insesizabile pentru că este greu de sesizat atât de timpuriu evoluția acestui talent precoc la numai 11 ani. Sperăm că Alexandra Nechita va trece cu mare succes toate etapele

în vârstă de 10 ani, cu una din lucrările sale, *Câmpuri de floarea soarelui*, a Galeriei de Artă Dyansin din New York).

Adevărul este că Alexandra Nechita, așa cum se

din viață, rămânând în analele Istoriei picturii moderne româno-americane un simbol și un act de referință printre marile valori ale lumii.

ÎN NUMELE VICTIMELOR COMUNISMULUI

MEMORIALUL VICTIMELOR COMUNISMULUI WASHINGTON D.C.

În ciuda considerabilelor diferențe politice, Președintele Clinton și reprezentantul congresului Newt Gingrich au pus punct de vedere: ar trebui să fie un memorial în Washington pentru nenumăratele victime ale comunismului.

Pentru aceasta, DL Gingrich a susținut și președintele a semnat încă din 17 Decembrie 1993 legea publică 103-199 care autorizează construcția Memorialului Internațional pentru cele peste o SUTĂ DE MILIOANE de victime ce au fost în mod deliberat omorâte de dictatura comunistă din Uniunea Sovietică, China, Cambodgia, Vietnam, Estul Europei și Cuba, începând cu Revoluția Bolșevică în 1917. Asasinate ce continuă și astăzi în China și alte țări comuniste.

Acest memorial prezintă o garanție că acest fel de crime fără precedent împotriva umanității vor rămâne de neuitat fiind un mijloc direct de informare, cercetare și educare a vizitatorilor capitalei Statelor Unite, în particular a persoanelor tinere.

În vederea completării datelor privind pe cei ce au suferit și victimele din țara noastră, solicităm ajutorul tuturor organizațiilor naționale și internaționale românești, precum și cetățenilor români sau de ori-

gină română din țară și străinătate.

Deoarece în țara noastră aspectul crimelor comunismului a fost foarte variat, e necesar să avem date precise, pentru a putea contribui la organizarea Memorialului din partea română.

1. Lista de deținuți politici

1.0. Arestați și asasinați pe drum spre locul anchetei,

2.0. Arestați și condamnați

2.1. La moarte;

2.1.1. executați;

2.1.2. neexecutați,

2.2. Arestați, condamnați și morți în timpul executării pedepsei,

2.3. Arestați și morți în timpul anchetei (torturați, bătuți cu saci de nisip, capra, două bețișoare etc., etc.),

2.4. Arestați fără forme, anchetați sau neanchetați, împușcați și expuși pe străzi după împușcare,

2.5. Arestați și ținuti în închisoare fără sentințe de condamnare, morți în detenție.

3.0. Domiciliu obligatoriu;

3.1. foștii condamnați politici;

3.2. prin transferări masive de populație dintr-o regiune în alta (ex. din Banat în Bărăgan etc.)

4. Asasinați prin accidente în țară sau străinătate; răpiți din străinătate și

asasinați în țară; dispăruți fără urmă etc., etc.

Cei ce cunosc nume concrete, rude apropiate, prieteni ce au făcut parte din una din categoriile de mai sus, îi rugăm să ni le comunice. De asemenea, în ipoteza în care există și alte categorii decât cele enunțate de noi mai sus, vă rugăm de asemenea să fie completate și să primim date corespunzătoare.

Rugăm să ne scrieți cu detalii locul unde s'au produs actele criminale, nume complete ale persoanelor implicate, eventual data nașterii, a arestării sau dispariției, felul în care au fost asasinați, numele persoanelor care i-au cunoscut, partidul sau organizația din care au făcut parte etc., etc.

Vă rugăm să trimiteți aceste date pe adresa: UMRL - Filiala USA pentru Memorialul Victimelor Comunismului, Dan Novacovici, 354 Franklin Ave. Princeton, N.J. 08540, tel. (609) 924-2684, or fax (609) 683-7907.

În numerele viitoare vă vom solicita idei și propuneri pentru organizarea interioară a spațiului ce va fi rezervat țării noastre cât și cărți scrise, filme și materiale necesare pentru biblioteca memorialului.

Cu mulțumiri,

Dan NOVACOVICI

INFORMAȚII INEDITE PRIVIND POETUL RADU GYR

Cine nu cunoaște profunda și subtila poezie a poetului Radu Gyr, pe care zeci de mii de oșândiți la temniță, pe nedrept marea majoritate, se alinau cu versurile lui?

Pentru poemul "Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane", a fost condamnat la moarte și ținut în lanțuri, până la comutarea pedepsei în muncă silnică.

De loc din Câmpulung Muscel, absolva cu succes Facultatea de Litere și Filosofie din București, unde va funcționa o serie de ani, în calitate de cadru didactic. Lansat încă din 1914, cu "Linia de schitură", apoi "Cercul de lumină" (1918), subtil și doct traducător din Goethe, Baudelaire, Verlaine, obține numeroase premii, printre care și premiul Academiei Române "Adamachi", în 1930.

Făcând parte din pleiada de intelectuali, ca Nae Ionescu, Mircea Eliade, Constantin Noica, Petre Tutea și mulți alții, care s'au încadrat în mișcarea legionară, Radu Gyr este internat și după evenimentele din Ianuarie 1941.

În acest cadru, folosim câteva materiale inedite de arhivă, privind acest mare poet și patriot. În dosarul nr.124 (1941), din fondul

Ministerul Justiției, aflat la direcția generală a Arhivelor Statului din București, se află memoriul lui Radu Demetrescu-Gyr, profesor și scriitor, adresat marelui Ion Antonescu, din penitenciarul Brașov, datat 15 Noembrie 1941. Din memoriu desprindem că: a beneficiat la 15 Iulie 1941 de decretul-lege nr.2054, privind suspendarea pedepsei. La 11 August 1941, se prezintă la Regimentul 2 Dorobanți-Vâlcea, cărui îi aparține. La 20 August 1941, intră în luptă pe frontul din sectorul Odessa. Soldatul T.R. Radu Demetrescu-Gyr, dă dovadă, în cursul luptelor, de spirit de jertfă și putere ireproșabilă. După câteva zile dela căderea Odesei, regimentul s'a întors pentru odihnă și refacere la Râmnicu Vâlcea. Dar peste câteva zile, poetul este arestat de pe stradă, adică la 9 Noembrie 1941 și dus la penitenciarul Brașov. A fost lăsat, brutalizat și dezbrăcat de către căpitanul Simoiu, Gyr fiind după cum arătam mai sus, laureat al Academiei Române (f.12-14).

Mareșalul Ion Antonescu, nu numai că nu-l eliberase pe poet, dar se adresează "foarte urgent și personal" Ministerului Justiției, pe data de 27

Noembrie 1941, să fie trași la răspundere, pentru că Gyr era condamnat la 12 ani și nu intra în prevederea Decretului-Lege, care se referea numai la cei condamnați până la 5 ani.

Mareșalul, îi întreba cum alți condamnați, pe 3 luni ori un an, n'au beneficiat de eliberare, iar Gyr, care avea 12 ani și a comandat personal de terasă Teatrului Național, asaltul asupra telefoanelor (Min. Justiției, dos.124 (1941), f.33) a beneficiat. Cere urgent, să fie pedepsii cei vinovați, iar Gyr să rămână internat.

După cum se știe, poetul a mai stat mulți ani în temniță, mai ales sub comuniști și a lăsat alături de Nichifor Crainic, Zabu Pană și mulți alții, poezia combativă din detenție.

Socot că amănuntele pe care le-am furnizat, contribuie la biografia tumultuoasă și tragică a acestui mare poet, care a trăit în perioada 1905-1975 și care poate fi un îndemn mai ales pentru tânăra generație, care nu cunoaște în suficientă măsură istoria poporului român.

Nicoleta CIACHIR
doctorand-filologie
Universitatea Sofia

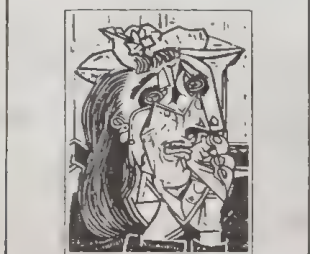
CRONICI

Literare-Artistice-Culturale
din exil și din țară

AL. MIHALCEA

JURNAL DE OCNA

EDITURA ALBATROS

La sfârșitul cărții sale care numără peste 400 de pagini, Alexandru Mihalcea, cu decență modestie notează: Cartea asta, n'ar fi trebuit, poate, scrisă nicio-dată. Nu sunt romancier, n'am fost nicicând în stare să construiesc o ficțiune... La ce-ar sluji să scrii pentru cei care au trecut pe acolo? Ei sunt oricum inițiați. Ceilalți ori nu pot înțelege, ori - și mai rău - nu vor să aște.

Este total greșit. Cartea trebuia scrisă. Apariția ei este mai mult decât folositoare, pe ideea pe care am promovat-o în paginile acestui ziar și am preluat-o și în cartea mea *Din Țara lui Cain*, aceea că poporul român are nevoie de o istorie corectă a acelor ani de întuneric, pentru viitoarele generații cel puțin. Iar cei ce au asistat pasivi la înfăptuirea terorii de aproape jumătate de secol să nu prețeteze că nu au știut.

Am aflat în 1995 de apariția acestei cărți, am încercat să o cumpăr prin intermediul prietenilor din țară și n'am găsit-o, ceea ce e un semn bun. În sfârșit, am intrat în posesia ei, recent mi-a fost trimisă de autor, pentru că spune el, amândoi am trecut prin acel vestibul al iadului.

Trebuie să admit că așteptarea de a citi cartea a meritat și a fost compensată de plăcerea dureroasă a lecturii. A.M. are dreptate, nu e un volum de ficțiune deși în multe pagini se simte din plin și acest talent până acum, din nefericire, nefolosit. Jurnal de ocnă este cea mai interesantă carte despre închisorile politice românești, citite de mine până în prezent. Am folosit adjectivul interesantă cu intenție vădită, deoarece nu vreau să o compar cu calitățile și

defectele altor cărți pe aceeași temă.

În exil s'au scris multe pagini despre aceste închisori, foarte documentate, cu nume și date impresionante mai ales tinând seama că totul s'a bazat pe memorie. În ocnile politice din România o bucată de creion sau hârtie însemnau moartea. Cărțile apărute în afara granițelor țării au avut ca scop principal informarea indolenților din Vest asupra tragediei ce se desfășoară sub nasul lor. S'au scris pagini despre închisori, proaste și insultătoare, și în timpul dictaturii, cum a fost cazul celui Caloiian sau, mai vechi, Drum fără pulbere. S'a scris și ceva literatură, ficțiune, despre acest subiect, nu de prea înaltă calitate.

Însă cartea lui A.M. se evidențiază prin efortul pe care-l face autorul de a dezvălui mecanismul social și psihologic care a dus la aceste tragedii din închisori și, prin extensie, în toată țara. De aceea spune... am avut impresia că teroarea și teama merg fizic pe trotuar, se vâra prin lume, pășesc lângă mine... Folosind experiența sa personală, de nămol patru ani, cum de câteva ori menționează el cu ironie, Mihalcea analizează fenomenul întocmitărilor dosarelor bazate pe defalație, pe note informative în care mulți căutau să parvină călcând pe destinele distruse ale celor din jur.

Important este că volumul se ocupă, foarte judicios, de vina întregului sistem adus din import și impus cu tancuri și mitraliere care trebuie judecat în adevărata lumină, incluzând colaboraționismul la scară națională. Vina membrilor fostei dictaturi e mai gravă decât genocidul de

care s'a făcut atâtea vâlve și nu a dus până la urmă la nici un fel de pedeapsă.

Mihalcea demonstrează clar că genocidul dictaturii... e mai grav decât să uci un om sau o mie... deoarece... este agresarea ființei biologice și a sufletului întregii nații. Cartea îl acuză documentat pe foștii potențai și slugile lor că... au ridicat ca niște automate mâna și au volat... pentru batjocorirea femeii devenită animal de montă, pentru vânzarea pe nimica toată a roadelor pământului românesc, pentru crearea unui uriaș aparat de măsură și control al gândurilor și conștiințelor. Prin ce au făcut ca și prin ce n'au făcut, au favorizat întinderea peste țară a lințolului de moarte țesut din minciună, din foame, frică, frig și întuneric. Aceasta este adevărata lor vină și pentru aceasta ar trebui să plătească, dacă vor plăti...

Autorul, fiind produsul și victima infamului articol penal 209, prin care zeci de mii de nevinovați au intrat în spatele Țărilor de Sarmă ghimpată, cu inteligență și luciditate face distincție între foștii politicieni care au sfârșit prin închisori și masa de deținuți creată exclusiv pentru a crea teroare la nivel național.

...Noi suntem, la scară națională, al doilea val mare mănăst Țărilor de Sarmă. Primul a fost tocat la canal... dela temelia căruia arheologii viitorului vor scoate odată și-odată schelete fără nume. La Aiud, unde oamenii au mâncat var de pe pereți, de foame, și la Sighet. Au pierit atunci mari intelectuali ai țării, cei mai deosebiți militari, flamura clasei politice. Noi suntem altceva, noi facem pasul dela individualitate la număr. Noi suntem statistică. Unii nici nu știu ce caută acolo...

Pe acel articol 209 din codul penal, cu o vitriolică ironie, Mihalcea îl categorisește ca fiind... pur și simplu genial, cu el poți să-l condamni până și pe un orb pentru crima de privire dușmănoasă, cu coada ochiului, către stema partidului...

O altă calitate a cărții lui Mihalcea este observația, analiza celor mai minuscule fapte. Undeva, el scrie, pe bună dreptate, că e o lipsă a noastră că nu avem, ca Francezii, o literatură a observației în sine. În cartea lui, această lipsă este compensată prin pasaje excelente, care aruncă o lumină reală asupra celor întâmplate în ocnile românești.

...Dacă pe porțile negre ale Gherlei sau în groapa dela Jilava n'ar fi intrat decăt sfinți, n'ar fi fost închisori ci peșteri ale anahoreților și nu păcatele omenești ori vicliile unor pensionari sau, dimpotrivă, ireala sfîințenie a altora le sacralizează, ci imensa cantitate de suferință comună, jugul purtat sub biciul comunismului. Au existat homosexuali în închisoarea

politică? Sigur că au existat, cei care au practicat viciul afară l-au practicat și înăuntru... Lingăii din afară au fost lingăii și înăuntru. A absolutiza ar fi o prostie, dar tot o prostie ar fi să credem că în toți s'au operat conversiuni de tip beckettian. Unii și-au pierdut, pentru totdeauna sufletul, refuzând căința... Mulți și-au dobândit - sau redobândit - sufletul în închisoare. Alții s'au degradat; ar fi însă nedrept să fie judecați de cine n'a trecut prin tinda iadului... Sigur că mi-ar fi făcut, a posteriori, plăcere să cred despre mine că am fost ca o stâncă, nelemător sub ploaia de lovituri, că am primit cu fruntea sus pleazna destinului - dar n'a fost așa și nu cred că folosește nimănui, nici inimii mele îndelung chinuite, mistificarea adevărului. Mi-a fost frig, mi-a fost frică, mi-a fost foame. Și ca mine, altora care, tot ca mine, nu au stăf de eroi.

Pentru a exemplifica varietatea de categorii de deținuți din perioada detenției sale, fără a fi didactic și fără a da nume care ar implica situații poate penibile, Mihalcea folosește cu mult succes o tehnică de reproducere unor discuții trunchiate care, citite cu atenție, îți dau o imagine extrem de vie, ca de film documentar, a personajelor din spatele gratiilor (paginile 338 până la 352), demonstrând cu

prisosință că în multe cazuri cei închiși nu puteau prezenta nici un fel de primejdie. Erau doar victime gratuite, cum zice el, statistic.

Păcat că nu pot reproduce aici excelentele pasaje dintre paginile 121-126, unde se face o tragică paralelă între Dostoievski (Amintiri din casa morților) și realitatea lagărelor prin care noi am trecut, realitate care depășește pe cea a scriitorului rus.

Mihalcea face de mai multe ori incursiuni în istoria strict contemporană încercând să explice cititorului mecanismul inconștienței politice care a dus la târgul dubios dintre Stalin și echivalenții lui ca șefi de state din Vest, datorită cărui țarg România a intrat în conul de umbră al protecției sovietice, cu rezultatul știut.

După știrea mea, A.M. este primul care face o observație extrem de judicioasă legată de aceeași politică vestică... Curios este că Americanii, care îi urmăresc până în pânzele albe pe criminalii naziști, au acceptat tortionari din pușcăriile comuniste românească, le-au acordat drept de cetate fără măcar să-i fi interog, deși este exclus ca FBI sau CIA să nu le cunoască antecedentele...

Scopul acestei scurte prezentări este de a îndemna pe alții să citească acest

volum, pentru că răul care l-a generat nu a dispărut, conțăr unor false percepții și iluzii optimiste. Răul este încă în Țară, este printre noi, adânc pitit, bine deghizat.

Cu tot talentul ziaristic și literar al lui Mihalcea, Jurnal de ocnă are unele scăderi legate mai ales de formă. Nu e prima oară când întâlnesc cărți publicate cu prea multe greșeli de gramatică și ortografie, care ar fi trebuit eliminate din timp la editură. În plus, volumul ar fi fost mult mai eficient dacă s'ar fi renunțat la unele detalii prea personale sau la altele care pot fi înțelese numai de cei care au trecut pe ACOLO. Sunt deficiențe ce pot fi remediate ușor la o doua ediție.

Dar chiar și așa, cartea colegului Alexandru Mihalcea este o excelență și primară contribuție atât la demascarea fenomenului terorii comunismului, cât și la înțelegerea mecanismului care i-a dat naștere.

Să sperăm că munca lui scriitoricească nu se va opri aici. Sunt convins că inteligența lui analitică și deosebit de vastă sa cultură vor produce alte pagini care să stea la baza unei noi etape în cultura română cu adevărat națională și liberă.

Radu DUNĂREANU

George Voștinaru,
"Io, Horia Valahul",
editura Hestia, Timișoara, 1993

Este un semn îmbucurător că în România tot mai mulți scriitori și poeți își îndreaptă atenția spre trecutul istoric al neamului nostru. Printre ei se numără și George Voștinaru. Născut în Munții Apuseni, poetul simte o obligație morală de a evoca magnifică figură din sinaxarul românesc, pe Horia din Albac.

După celebrul poem "Horia" al lui Aron Cotruș nu credeam că cineva s'ar încumeta în stih să scrie despre legendarul Horia, fără a risca epigonismul.

Poemul "Io, Horia Valahul" de George Voștinaru nu stă sub umbra altui creator, ci într'un mod original prezintă simfonic tălmăcirea documentelor într-o slovă de cremene, șipot curat de brad și de pură cugetare dăruind cititorului însetat răcoarea proaspătă de a se cuminca, în timpul arșitei, din potirul izvoarelor.

"Io, Horia Valahul", cum subliniază Rodica Opreanu pe ultima copertă, este un poem de largă respirație epică și dramatică, realizat dinamic, vizual, inserat cu pasaje lirico-reflexive și o avalanșă de metafore: un poem de forță, construit monumental, prin alternarea scenelor, prin multitudinea imaginilor, prin simbolistica utilizată. Poetul este un fin analist, un fin psiholog, făcându-ne să vibrăm alături de sufletul său deschis spre frumos, către adevărul din aceste file de istorie națională.

Mulumim Domnului Valentin Pascu, prin care ne-a parvenit acest minunat poem istoric.

Dinu Gadea - Caransebeș,
"Versuri regăsite", editura
autorului, Atlanta, 1994.

Există la Dinu Gadea-Caransebeș o fericită logodnă între condei și penel, autorul "Versurilor regăsite" fiind dublat de un sensibil grafician. Chiar dacă am răsfăi cartea, ar fi destul să ne facem o imagine

radiografică a personalității creative a lui Dinu Gadea-Caransebeș.

Poetul are ceva de spus. Mesajul e simplu și direct, fără alambicări de ape turburi, onirisme și răsucirea cuvintelor peste firea normală a logicii și gramaticii spre a poza în "filosoful" neînțelese.

Faptul că și-a legat numele de o anumită localitate din țară nu a făcut-o din snobism, ci dimpotrivă ca o ripostă celor care vin în America și nu numai că își reneagă originea strămoșească, ci mai mult chiar, își schimbă și numele, ridicola maimuțareală de prost gust într'un onoma cu groaznice stridențe și pentru Americani și pentru Români.

Iată un merit în plus pentru Dinu Gadea-Caransebeș. E Român. Sângele apă nu se face... Dacă studiem cu atenție grafica observăm că Dinu Gadea vine în America nu numai cu o valiză, ci cu un sol al Carpaților. În majoritatea desenelor ilustrând poemele răsare soarele, soarele ca simbol culminând în explicarea lui la pagina 42 ca ilustrare la poemul "Iisus".

Îmi pare rău că autorul a exagerat cu drepturile de "copyright" ca nici o parte din această carte să nu fie reproducă "sub nici un chip". Alți autori aveau indulgența de a oferi cronicarilor dreptul de a reproduce un citat. Deci imposibilitatea unei cronici care să meargă la subiect.

"Buletinul Casa Română",
Hayward, California,
Iunie, 1996.

Această publicație din California apare de 19 ani, trimestrial. Modestia de a o numi "buletin" este mai mult decât exagerată. Fiecare număr are în jurul a 100 de pagini și este un adevărat caleidoscop informativ, artistic, literar.

Este editat de Prof. Dr. Ilie Smulțea și de scriitorul Nicolae Novac. Abonamentul la "Buletinul Casa Română", P.O.Box 16174, Oakland, California, 94610, USA.

Dumitru ICHIM

ST 1996

New Jersey

AT FINAL

sub semnul unității creștine a neamului românesc, spirituală nu este posibilă decât printr-o conlucrare ortodoxă și greco-catolică, printr-o reală iubire și

în țară, cât și cei din exil, susțin, în perspectiva democratică, cu precădere Convenția Democrată deosebită, Dl. Prof. Emil Constantinescu, consilier românesc, singura redută anticomunistă eficientă tutelată de Președintele Ion Iliescu. Conștient, anticonstituțional.

Indignarea față de abuzurile actualei puteri neocomaștă a tolerat și chiar a alimentat corupția la nivel înalt. În care a fost tratată problema caselor naționale greco-catolice, depozitate, depozitate repunerea ei în toate drepturile spirituale și

posibilitatea integrării României în NATO, ca pe o cale de orientare politică pro-democrată și pro-occidentale sfârșit de influență a Moscovei și să ne implicăm în problema respectivă.

Un obiectiv prioritar al politicii noastre externe îl reprezintă preocuparea adâncă pentru soarta noastră și Peninsula Balcanică. Ne îngrijorează cu toată și a grupului său și facem un apel către toate organizațiile urgente a acestei nedreptăți.

Comitetul Local,

Ing. Nidia Belcea,
Secretară

USA își va lărgi scara de activități pentru a influența considerabil pacificarea disputelor între majoritari și minoritari, ca cea din România.

Conferințele de un deosebit interes au stârnit numeroase întrebări ale audienței, la care cu răbdare, conferențiarul au răspuns.

Un excepțional moderator, Dl. Zahu Pană a putut încadra în timpul alocat sesiunii de conferințe de înțelegere, toate întrebările și răspunsurile.

Sesiunea de după amiază a conferințelor a fost deschisă cu lucrarea D-lui Percelli, "Imperative majore pentru lumea românească de azi", care a început cu celebra frază a lui Gabriel Marcel, "Secolul 21 va fi anul creștin sau nu va fi deloc". Dl. Percelli a vorbit despre necazurile prin care a trecut Biserica Greco-Catolică și despre necesitatea reeducării spirituale, în vederea unei depoluări, despre catehizarea ca mijloc de redescoperire a lui Dumnezeu.

A urmat Dl. George Clăteșcu din Pleasa de Sus care a adus mesajul celor 3-

400 de Români din Albania și a căror majoră dorință este de a putea merge în țară fără a avea nevoie de viză de intrare a României. Dl. Ciufucă a cerut D-lui fost Ambasador Sorin Botez ca în programul electoral al Convenției Democratice Române să fie prins și acest important punct, referitor la Români răspândiți în Peninsula Balcanică.

Părintele Tertulian Langa, unul din cei mai fideli urmași ai Preotului Greco-catolic Suciu, a arătat influența pe care acesta din urmă a avut-o în timpul petrecut împreună în închisoare, unde au creștinat atâtea deținuți, cu consecințele suferite din partea Colonelului Crăciun care nu l-a lăsat pentru acest lucru; despre cuvintele Preotului Suciu, care s-au adevărit: "Adevărul a învins minciuna". Părintele Langa a vorbit despre valorile universale ale spiritualității românești; despre iubirea de neam care are vocația universalității. Pr. Langa a arătat că "Omul trăiește o viață umană numai prin cultură". De asemenea, Pr. Langa a spus că "Acel ortodox care nu e

catolic nu e ortodox și acel catolic care nu e ortodox nu e catolic".

Dr. Vasile Lucaci aduce "salutul credincioșilor români greco-catolici din Sisești-Maramureș, țara din care a pornit descălecarea Voievozilor, Domnitorilor și urmașii urmașilor acestora până la regii României, cu toții luptători pentru apărarea credinței creștine și a libertății". Apoi aduce la cunoștința asistenței situația bisericii acestor credincioși: "de șase ani ei solicită retrocedarea Bisericii Unite din sat, predată Bisericii Ortodoxe Române în 1948, de către un guvern comunist, ateu, străin de sufletul poporului român", fără nici un succes.

Răzvan Codrescu a vorbit despre "Sensul unității creștine": "De veacuri întregi, "unitatea lumii creștine" este fie o vorbă goală, fie expresia unei năzuințe utopice... A venit vremea adevăratei Cruciade morale spirituale; creștinismul trebuie să recucerească lumea, cu toate batalioanele lui mărturisitoare, devenite o

Dan NOVACOVICI

singură armată, primind-și ordinea dela Cuvântul lui Dumnezeu. Cruciat se cade a fi tot cel ce crede și mărturisește, indiferent de conștiința în care s'a născut sau pentru care a optat, dumnezeirea lui Hristos și puterea mântuitoare a jertfei Sale; tot cel ce crede și mărturisește "învierea morților și viața veacului ce va să vie".

Z. Pană prezintă scrisoarea D-lui Traian Golea: "România la stălpul infamiei".

Referindu-se la o serie de documente, conținând acuzații aduse poporului român de diverse zăre, rezoluții ale Departamentului de Stat American, scrisori ale unor kongresmeni americani, precum și la un articol apărut în ziarul Haagsche Courant din Haga prin care se prezintă România ca un stat artificial și ca atare trebuie dezmembrat, Dl. Golea arată că:

Din Ianuarie 1995, conceptul respectării frontierelor a fost abandonat. Înainte ele nu puteau fi schimbate decât prin tratate de pace. Astăzi, ele se schimbă în funcție de interesele și forța grupurilor de presiune asupra guvernelor celor trei Uniuni: americană, europeană și rusă.

Dela primele atacuri s'au scurs cinci ani și replicile sunt ca și inexistente. Este vital să se spună adevărul opiniei publice. Dacă nu există iurare de atitudine oficială, nu înseamnă că România trebuie să stea cu mâinile în cruciate. Fiecare popor se apără astăzi, înce-

Un grup de participanți la Romfest '96 în holul hotelului Hyatt Regency

pând cu inițiativa particulară și ajungând până la organizații naționale.

În fapt, România este în război, dar poporul nu o știe, pentru că este un război de concepții, care servește scopuri politice, cum este în cazul nostru aplicarea teoriei dezmembrării. Ori, Românii nu par să știe să se bată cu ideile, cu condeiul, cu dosarele scrise, cu activitatea intelectuală neîntreruptă în folosul propriilor lor nați. Este singurul popor care nu reacționează la insulte cu proteste neîncetate pe lângă organizațiile internaționale, proteste întemeiate și diplomatic alcătuite și nu informează opinia publică

Prof. Sorin BOTEZ

În partea a doua a Sesiunii de Conferințe, a avut loc o masă rotundă, inițiată de aceiași patru moderatori: Zahu Pană, Răzvan Codrescu, Pr. Gheorghe Calciu și Preot Tertulian Langa, pe tema: "Națiune și naționalism".

Discuțiile la acest subiect au prezentat un deosebit interes și au avut un înalt nivel intelectual și filosofic. Spațiul nu ne permite a reda în amănunt întrebările și discuțiile la această temă, ci doar idei ce au decurs din aceste discuții: Răzvan Codrescu - "Naționalismul tinde să devină o sperietoare a lumii; se face o confuzie frecventă între naționalism, sovism, populism și alte isme..."; "A fi patriot

este o datorie; a fi naționalist este o stare de grație"; Preot Gheorghe Calciu: "Neamul implică o noțiune mistică, biblică...". Zahu Pană: "Nae Ionescu a fost întrebare dacă ostașul "y" care a făcut un act de eroism poate fi Român. Răspunsul lui a fost: Nu poate fi un bun Român, un Român în devenire da, dar nu

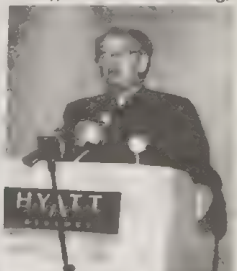

Răzvan CODRESCU
un Român".

Au participat activ la discuții: Preot Tertulian Langa, Dl. Rocsin, Ing. Petre Albușescu, Dl. Vasiliu, Obreja, Popa, Sorin Drăgan, Claudiu Mătasă, Dr. Stoescu, D-na Elisabeta Păunescu, D-na Valeria Secu, Dl. Adam Albu, D-na Becheș, Dl. Romulus Zaharia, Dl. Nicolae Pora și alții. În încheierea sesiunii de conferințe, concluziile au fost trase de Răzvan Codrescu.

Sâmbătă seara, în sala de teatru a Bisericii unitariene din Princeton, a avut loc al doilea recital al sopranei Georgeta Stoleriu și pianistului Radu Valentin, de data aceasta în program fiind cuprinsă numai muzică românească. După recital, a urmat piesa de teatru "Arca lui Noe" a lui Lucian Blaga, susținută de Grupul "Casandra" dela Academia de Teatru și Film (ATF) din București, în

regia Prof. Decan Gelu Colceag. Au interpretat: Marius Gălea, Daniela Mihoiu, Cristian Crețu, Radu Gabriel, Adrian Titieni, Alex. Bindea și cu Maria Ciungu, Roxana Colceag,

Preot Tertulian LANGA

Tania Filip. Spectacolul a fost la înălțimea așteptărilor, iar tematica piesei a fost la fel de actuală ca și la vremea scrierii ei.

Duminică 8 Septembrie, participanții la Romfest s'au deplasat în orașul Trenton, unde au luat parte la slujba oficiată la Biserica Greco-Catolică Română. Această slujbă rămâne de o importanță deosebită, fiind oficiată de către preoții greco-catolici, George David și Tertulian Langa, împreună cu preoții ortodocși Gheorghe Calciu și Viorel Dumitrescu, într-o comuniune perfectă a celor două confesiuni.

După slujbă, a avut loc banchetul de închidere a celei de-a cincea ediții Romfest, în cadrul căruia a fost citit comunicatul final.

Părintele Gh. Calciu, Președintele Comitetului Internațional a anunțat că următorul ROMFEST, 1998 va avea loc în România, în situația în care Opoziția va înlătura dela conducerea țării orice urmă de comunism.

Participant

Preoții greco-catolici George DAVID și Tertulian LANGA oficiind slujba de Duminică împreună cu Preotul ortodox Gheorghe CALCIU

Tiberiu DIANU

DI. PERCELLI

o ofițind subja de Duminică

În duh și adevăr

CE ÎNSEAMNĂ O SLUJBĂ BINE ÎMPLINITĂ?

Sergiu GROSSU

Mântuitorul s'a despărțit de ucenici, atunci când s'a înălțat la Cer, transmițându-le un mesaj sublim: "Duceți-vă în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la orice făptură" (MARCU, 16.15). Acest mesaj, dus la bun sfârșit de cei 12 cunosători ai operei Sale de mântuire, rămâne valabil și astăzi, fiecare om întors la Dumnezeu trebuind să vestească Evanghelia lui Hristos după pilda sfântului Pavel, care le spune Efesienilor, în cuvântarea sa de rămas bun: "Eu nu țin numai decât la viața mea, ci și cum mi-ar fi scumpă, ci vreau numai să-mi sfârșesc cu bucurie calea și slujba pe care am primit-o dela Domnul Iisus, ca să vestesc Evanghelia harului lui Dumnezeu" (FAPTE, 20.24).

Este greșită concepția celor mai mulți dintre noi, și anume că vestirea Evangheliei cade exclusiv în sarcina preoților sau a unor predicatori, pregătiți special pentru această lucrare apostolică. Îndemnul: "Fă lucrul unui bun evanghelist și împlinește-ți bine slujba", pe care Pavel îl adresează lui Timotei, în a-2-a sa epistolă (cap.4, vers.5), se potrivește oricărui creștin credincios, care are obligația morală să ducă mai departe lumina primită de Sus și, prin Cuvântul lui Dumnezeu sau prin strălucirea vieții de credință (mai bine zis, prin împletirea armonioasă a amândurora), să-l mărturisească pe Iisus ca Domn și Mântuitor, cunoscut fiind adevărul evanghelic: "Cine întoarce pe un păcătos dela rătăcirea căii lui, va mântui un suflet dela moarte și va acoperi o sumedenie de păcate" (IACOVI, 5.20).

Cel mai însemnat dintre creștini, indiferent de pregătirea lui, de studiile lui mai mult sau mai puțin universitare, de starea lui socială, în orice clipă sau împrejurare, este chemat să facă lucrul unui bun evanghelist, mărturisind și trăind Evanghelia. Este o slujbă scumpă și sfântă, dela care nici un suflet convertit cu adevărat nu se poate sustrage; iar această slujbă misionară trebuie dusă, cu bine, la bun sfârșit, mai ales în situația actuală, când forțele lui Antihrist încearcă, prin toate mijloacele, să răstoare Evanghelia lui Hristos, cum s'a întâmplat și în țara noastră, în cei 45 ani de comunism.

"Împlinește-ți bine slujba", subliniază fostul discipol al lui Gamaliel. Nu este suficient să faci lucrul unui evanghelist oricum, ci să-l faci bine, împlinindu-ți slujba mărturisirii conform îndemnului deja amintit.

Să vedem, acum, în ce fel ne povătuiește Sfânta Scriptură, pentru a ne putea împlini bine sarcina acestei slujbi minunate. Se cade să urmărim trei aspecte, legate de Evanghelia însăși, respectiv: a) obiectul propovăduirii, b) persoana celui ce face lucrul "unui bun evanghelist" și c) cei cărora le este vestită Evanghelia.

a) Nu-ți poți împlini bine slujba, dacă nu ești conștient, mai întâi, pe cine trebuie să propovăduiești. Apostolul Pavel ne lămură așa: "Pe el li propovăduim noi (pe Iisus) și sfātu-

im pe orice om și învățăm pe orice om, în toată înțelepciunea, ca să înfățișăm pe orice om, desăvârșit în Hristos Iisus" (COLOSENI, 1.28). Evanghelizarea nu poate fi altceva decât răspândirea "miresmei cunoștinței Lui" (2 CORINTENI, 2.14).

Să fim foarte atenți la Evanghelia propovăduită de alții, deoarece sunt și propovăduitori vicleni, care sub masca vestirii lui Hristos, transmit o Evangheliă greșită, deformată, confesională. Cel ce vestește Cuvântul lui Dumnezeu nu trebuie să se rușineze de acest Cuvânt sfânt, chiar dacă situația îi este defavorabilă, potrivit cu mărturisirea Apostolului: "Mie nu-mi este rușine de Evanghelia lui Hristos, fiindcă ea este puterea lui Dumnezeu" (ROMANI, 1.16). Și încă un principiu obligatoriu: Evanghelia trebuie propovăduită în totalitatea problemelor, adevărilor și semnificațiilor ei. "N'am ascuns nimic din ce vă era de folos", se destăinuie Ap. Pavel în fața presbiterilor Bisericii din Efes. "Nu m'am ferit să vă vestesc tot planul lui Dumnezeu" (FAPTE, 20.20, 27).

În orice circumstanță istorică, cum a cunoscut umanitatea dela Revoluția din Octombrie și până în zilele noastre, Evanghelia trebuie ridicată la înălțimea ei și se cuvine, adică: "ținând sus Cuvântul Vieții" (FILIPENI, 2.26); și propovăduită "nu numai cu vorbe, ci cu putere, cu Duhul Sfânt și cu o mare îndrăzneală" (1 TESALONICENI, 1.5).

b) Al doilea aspect important, în împlinirea slujbei de vestire a Evangheliei, este însăși viața propovăduitorului, atitudinea lui în lucrare pe care o face. Sfântul din Tars este foarte atent ca să nu pună "vreo pildică Evangheliei lui Hristos" (1 CORINTENI, 9.12). Poți să duci o viață curată și, totuși, din cauza unei atitudini greșite, să împiedici răspândirea Evangheliei și, invers, poți avea o atitudine corectă în exercitarea slujbei tale, însă viața ne fiind corespunzătoare, rezultatele mărturisirii vor fi de asemenea negative.

• • •
Ce condițiuni se cer a fi îndeplinite, ca să fim capabili să afirmăm că ne-am împlinit "bine slujba"?

În primul rând, să respectăm îndemnul paulinic: "Purtați-vă într'un chip vrednic de Evanghelia lui Hristos..." (FILIPENI, 1.27). Purtarea noastră trebuie să fie "sfântă, dreaptă și fără prihană" (1 TESALONICENI, 2.10) față de oamenii cărora le vorbim. Să nu căutăm a întrebuița "vorbe măgulitoare" pentru a place oamenilor (1 TESALONICENI, 2.4-5).

Procedând astfel, Cuvântul vestit de noi va fi primit cu adevărat drept Cuvântul lui Dumnezeu, care "lucreză și în voi care credeți" (1 TESALONICENI, 2.13).

Mai mult, "să vorbim cu inima curată d'îi partea lui Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu" (2 CORINTENI, 1.17). Să nu ne lăudăm cu opera noastră,

deoarece vestirea Evangheliei este o datorie și nu o pricină de laudă. Să lucrăm întotdeauna cu râvnă pentru înaintarea marilor principii creștine (FILIPENI, 2.22). Să nu considerăm propovăduirea noastră ca pe o meserie, ci un apostolat, ținând cont că Ap. Pavel, pe de o parte, lucra zi și noapte, pentru a-și asigura existența, iar pe de altă parte, propovăduia Evanghelia lui Dumnezeu (1 TESALONICENI, 2.9).

Ce înseamnă această splendidă mărturie de credință: "V'am vestit fără plată Evanghelia lui Dumnezeu" (2 CORINTENI, 11.7), decât putere de sacrificiu, atitudine dezinteresată, voluntariat duhovnicesc, întocmai celui pe care îl practică Ostașii Domnului? Numai făcând totul pentru Evangheliă (1 CORINTENI, 9.23), putem spune că ne-am împlinit bine slujba duhovnicească la care suntem chemați.

c) Mai rămâne de analizat un ultim aspect: atenția deosebită pe care trebuie să o avem față de sufletele celor cărora le vestim Evanghelia. Scriind bisericilor din Corint, Ap. Pavel nu uită să le aducă aminte "marea noastră purtare de grijă pentru voi, înaintea lui Dumnezeu" (2 CORINTENI, 7.12). El se identifică perfect cu oamenii cărora le propovăduia Cuvântul. Ba mai mult, scrie el, "m'am făcut robul tuturor ca să câștig pe cei mai mulți" (1 CORINTENI, 9.19). Sau: "Noi suntem robii voștri pentru Iisus" (2 CORINTENI, 4.5).

În ochii unui evanghelist autentic, mulțimea care are nevoie de mântuire capătă o valoare maximă, încât jertfa propriei vieți devine o sfântă datorie, atunci când este cazul. (A se citi 1 TESALONICENI, 2.8: "Astfel, în dragostea noastră fierbinte pentru voi, eram gata să vă dăm nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, dar chiar și viața noastră, atât de scumpă ne ajunseserăm"; precum și 2 CORINTENI, 12.15: "Și eu, voi cheltui prea bucurios din ale mele, și mă voi cheltui în totul și pe mine însumi pentru sufletele voastre").

În legătură cu mântuirea Israelitilor, Ap. Pavel arată că simte o mare intristare și o durere necurmată în inimă, și lasă să-i scape impresionantul strigăt: "Căci aproape să doresc să fiu eu însumi anatema, despărțit de Hristos, pentru frații mei, rudele mele trupești" (ROMANI, 9.3).

În afară de dragoste, îngăduință, răbdare, în afară de atenția cu care trebuie să ne aplecăm asupra unui suflet în clipa când îl mărturisim pe Hristos, ni se cere să avem în vedere și psihologia ascultătorului, să-i cunoaștem preocupările. Intervenind în felul acesta, vom reuși să "ne facem vrednici să fim primiți de orice cuget omenesc înaintea lui Dumnezeu" (2 CORINTENI, 4.2). Iar slujba noastră va fi într'adevăr bine împlinită și roditoare, în ce privește lucrarea de mântuire a societății agnostice în sânul căreia trăim și a fraților noștri pribegi, prin vestirea Evangheliei lui Hristos.

MORALA CREȘTINĂ ȘI DARWINISMUL SOCIAL

Dr. Ing. Nicolae BRĂDEANU

Umare din numărul trecut

Toți cei care cred în Dumnezeu sunt convingiți că omul a fost creat de El, după chipul și asemănarea Sa, și că Dumnezeu nu s'a dezvoltat în diferite etape deoarece El din început a fost o perfecțiune, că Dumnezeu nu reprezintă o perfecțiune generabilă în etape, adică o perfecțiune în curs, ci însăși perfecțiunea transcendentă, realizată din eternitate odată pentru totdeauna. Dacă prin raționament, filosofia a ajuns la această concluzie, oamenii de știință, datorită perfecționării activității de cercetare și a aparatului folosit în acest scop, pot dovedi acest lucru.

Astfel, în ziarul "Allgemeine Deutsche Zeitung für Rumänien" din 10 Iulie 1993, pag.2, este publicată știrea transmisă de Agenția Germană pentru Presă din Mainz (Germania) cu titlul: "Alteste Honigbiene der Welt" (Cea mai bătrână albină din lume). În această știre se arată că Muzeul de Științe Naturale din Mainz are cea mai bătrână albină din lume, care a fost găsită cu ocazia săpăturilor de lângă Manderscheid. Insecta are o lungime de 9 mm, a fost găsită în vara anului 1992, într'un strat de șisturi bituminose. În urma verificărilor științifice care s'au făcut în ziua de 8 Iulie 1993, conducerea muzeului din Mainz a comunicat că albina are vârsta de 50 milioane de ani, și că albinele "deja în urmă cu 50 milioane de ani au atins același nivel de dezvoltare, ca cel de astăzi". Până acum cea mai veche albină găsită avea 40 milioane de ani și a fost găsită într'un chihlimbar în Prusia Orientală.

Deci, în 50 milioane de ani, albinele nu au suferit nici o evoluție, au rămas în același stadiu de dezvoltare ca insecte, ceea ce reprezintă o dovadă contrară Darwinismului. De aceea este necesară astăzi mai mult ca oricând, ca înșăși Mântuitorul să fie recitit cu cunoașterea problemelor rezolvate de știință sau după o expresie celebră a lui Montaigne: "Trebuie să înșoțim credința în Dumnezeu cu toată rațiunea care este în noi". Ion Tugui: Vise, viziuni, profeții, prezumții Ed. Roza Vânturilor, București 1992, pag.17.

Concepția care a luat naștere din Darwinism, Darwinismul social, are o înrăurire nefastă asupra unei părți a societății omenești, deoarece ea nu ține seama de faptele privitoare la viața în comun a oamenilor. Ține seama numai de concurență, brutalitate și de lipsă de scrupule, pe când omul cunoaște și solidaritatea, omnia și corectitudinea morală. Aceasta cu atât mai mult cu cât omul, este o ființă sociabilă, trăiește în societate, deoarece numai în contact cu alți oameni își poate mulțumi aspirațiile sufletului, și ale intelectului, căci numai în starea socială poate găsi sprijin pentru împlinirea dorințelor, a trebuințelor și a idealurilor sale. Încă în antichitate, Aristotel zicea că omul are neapărat nevoie de societate și că ar putea trăi fără ea numai dacă ar fi vită sau zeu. Dezvoltarea științei, a industriei, a meșteșugarilor și a artei, a literaturii, aceste realizări frumoase ale inteligenței reprezintă lucrarea colectivă a spiritului și a puterii omenești adică a sociabilității. Buffon spunea că omul ține puterea sa dela societate, dănaia a perfecționat rațiunea, i-a exersat spiritul și i-a înmulțit puterile. În această privință,

C. Rădulescu-Motru zicea: "Nu există manifestare a sufletului care reprezentând o valoare să nu fie în același timp datorată în mare parte factorilor sociali" iar în continuare: "artă pur individuală, morală și religie pur individuală nu există nicăieri. Ele există ca rezultate ale vieții sociale" (Dimitrie Gusti și Traian Herseni: Elemente de sociologie, Ed. Autorilor Asociați, București, 1936).

Rațiunea fiind însușirea dominantă a omului, aceasta poate să treacă prin filtrul ei toate acțiunile sale, poate să analizeze cauzele lor, să compare raporturile lor, iar prin influența rațiunii, natura aproprie pe om de om, îl face să vorbească și să trăiască împreună, îl îndeamnă pe oameni să caute ei și mențină între ei starea de societate. Însăși solidaritatea socială este după Cicero un efect al rațiunii.

Cu toate acestea în societatea omenească se constată o prea puțină atenție față de îngrijirea oamenilor bătrâni, bolnavi sau slabi, iar violența și actele de terorism care caută să îndepărteze pe cei mai slabi din sânul societății, s'au intensificat în urma ideilor găsire în Darwinismul social. Între oameni trebuie să existe sentimente umane care integrate în existența noastră formează umanitatea. Kant afirmase că umanitatea se realizează în întregimea speței umane, nu în indivizi izolați, deoarece "un om ar trebui să trăiască nesfârșit de mult pentru a învința cum să dea folosință deplină tuturor însușirilor sale naturale", dar omul are un termen scurt de viață, de aceea, spune Kant, este nevoie de un șir neprevăzut de generații pentru ca germele umanității să ajungă la o treaptă a evoluției deplin potrivit intențiilor ei.

Nu se poate spune însă că umanismul a progresat prea lent, dacă se iau în considerare transformările care au apărut în conștiința oamenilor în decursul secolelor. Este adevărat că în general simpatia universală este puțin mai ftearsă atunci când este vorba de ființe mai îndepărtate de noi, dar natura a prescris omului regula dreptății și adevărului, după care trebuie să dăruieze nu numai raporturile dintre oameni și popoare, dar și cele dintre animale și oameni. Cuvântul este o altă caracteristică a umanității, dar religia este cea mai înaltă dintre ele, spune T. Vianu în *Studii de Filosofie Culturală* (Edit. Eminescu București, 1982), este floarea supremă a sufletului omenească.

Într'adevăr religia creștină, cu îndemnul ei la iubirea aproapelui, a contribuit într-o măsură foarte mare la civilizația și progresul omenirii și mai ales la liniștea și pacea dintre oameni și popoare.

Dorința de a stăpâni și chiar de a îndepărta pe cei mai slabi din societate, sunt manifestări ale filosofiei influențate de Darwinismul social. Aceste tendințe dăunătoare omenirii, trebuiesc combătute cu toată vigoarea nu numai de religia creștină, ci și de celelalte religii, în care oamenii și-au păstrat încă bunul simț și puterea de judecată.

Nicolae BRĂDEANU

FARA ARMÂNEASCĂ

ARTA ARGINTĂRIEI LA AROMÂNI

- VII -

ARGINTĂRIA BISERICESCĂ

— Vasile TEGA —

Evangelistul Ioan

Detalii la frecătură de evanghelie executată de Dzimuri

Una dintre caracteristicile fundamentale ale artei populare este modul colectiv de exprimare estetică precum și anonimatul, care, în mod general, învaluipe pe creatorii anonimi. Artistul popular, fidel modelelor și mijloacelor de expresie moștenite prin tradiție, se mișcă cu siguranță printre imagini cunoscute, care, deși în aparență similare, sunt totuși în mod continuu reînnoite și diferențiate, grație calităților sale personale.

Uneori, din dorința de a-și immortaliza opera, acesta marchează în mod discret într'un colțisor al operei sale, numele său, precum și o oarecare dată. Este vorba de un gest emoționant al unui om simplu care doarește în acest fel să-și marcheze prezența în lumea artelor și în același timp să comunice cu generațiile viitoare.

Uneori, totuși, condiții istorice speciale contribuie la apariția unor artiști care, deși lipsiți de cultură și autodidacți, creează un stil propriu și original de exprimare artistică, detașându-se astfel din anonimat, prin afirmarea personalității lor creatoare.

Acesta este cazul celor doi celebri meșteri-argintari ATANASIE DZIMURI și GHEORGHE DIAMANDI BAFĂ, ambii din Călaru, care între sfârșitul secolului al optzecelea și primele decenii ale celui următor au pecetluit prin prezența lor arta argintăriei bisericești.

"Bafa și Dzimuri" - spune D. Stamatelul - sunt cele două mari glorie ale argin-

tăriei noastre populare" (41), iar Zaharia Papantoniou adaugă: "Ce altceva poate fi decât o adevărată minune faptul că un om trăind la Călaru, sub teroarea lui Ali Pașa, un analfabet din Epir, a reușit să ridice concepția sa artistică pe cele mai înalte culmi universale, în sensul cel mai general al artei; Diamandi Bafa, unul dintre cei mai mari artiști pe care i-a produs vreodată Grecia creștină, și Dzimuri au murit, ducând cu ei în mormânt minunatele secrete ale artei lor. Nimeni nu-i va mai putea înlocui". (42)

Și acum câteva date biografice asupra acestor doi meșteri argintari.

Data exactă a nașterii lui Atanasie, fiul de asemenea al marelui argintar Nicola Dzimuri nu este cunoscută. Perioada însă cea mai creativă din viața sa o putem situa între ultimele decenii ale secolului al optzecelea și primele decenii ale secolului următor. De asemenea, ne sunt necunoscute realizările sale în domeniul podoabelor și al bijuteriilor, în general. Cu siguranță însă că somptuoasele tacâmuri precum și vesela dela curtea lui Ali Pașa erau ieșite din atelierul lui Dzimuri. Anonimatul, care așa cum am mai spus, caracterizează în mod general arta populară, nu ne permite să identificăm operele acestuia în domeniul argintăriei casnice și al bijuteriilor. Numai ferecăturile evangheliilor ne revelă adevărata măsură a îneglabilei sale valori artistice. Dzimuri, deplin conștient

de faptul că este "unic" în acest domeniu, și pune semnătura pe fiecare evanghelie, în frumoase litere rotunde în relief, adăugând numele localității sale de naștere: Executată (această evanghelie, n.n.) și se execută la Călaru, comună din regiunea Iannina, de mâinile lui Atanasie Nicolai Dzimuri.

Pe copertile evangheliilor destinate bisericilor din Eptanisa (insule sub administrația venețiană), găsim acest text în limba italiană: *Fabrica d'Atanasio Zimuri di Calavrito nella Provincia d'Ipiro*.

În cazuri asemănătoare, el merge și mai departe, inserând în partea interioară a copertii-verso o hârtie de calitate superioară, cu următorul text: *No... Prezențele (evanghelii, n.n.) sunt lucrate la Călaru, comună din regiunea Iannina, de mâna lui Atanasie N. Dzimuri. Argintul lor este pur (lăgară, în aromânește în text) Prețul lor este de...*

Completează cu mâna numărul curent al fiecărei ferecăturii, prețul care este de o mie șase sute de groși, urmat de semnătura.

Din punct de vedere estetic, Dzimuri oscilează între influența apuseană și tradiție, barocul fiind în mod special prezent în scenele reprezentând "Răstignirea" și mai ales "Învieirea Domnului".

Ecoul celebrității lui Dzimuri este încă viu în memoria argintarilor din Epir. Cum am mai menționat, el dorea să rămână "unic" și așa cum ne spune tradiția "ascundea cu multă

gelozie secretele artei sale". Cu toate acestea, el n'a putut evita nici pe numeroșii imitatori și nici pe cei care-l copiau. Dzimuri și-a dat obșteșcul sfârșit la Zante, la 3 Iunie 1823.

Celălalt vestit argintar, GEORGE DIAMANDI BAFĂ (născut la Călaru în 1784 și mort tot la Zante în 1853), a devenit celebru, printre altele, grație "cutiei de moaște" a Sf. Dionisie.

Spre deosebire de Dzimuri, opera lui Bafa este ceva mai bine cunoscută, cel puțin într'un cerc restrâns de specialiști.

Totuși, din păcate, nici până astăzi nu s'a efectuat o clasificare sistematică a acesteia și nici o evaluare estetică. Ca și Dzimuri, conștient de valoarea sa deosebită, își semna operele, dar într'un mod cât se poate de discret, am zice că nu ar fi vrut să deranjeze armonia acestora.

Dacă Dzimuri și-a manifestat talentul excelând în ferecăturile de evanghelii, Bafa, din contră, și-a lăsat inepuizabila sa inspirație să imbrățișeze toate obiectele legate de cultul religios: potire, anafornice, chivote, panaghie, cădelnițe, călți, candelice etc., fără ca vreodată să se repete.

"În 1829, Bafa și-a pus semnătura pe "cutia de moaște" a Sfântului Dionisie, care reprezintă apogeul artei sale și capodopera argintăriei neoelene". (43)

ÎNCHEIERE

Tradiția argintarilor aromâni și în special aceea a călăriților a continuat și în timpurile moderne, cu a-

dausuri bineînțeles din ce în ce mai evidente de elemente occidentale. Am putea spune că perioada de înflorire a acesteia a trecut, dar totuși tradiția luminoasă a rămas. "De când au început să prelucereze mai puțin argintul, arta meșterișilor argintari a decăzut, iar viața lor din ambulantă a devenit permanentă", scria în 1928 K. Faltaiș și continuă: "În zilele noastre "hriștii" din călaru posedă mari întreprinderi nu numai în cele mai importante centre economice ale Greciei, ci și în Europa. Cea mai vestită întreprindere de bijuterii din Roma, celebra "Casă Bulgari" aparține unor descendenți argintari ambulanți. Alte renumite giuvaergerii din Roma, Nessi, Cremon, Bangioni, Tutungi aparțin și acestora tot unor descendenți ai argintarilor ambulanți din Călaru. Dar arta prelucrării argintului decade în mod continuu în toată lumea, deoarece aurul și metalul alb, precum și diversele aliaje și mașinile au înlocuit și metalele prețioase și munca manuală. Dintre "hriștii" călăriți care pe vremuri s'au răspândit în toată Peninsula balcanică, în Asia Mică, în Egipt, în Italia și în Austria, mulți dintre ei au fost "adevărați artiști", chiar "mari artiști".

Necunoscuți Benvenuto Cellini pentru care nu s'a găsit nimeni până azi ca să povestească viața lor, dat fiind că nici unul nu și-a scris biografia. "Arta argintului prelucrat" - scria același Faltaiș un an mai târziu - continuă să fie în declin în Grecia. Peste cincisprezece ori douăzeci de ani vor

exista foarte puțini meșteri ai argintului și aceștia nu vor fi de pricopseală" (44).

Cam la aceeași dată și în același sens abundă și Francezul H. Th. Bossert: *Arta populară a murit aproape pretutindeni în Europa și este probabil că în curând va dispărea și din regiunile unde continuă să mai supraviețuiască. Cauza principală a acestui fenomen trebuie căutată în primul rând în dezvoltarea industriei mecanice: nu mai avem nevoie să fabricăm pentru noi înșine instrumente și obiecte care sunt disponibile din abundență pe piață. Pe de altă parte, felul nostru de viață s'a schimbat: consacram timpul nostru liber altor preocupări, decât în a decora obiecte casnice. De asemenea, gustul evoluează: suntem tentați să cedăm mereu la tot ce este nou. Rezultă deci că producția de artă populară a încetat aproape complet" (45).*

În ciuda acestor sumbre pronosticuri, din fericire, arta argintăriei continuă și în zilele noastre să supraviețuiască și chiar să înflorească în unele centre locuite de Aromâni, cum ar fi Aminciu (Meșovo) și Iannina. Hriștii de aici conservă vechile tradiții de lucru, aplicând tehnicile moștenite dela strămoși la produsele contemporane, care satisfac cererile colecționarului modern de obiecte de podoabă. De altfel, cererea de produse de calitate nu va înceta niciodată și nu va putea fi neutralizată de avalanșa articolelor de prost gust lansate pe piață de producția în serie.

SFÂRȘIT

Evangelistul Luca

Detalii la frecătură de evanghelie executată de Dzimuri

MARILE PUTERI ȘI ROMÂNIA

1856 - 1947

- XX -

—Prof. Nicolae CIACHIR—

Până la urmă, România s'a văzut nevoită să cedeze Basarabia și Bucovina de Nord. La 28 Iunie 1940 Sovieticii ocupă capitala Bucovinei, Cernăuți și provoacă grave incidente la Herța, care nu figura să fie cedată lor; au ucis un căpitan, mai mulți civili și au trecut mai departe cu 11 kilometri de linia de demarcație pretinsă de ei. La 29 Iunie, diplomatul român Davidescu telegrafia că a fost arestat generalul Mitrea și o serie de funcționari CFR la Cernăuți, în mod cu totul abuziv, de către Sovietici, iar tancurile lor au deschis foc omorând pe căpitanul Borog, 2 soldați și răbind pe sublocotenentul Dragomir (Arh. MAN, fond 5418, 1940, f.10).

A doua zi, Hitler îi trimite o scrisoare lui Carol al II-lea în care printru altele, se arată: "Deduc că Majestatea Voastră se teme că ar fi vreo legătură între ce se întâmplă acum în România și vizita dela Berghof, din 24 Noembrie 1938". Îi reproșează în continuare, că România a făcut politici de dușmanilor Germanilor și numai în ultimul timp a încercat să se elibereze de tabăra potrivnică Reichului. Aș dori să ajut România "în măsura în care aceasta stă în puterea Germaniei" (Nicolae Ciachir, *Marile puteri și România (1856-1947)*, București, 1966, p.256). Între timp Sovieticii încălcau în mod grosolan acordul stabilit cu România, provocând grave incidente, dezarmând, capturând material de război, sechestrând trenuri de evacuare; și lucrul cel mai grav, omorând militari români și ocupând teritorii în plus. Astfel au ocupat ilegal un oraș nereședit de județ, Herța, din județul Dorohoi, plus 7 comune rurale, care constituiau 26 sate (Arh. St.Buc., Min. Justiției, Secția judiciară, dos. 34 (1940), f. 13-15).

Dar, Sovieticii nu s'au mulțumit numai cu satisfacția pretențiilor lor, ci urmăreau să desființeze statul român. Astfel, ministrul Germaniei acreditat la Budapesta raporta la 1 Iulie 1940, la Berlin, că ministrul sovietic dela Budapesta îi incuraja pe Unguri să întreprindă imediat o acțiune împotriva României, făcându-se specificarea că Rusia manifestă dezinteres pentru Transilvania și spațiul carpatic. Aceași sursă informa peste 5 zile că Molotov, care nu prea primește ambasadorii în audiență, pe cel al Ungariei l-a primit de 3 ori în 2 zile, din proprie inițiativă. La început, a respins propunerea Ungariei, ca 5 sate din Bucovina, însumând 12.000 locuitori de origine maghiară, să fie strămutate, apoi a declarat că le va satisface dorința. În

plus, consideră juste revendicările lor față de România și a dat ordin ca navele maghiare aflate la Reni și Ismail să primească liber, ca cele germane.

Fabricius socotea că dacă Reichul nu ajută cu asistență militară România, în circa 2-3 luni URSS, servindu-se de agenții Internaționalei a III-a, va ridica pretenții (Arh. MAN, M.St.M., dos. 721, f.9).

Alexandru Cretzianu, care cunoștea dedesubturile politicii anului 1940, declara în 1954 la Paris: "Atitudinea agresivă a Uniunii Sovietice nu a luat sfârșit odată cu ocuparea Basarabiei și Bucovinei de Nord. Unitățile sovietice de pe noua linie de demarcație au provocat incidente zilnice, făcând incursiuni pe teritoriul românesc, împușcând și capturând grăniceri români. Marele Stat Major era informat că Rușii fac intense pregătiri militare în Basarabia și Bucovina de Nord, efectuând transporturi și deplasări masive de trupe de toate armele". Istoricul Florin Constantiniu are perfectă dreptate când afirmă că "politica lui Nicolae Titulescu față de Uniunea Sovietică nu avea nici o perspectivă de a aduce României o reînnoaștere a apartenenței Basarabiei la România. Argumentațiile cu înscrisura Nistrului în proiectul de tratat de asistență mutuală din 1936 puteau fi crezute de cine voia să se lase înșelat sau de cine făcea prea mult credit subtilităților avocației" (Florin Constantiniu, *Între Hitler și Stalin. România și pactul Ribbentrop-Molotov*, București, 1991, p. 106).

La 2 Iulie 1940, generalul Ion Antonescu îi adresa o scrisoare regelui Carol al II-lea, din care reținem câteva pasagi: "Majestate, Tara se prăbușește. În Basarabia și Bucovina se produc scene sfâșietoare... Poporul și armata au fost dezarmate fără luptă. Demoralizarea lor este fără limită. Lipsa lor de încredere în conducători este totală". În continuare îi scrie răspicat: "Trebuie schimbat imediat și sistemul și oamenii. Dacă Majestatea Ta nu va apleca nici în acest caz suprem urechile la durerile neamului, prăbușirea totală, prăbușirea iremediabilă, cu tot cortegiul ei de crime și distrugerii va urma..." În aceeași zi, Nicolae Iorga în numele a 27 de parlamentari români, remitea un memoriu similar Primului ministru. La 9 Iulie și Ion Nistor, privind pierderea Bucovinei de Nord. Georgehe Tătărescu, în calitate de prim-ministru, în broșura "Evacuarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord", în-

cerca să justifice cauzele evacuării și să-l absolve pe rege de vină. La 1 August 1940, Molotov făcea o declarație în fața Sovietului Suprem al URSS, arătând că a crescut teritoriul statului printr-o fericită soluționare: (1) s'a restituit Basarabia; (2) le-a fost cedată o parte din Bucovina. Basarabia are 44.000 kilometri pătrați cu 3.200.000 locuitori, iar Bucovina 6.000 kilometri pătrați și peste 500.000 locuitori. Astfel, frontiera vestică a URSS s'a extins până la fluviul Dunărea, care după Volga, este cel mai mare din Europa și una din principalele căi pentru schimburile comerciale dintre numeroase țări europene.

Înca la 14 Iulie 1940, se primea o telegramă cifrată dela ambasada din Vatican (strict confidențială), în care se arăta că la Berlin, Hitler și Ciano, pregătesc o nouă ordine în Răsăritul și centrul Europei, că 4 județe din Transilvania și Cadrilaterul (Sudul Dobrogei), vor fi luate României. Ni s'a atras atenția încă din anii 1935-1937 că Germania ne asigură integritatea teritorială, cu condiția să nu ne apropiem de Ruși și să nu ne asumăm noi obligații față de Polonia și Mica Înțelegere. (Arh. MAE, fond 71/1920 1944, Transilvania, vol. 40, teleg. Vatican din 14 Iulie 1940 - prin avion -).

La 20 Iulie 1940, ministrul nostru dela Berlin, raporta, că în aceeași zi, Führerul i-a spus că evenimentele dureroase din Iunie, s'au datorat în primul rând politici greșite a României, care a făcut jocul Angliei și Franței. Dacă nu era această politică de sovăire, România n'ar fi avut de suferit, căci înțelegerea ruso-germană s'a datorat spre a fi de jucat între fructele franco-anglieze.

Regele, ca să fie pe placul Germaniei naziste, publică la 8 August 1940, Decretul-Lege la starea juridică a Evreilor din România: n'au dreptul să aibă servicii publice, să fie militari de carieră, să posede proprietăți rurale, să participe la viața politică și publică a țării, să facă comerț în comunele rurale, să participe în consiliile de administrație ale întreprinderilor de orice natură, să fie editori de cărți, să dețină sau să închirieze cinematografe, să editeze ziare și reviste românești, să dobândească nume românești, etc. (Monitorul Oficial din 8 August 1940).

Revenind la politica externă, se cunosc tratativele duse de Ungaria la Turnu-Severin (16-24 August 1940), cele cu Bulgaria la Craiova și faptul că Germania și Italia, au obligat țara noastră să accepte dictatul dela

Viena din 30 August 1940. Astfel s'a consumat o pagină neagră din istoria poporului român, care a fost obligat să cedeze 43.492 kilometri pătrați și o populație de circa 2.600.000 locuitori. Raportându-ne la statistica dela 1 Ianuarie 1940, rezultă că 50,2% din populația țării de Nord-Est a Transilvaniei cedată Ungariei horthyeste, erau Ro-

mâni, iar 37,1%, Maghiari și Secui. La 7 Septembrie 1940, era cedat Cadrilaterul, Bulgaria.

Astfel, în 74 de zile, România a pierdut 101.129 kilometri pătrați (deci 34,27% din teritoriul țării și 6.821.007 locuitori, din care marea majoritate erau Români. Cedările de teritorii au demonstrat politica falimentară dusă de rege și camarila sa. Sub

presiunea opiniei publice, Carol i-a înlocuit pe generalul Bengliu, comandantul jandarmeriei (cel ce întocmise raportul fugii lui Codreanu și a celor 13 camarazi de-ai săi), pe Nicki Ștefănescu și pe celebrul Mihail Moruzov, care se afla atunci în Germania și purta convorbiri cu amiralul Canaris.

(Va urma)

DEZBATERI LA WASHINGTON PE MARGINEA EXTINDERII ALIANȚEI NATO

—Nicolae DIMA—

Intențiile de extindere spre Răsărit ale Alianței Nord Atlantice au dus la vii discuții în anumite cercuri politice și academice americane. În acest sens, la Washington a fost organizat recent un simpozion pe această temă la care au luat parte câteva cunoscute personalități politice și academice din Statele Unite.

Fostul secretar de stat adjunct sub Președintele Reagan, Richard Perle, a respins de exemplu, argumentul anumitor cercuri americane potrivit cărora includerea țărilor est europene în NATO ar putea duce la întărirea și radicalizarea grupărilor anti-occidentale din Rusia. Este un argument perimat că trebuie să evităm să provocăm aceste cercuri, deoarece am slăbi poziția democrațiilor ruși, a spus Dl. Perle.

De când îmi aduc aminte, unele cercuri americane și occidentale încearcă să acrediteze ideea că origine deține puterea la Moscova este preferabil celor din afara puterii. Cu alte cuvinte, trebuie să facem orice să ajutăm conducerea dela Moscova, deoarece alternativa ar fi mult mai rea. Și dacă derulezi acest argument către concluzia lui logică, a continuat d-sa, termină prin a te alătura celor care dețin puterea.

Pe de altă parte, Dl. Perle a susținut că Alianța NATO poate face totuși anumite concesii pentru a atenua îngrijorările legitime ale Moscovei. De exemplu, NATO se poate angaja să nu-și modifice politica strict defensivă, și să nu amplaseze arme nucleare pe teritoriile noilor țări care vor fi cooptate în organizație. În aceste condiții, opinia fostului demnitar american, este că Rusia va accepta extinderea organizației NATO.

Cu toate acestea, fostul ambasador american Jonathan Dean a susținut că NATO și Statele Unite ar trebui să ia mult mai serioasă poziția Rusiei. După părerea sa, Occidentul ar trebui să definească mai întâi locul și rolul Rusiei în sistemul internațional de securitate. A fost clar dela început, a subliniat Dl. Dean, că extinderea Alianței Nord Atlantice va reprezenta un afront la adresa Rusiei, care prin vastitatea ei și prin actuala situație socială și politică, este

exclusă dela posibilitatea aderării la organizație. De fapt, a continuat fostul ambasador, principala funcție a alianței NATO este tocmai să se asigure împotriva unei eventuale renașteri a expansionismului rus.

Politica actuală a Rusiei este foarte fragilă, a declarat Dl. Dean, adăugând: Rusia e o țară imensă, o fostă mare putere umilită și înfrântă politic, o țară care a pierdut vaste regiuni și care se zbate într-o stare de haos social și dezastru economic. În asemenea condiții, extinderea alianței NATO poate galvaniza sentimente anti-occidentale. Vestul și în special Statele Unite, a spus Dl. Dean, au devenit în ochii Rușilor autorii deliberăți ai mizeriei din Rusia. În încheiere, ambasadorul Dean a declarat că procesul pare acum ireversibil și NATO va fi extins, dar a adăugat că, totuși Rusia nu ar trebui exclusă, ci ar trebui prinsă într-un sistem comun de securitate europeană.

Un alt cunoscut participant la simpozion a fost Paul Goble, cunoscut specialist în studii sovietice și ruse. El a adoptat o atitudine strict realistă și a opinat că toate discuțiile despre largirea organizației NATO ar putea rămâne la nivel de simple discuții. Mecanismele de extindere a alianței sunt extrem de complexe, a precizat d-sa. De exemplu, cooptarea fiecărui membru trebuie aprobată separat, de parlamentele tuturor celor 16 țări membre.

O alianță defensivă este ca un fel de religie, a continuat Dl. Goble. Trebuie să crezi în ea fără să o analizezi deoarece, dacă analizezi toate detaliile, ajungi să nu mai crezi în nimic. Potrivit articolului 5 al Cartei NATO, de exemplu, un atac asupra oricărei țări membre este considerat un atac asupra tuturor.

Fostul expert al departamentului de stat în probleme sovietice, a scos în evidență primejdia că dacă Alianța NATO nu se va extinde spre Europa de Est, Rusia va fi încurajată să revendice din nou regiunea. În această perspectivă, concluzia simpozionului dela Washington a fost că deocamdată în Statele Unite nu există un consens în ce privește extinderea Alianței Nord Atlantice.

ALIANȚA NATO ȘI ȚĂRILE BALTICE

Semnalam un interesant aticol-opinie semnat de cunoscutul ziarist Jim Hoagland și publicat recent de ziarul "The Washington Post". Articolul este intitulat "Lupta pentru Țările Baltice", și reprezintă cumva esența și prețul luptei dintre Statele Unite și Rusia în legătură cu extinderea Alianței Nord Atlantice.

Ziarul opiniază că după o perioadă de ezitări și tergiversări, se pare că Moscova a ajuns la o decizie clară. Ea ar fi dispusă să accepte integrarea Poloniei, Cehiei, și Ungariei în NATO, dar cere în schimb Occidentului un preț foarte

ridicat. Moscova cere să i se lase mână liberă în Țările Baltice; să i se garanteze că cele trei țări, Lituania, Letonia și Estonia, nu vor fi incluse în sfera de protecție militară occidentală.

Un exemplu interesant este scrisoarea adresată de Boris Elțin, Președintele Clinton, la 25 Iunie curent în ajunul vizitei la Washington a președinților celor trei republici baltice. Casa Albă, susține Dl. Hoagland, nu a răspuns acestei scrisori și nici nu a dat-o publicității, dar atitudinea administrației va fi probabil ambiguă și va căuta o soluție de compro-

mis. Pe de altă parte, studiul strategic în legătură cu Țările Baltice efectuat recent la cererea Casei Albe, ajunge și el la o concluzie ambiguă. Studiul recunoaște importanța regiunii, nu înlătură posibilitatea includerii Țărilor Baltice în alianța NATO, dar în același timp, nu le oferă nici o garanție de securitate națională. Nu este de mirare deci, încheie Jim Hoagland, de ce Suedia și Finlanda se tem de consecințele unor concesii majore făcute Rusiei.

Correspondent

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihai Eminescu

ROMÂNISMUL BUCOVINEI

- X -

Nicolae LUPAN

După trei sferturi de veac de fărâdelegi cezaro-impăratești, revenirea la învățământul în limba română stârni o furie de neînchipuit din partea învățătorilor galicieni. Mai ales din partea celor dela școala normală din Cernăuți despre care, după ce le înșira numele de Varnițchi, Malavski, Sabra și Paulovici, Revista Politică din Suceava menționa:

"Învățătorii numiți alegea din fiecare clasă mai mulți cenzori, pe care anume îi puneau să iee seama, cari școlari vor vorbi românește. Cenzorii aceia erau de două feluri, adică cenzori mai mari și cenzori mai mici. Fiecare laia din clasă avea câte un cenzor mai mare și unul mai mic, și toți cenzorii fără deosebire aveau câte o tăbliță de lemn, pe care era scris nemțesce >Semin pentru limbă<. Tăblițele acelea erau ciuma limbii românești. Cum auzea un cenzor că oarecare școlar român vorbea românește, pe loc îi da ciuma în mână, și bietul băiat o primea plângând, căci trebuia s'o primească. Dar, ca să scape de pedeapsa ce-l aștepta, băiatul pândea să audă vorbind românește pe alți școlari și astfel da ciuma în mână altuia".

S'ar putea întâmpla ca unora dintre cititori să le pară mult prea lungi aceste penibile extrase. Poate și plictisitoare chiar. Dar faptul că așa ceva a putut exista pe mult pământul nostru pământ mai face să duc paranteza până la capăt.

"Adunându-se a doua zi școlarii prin clasele lor, se înțelege că ciumele-tăblițele trebuiau să se afle în mâinile unor copii români și să fie toate, adică să nu lipsească nici una. Acuma cenzorii striga: <Dați tăblițele încoace!> Eșind cei cu tăblițele din laie, cenzorii le porunceau ca asprime: <Cărați-vă la locul de rușine!> Locul acela era lângă tabla școlii. Pe el se puneau în rând școlarii ținând tăblițele-ciume în mâinile lor și plângând, pentru că acuma aveau să fie pedepsiți".

Și Revista Politică din Suceava continua: "Întră poleacul-învățător în clasă >Voi sunteți cei nepocăiți!>, zice el către cei de lângă tablă. <Băiu încoace!> Acuma băieții era intenși pe laia, și sălbătecul învățător începea a le imbița dosul ca să le bage minte în cap... Școlărișorii române le zicea învățătorii ruțeni când auzea vorbind românește: <Ar fi copile frumusele și de treabă, dar fee... mi-i greeță că vorbească țigănește!>".

Era deci o situație intolerabilă, chiar și pentru autoritățile vieneze, deși scopul lor final tindea spre o coloniozare forțată a Arborescului cu tot felul de neamuri străine locului și datinelor străbune românești. Iată de ce, Bucovina fu împărțită în 12 inspectorate școlare românești a căror menire principală deveni zidirea de școli și găsirea de autori de manuale de învățământ. Iar în fruntea acestora se pu-

seseră doi Români dintre cei mai harnici: mitropolitul Silvestru Morariu și profesorul de teologie Vasile Ianovici. Strănsa lor colaborare aduse în scurt timp școlilor primare din Bucovina 6 cărți de citire, 3 manuale de aritmetică, 4 catehisme, o carte de rugăciuni, o carte de învățături creștinești și 6 manuale de gramatică.

Era una dintre cele mai mari victorii pe care o obținuse vreodată scrierea românească din Bucovina de după 1775. Căci, cele 43 de "az-buche" fură înlocuite cu alfabetul latin care ușură și îmbunătăți simțitor procesul de învățământ. Mai ales pentru copiii dela țară care n'aveau nici o idee de cirilica rusească. "Alfabetul latin deveni un fel de cheie magică", căci la 1780 numărul școlilor românești din Bucovina ajunsesse la 2121". Avea deci tot motivul mitropolitul Silvestru să pună pe unele manuale acest motto: "Ce-i al tău, îți privește, ce-i străin, te prăpădește".

Când învățământul public românesc din Bucovina ajunsesse pe drumul cel drept, episcopatul cernăuțean interveni pe lângă Viena ca școlile să fie trecute sub "obla-duirea dregătorilor lumesti, lăsând în seama preoților doar predarea religiei". Ruga episcopatului fu ascultată și școlile fură trecute sub "conducerea consiliilor școlare și pentru fiecare comună în parte".

În următorii 20 de ani aceste consilii reușiră să ridice numărul școlilor la 229! Fură introduse, prin aceeași bunăvoință a Românilui, sireacul, și unele măsuri de ordin etno-democratic. Astfel, numai în ținutul Cernăuților din cele 160 de școli, 119 erau românești, 18 - nemțești, 11 româno-rusești, 23 - româno-nemțești și 3 - ungurești. Această enumerare dovedește, odată în plus, că numărul străinilor care, la indemnul Vienei, veneau să se așeze cu traiul în Bucovina, creștea an de an. Spre deosebire de începuturile învățământului autohton, când era doar o singură școală de limbă germană și nici una - de limbă rusă!

Totul depindea de principalitatea și harnicia țăranilor, de contribuția lor la clădirea învățământului public național. Două exemple: satul Mahala de lângă Cernăuți, cu cei 3966 de locuitori, avea în anul 1870 două școli, iar Vicovul de Sus - cu cei 5723 de locuitori, avea o singură școală și aceea doar cu două clase!

În legătură cu această anormală stare de lucruri, Mitropolitul Silvestru zicea: "Dusmanii ne-au împiedicat în trecut să ne luminăm mintea prin școale, și ne-am stăns grozav. Eară dacă ne vom stânge și deacum înainte, după cum știm ce putere mare este școala, vina va fi numai a noastră". La care o harnică rubedenie de-a Sfinției Sale, Constantin Morariu, adăuga: "Limba românească este vieja Românilor bucovineni".

GELLU CARAZA

22-04-1924 - 29-09-1996

Asociația Mondială "Pro-Basarabia și Bucovina" deplânge cu adâncă mâhnire trecerea într-o viață veșnică a Purtătorului său de Cuvânt pentru România GELLU CARAZA.

Soț grijuliu, tată bun, frate devotat, organizator neîntrecut al celor 180 de filiale ale Consiliului Național Român al "Pro-Basarabiei și Bucovinei", Om de mare omenie, de rară modestie, de neasemuită hărnicie și poet prin vocație.

Atât de modest, încât prefața la cartea sa "PE FLUVIUL TIMPULUI", menționa că, vreme de 45 de ani, a "potrivit cuvinte prin ritm și rimă", fără a avea "pretenție de a fi scris poezie". Or, în realitate, el a fost un bun poet peisagist al Bistriței în strălucire, al Bistriței în întunecare, al Arieșului, al Marelui Corăbii, al Negrelor Medalioane etc.

L-am vizitat, ori de câte ori am putut, de-a lungul a luni și luni de cumpănită

suferință, la spital și acasă.

Cum a fost și în Noembrie '95, la Panduri, unde imi întise, cu mâna tremurândă, un plic, rugându-mă să nu-l desfac decât acasă.

Rânduri omagiale la adresa "Pro-Basarabiei și Bucovinei", pe care le încheia cu această strofă:

"Trăiască România unită, neatărnată, / Și-aceasta să ne fie deviza. Frații mei, / Și ore de repaus să n'avem niciodată, / Pân' vom vedea'n țărână pe toți dușmanii ei!"

În Iunie '96, l-am văzut pentru ultima dată, la el acasă, în Drumul Taberei. Avea deja vocea slăbită și se ținca cu greu pe picioare! Ne-am îmbrățișat "voinicește", el, tremurând de "durerile de mijloc", cum imi zicea, iar eu - de tristețea celei din urmă despărțiri. Lăcrămam eu, lăcrăma el, lăcrăma Doamna Caraza. Doar Victor Frunză ne îmbărbăta, făcând-o pe optimistul.

Plecarea dintre noi a acestui devotat animator al "Pro-Basarabiei și Bucovinei" din România, ca mișcare atotnațională de Reîntregire, lasă un gol irecuperabil în inimile celor ce l-au iubit și apreciat.

Dormi în pace, Gellule!

Nicolae LUPAN

DIN IADUL BOLȘEVIC

Această rubrică va cuprinde o parte înfîmă din suferințele prin care au trecut Români basarabeni și bucovineni ridicați de Ruși în Septembrie 1940 și duși la muncă forțată la minele de cărbuni din regiunea Tula, de dincolo de Moscova

150 din 32.000 ! Din declarațiile multora dintre ei rezultă că bolșevicii au ridicat, numai la 5 și 10 Septembrie, 32.000 de basarabeni pentru lucru în Rusia. Scopul: dezrădăcinarea lor din locurile natale. Majoritatea fiind băieți și fete în vârstă de 16-20 de ani.

Strămutarea lor, cu tot felul de momeli, înșelăciuni, persecuții, a fost făcută în trenuri de marfă, de câte 40 de vagoane, fiecare, unele plecând prin Chișinău - Tighina - Tiraspol, altele - prin Grigore Ghica Vodă și regiunile poloneze ocupate de Sovietici.

Nenorociți ce și-au mistuit viața, vreme de un an și mai bine, până au venit Nemții și au adunat doar o mică parte din ei într'un lagăr din orașul Oriol, de

unde au fost trimiși la Orașeni pentru a fi predați autorităților românești.

Din sută și cincizeci, o sută au fost găsiți, oarecum sănătoși, și trimiși pe la casele lor. Restul, bolnavi de diaree sau degenerați în grad mare, au fost internați pentru tratament la Spitalul Central din Cernăuți.

După chinurile prin care trecuseră nu se așteptau să fie tratați și îngrijiți cu dragoste părintească. Așa, cel puțin, ne mărturiseau toți. Grație personalului medical, unii dintre ei începură să primească bani și scrisori de acasă. La alții le veneau părinții, surorile, frații. Și bucuria tuturor n'avea margini.

Potrivit declarațiilor unor bolnavi, la venirea Nemților prin acele părți sălbatice, mulți dintre deportații basarabeni au fost

luați cu forța de Ruși, în retragere spre Volga, spre Urali și chiar spre Siberia ! Alții, când au auzit de retragere, dacă au putut, au fugit din mine, ascunzându-se prin satele din jur sau mergând spre front, ca să se predea Nemților pentru întoarcere în Basarabia. Toți cei ajunși la Cernăuți, făceau parte din această categorie.

Unii dintre ei imi spuneau că primeau scrisori dela rude, ce făceau parte din cele 200.000 de basarabeni deportați în Iunie 1940. Cele mai multe însă din acele scrisori, tot din spusele bolnavilor mei, erau confiscate de cenzură. Scriind aceste rânduri, ca bucovinean, mă gândesc și la zecile de mii de Români bucovineni, deportați și ei...

Va urma

Medic I.DOMINTE

CREANGĂ ȘI BASARABIA

Nu știu alții dar eu, când am auzit glasul copiilor din Basarabia că mă cheamă, așa cum l-ar fi chemat pe Creangă, pe ger năparasnic, m'am înfătoșat înaintea lor, la Biblioteca pentru copii "Ion Creangă" din Chișinău. Aduceam, ca și alte dați, vistieria bogată de carti!

Spre seară, împreună cu soțul meu, preotul profesor Teocist Caia, și fetițele Ana-Maria, Claudia și Olga, am pătruns în orizontul familiei scriitorului Spiridon Vangheli. Eram așteptați ca din partea marelui humuleștean!

Am cântat, am recitat, ne-am rugat și am povestit despre străbunul meu... Spiridon Vangheli ne-a arătat nenumărate lucrări de

ale sale traduse în multe limbi ale lumii. Apoi ne-a pus în față ABECEDARUL, spunând că, atunci când l-a alcătuit, Creangă a ținut candela aprinsă. La care i-am spus scriitorului dela Chișinău:

- Oare Guguță al dumitale nu e Nică a lui Ștefan a Petrei Clubotaru?... Iar abecedarul, nu e oare cel al Marelui Creangă? Scriitorul n'a zis nimic. Eu, însă, simțeam că o lacrimă lăuntrică se rostogolește în inima sa. Și, pentru prima dată în viață, am avut impresia că stăteam în fața străbunului Creangă! Ni se făcu parcă și teamă de judecata lui, care poate fi destul de aspru cu urmașii care nu-i prea

indeplinesc testamentul. Și ne-am zis că avem încă multe de învățat dela el.

Guguță al lui Spiridon Vangheli, tradus în patruzeci de limbi, până la urmă, tot Român a rămas! Și am convenit să-l aducem la Humulești, să-l botezăm în Ozana, cu numele lui adevărat: Nică!

Dimineața, gazdele ne ziceau că, printr-un noi, l-au văzut pe marele sfătos în persoană!... Asta însemna că Creangă sălășluiește în inima Românilor de pretutindeni și, deci, în cea a basarabeanelor!

Olguța CAIA

străneapostă a lui Ion Creangă și președintă a Filialei Tg.Neamț a "Pro-Basarabiei și Bucovinei"

EDITURA NISTRU, BRUXELLES

și
EDITURA VICTOR FRUNZĂ, BUCUREȘTI
ANUNȚĂ APARIȚIA CĂRȚII

"STRĂIN LA MINE ACASĂ"

de NICOLAE LUPAN

CARTEA NUMĂRĂ 275 DE PAGINI ȘI POATE FI COMANDATĂ LA TELEFOANELE:
331 / 47.95.10.28, Paris
401.610.52.12, București

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

EMIL CONSTANTINESCU

"Este un moment de răscruce pentru România"

La hotelul Continental din Sibiu - 16. 08. 96
Dela stânga la dreapta: Ilie MIHALCEA, Emil CONSTANTINESCU
și Dan CONDURAT, Primarul Sibiului

Aflat la Sibiu, între zilele de 15 și 16 August a.c. la întâlnirea cu staful local al C.D.R. și cu liderii PNȚCD, Domnul Emil Constantinescu a avut amabilitatea de a-mi acorda un interviu. Cu acest prilej domnia sa mi-a transmis un mesaj incurajator pentru Românii din exil:

"Vreau să vă spun că vă iubesc, că apreciez din tot sufletul ce faceți pentru țară, dar și faptul că în acest moment sunteți alături de noi. Este un moment de răscruce pentru România. De data aceasta suntem siguri că vom câștiga acest contract cu istoria pe care îl facem acum. Alegerile locale au fost încheiate în avantajul nostru pentru că

am reușit să transformăm CDR dintr'un simbol al speranței într-o instituție a speranței; am reușit să ne formăm o structură organizatorică și am lansat o nouă clasă politică. Un exemplu este chiar Dl. Dan Condurat, primarul Sibiului, toți sunt oameni tineri, între 30-45 ani, alegeți pe baze de moralitate, oameni care nu au făcut compromisuri. Toate sondajele de opinie pentru alegerile generale plasează CDR pe primul loc. Cred că visul de 50 de ani și prelungit de cei șase ani de coșmar, al celor care au luptat și au suferit pentru un nou ideal se va împlini printr-o schimbare radicală în România. Sper că după Noembrie

a.c. să ne bucurăm împreună de acest lucru în țară. Noi vă așteptăm cu multă dragoste".

Comentând la dezbinarea Ortodoxilor din exil, liderul CDR a afirmat: "Nici o hotărâre luată de sus, care încalcă voința comunității bisericii respective nu are valoare. În tradiția românească ortodoxă, comunitatea enoriașilor este cea care decide. Grav este dacă se pot crea pe parcursul aceste acte care în loc să-i unească pe Români într-un credință la strămoească, să-i dezbină. Și acestea sunt fapte reprobatibile".

Paris,
Ilie MIHALCEA

CERCUL CULTURAL "MIHAI EMINESCU"

Chicago, Il

În ziua de 4 August 1996, ora 5 6 P.M. a avut loc în sala Bisericii "Nașterea Domnului" din Chicago, sărbătorirea a 101 ani dela nașterea lui Liviu Rebreanu și comemorarea a 52 de ani dela moartea scriitorului (27 Noiembrie 1885, Târligiu Beclean-Bistrița - 1 Septembrie 1944, Valea Mare - Argeș).

Programul a cuprins următoarele puncte:

1. Cuvântul de deschidere despre Liviu Rebreanu de Ing. John Pop;
2. Prezentare social-literară a romanului "Răscoala" de Liviu Rebreanu, de către Jean Bukiu;
3. S'au citit fragmente din romanul "Jon", din nuvela "Catastrofa", din romanul "Pădurea spânzuraților", din romanul

"Răscoala" și din volumul "Amalgam" de Liviu Rebreanu, de către Lucia Pop, Cornelia Tipescu, Jean Bukiu și Gheorghe Rădulescu.

4. S'a prezentat conferința "Coordonate literar-artistice în proza lui Liviu Rebreanu" de către Prof. Dr. Gh. Rădulescu

5. S'au cântat cântece religioase. Filmarea serii culturale a fost realizată de Corneliu Popescu, iar regia spectacolului a fost efectuată de către Prof. Dr. Gheorghe Rădulescu, Președintele Cercului Cultural "Mihai Eminescu".

Ca întotdeauna, seara culturală s'a bucurat de un meritat succes.

Correspondent

NECROLOG

Margareta Spătaru-COVER

În ziua de Sâmbătă, 31 August 1996, a plecat pe drumul fără întoarcere, scumpa noastră Margareta Spătaru-Cover, profesoară de Arte Plastice, o talentată și apreciată pictoriță cu lucrări în Galeria de Artă și colecții particulare în lumea întreagă.

Rudele și prietenii i-au adus un ultim omagiu la

casa funerară Trull din 2708 Young Street Toronto, Miercuri 4 Septembrie.

A doua zi, 5 Septembrie 1996, ora 11 A.M., în capela casei funerare, preotul Bunei, asistat de diaconul Lupu, a oficiat slujba religioasă în prezența unei largi asistențe și cu discursuri omagiale (ținute de familie și prieteni. Înhu-

marea a avut loc la cimitirul Mount Pleasant din Toronto.

Cu o imensă durere o plâng: Julian-soț, Matilda și Ioșif - părinți, Mario - frate, familia și prietenii.

Scumpa noastră Margareta, nu te vom uita niciodată!

Familia și prietenii

ECATERINA LOGHIADE

Din vrere dumnezeiască s'a stins din viață Doamna Ecaterina Loghiade, în 17 Septembrie 1996, în vârstă de 86 de ani.

Noi, care am cunoscut-o de peste 50 de ani, am venit adânc întristați, cu inimile cernite de durere, în această Sfântă și de Dumnezeu păzită Biserică "Buna Vestire" din Montreal, pentru a-i aduce omagiu de recunoștință și admirație. Doamna Ecaterina Loghiade s'a stins ca o flăcără blândă de lumină și de bunătațe. O pildă rară de fidelitate, o soție și o mamă care și-a cinstit și iubit soțul și copiii, în mod nelimitat.

Cu Doamna Loghiade ne părește o risipitoare de suflet, care pe unde a trecut, prin România, Germania, Franța și Canada și-a lăsat marca sufletului său nobil, bun și cald, gata să ajute, să mângâie și să încurajeze pe cei din jurul său, prin cuvinte și gesturi ziditoare de viață pură.

Oricine a intrat în casa familiei Gheorghe Loghiade n'a ieșit nici flămând, nici însetat și n'a ieșit fără să simtă și să trăiască măcar

câteva clipe sfânta omenie românească.

Când trupele sovietice au invadat Țara, și haosul începuse să strângă în chingă viața poporului sub toate aspectele ei, România se scufunda ca Atlantida, iar lumea începea să se degradeze și să se transforme în domnia cantității, a vulgarității și a mediocrității.

În acest timp, sfâșietor de greu, alături de elita feminină supraviețuitoare din țară și exil, Doamna Loghiade prin viața sa închinată familiei exilului și aspirațiilor românești, continua să trăiască eternele valori evanghelice.

Doamna Loghiade devenise legendară în exilul românesc, numită mama pribegilor români. Ca mamă bună a știut ca prin vorbă și atenție, să liniștească suflete necăjite și tulburate, să potolească foamea flăcărilor, setea însetoșărilor și avea darul și delicatețea să inspire în sufletele pribegilor români sfânta speranță în vermuri mai bune și mai drepte.

Visul care domina în exilul românesc era ca

pribegii să se întoarcă acasă, în Țara iubită, în Țara virtuților ancestrale, în Țara de dor și în Țara binecuvântată de Dumnezeu.

Utopia vremurilor transformase fundamental Țara și poporul român. Țara iubită, Țara pentru care pribegii români erau gata să-și dea viața, Țara Românească condusă de străini și de un sistem antiuman și ateu, Țara iubită a fost transformată în Țara pedepsei, Țara în care conducerea nouă a nimicit elita intelectuală și zeci și zeci de mii de Români ucisi în închisori, în lagăre, la canal și pe pământurile lor pe care n'au voit să le cedeze colhozurilor.

Toți cei care și-au păstrat viața curată și luminoasă, cu sacrificii enorme, constituie elita românească. În această elită și-a înscris numele și Doamna Loghiade. Viața lor este ca un jurnal de front și din el se va reconstitui mâine viața românească și creștinească. Poporul român nu poate sfârși în rușine. El se va refăce din izvorul nescut al acestor valori evanghelice.

Correspondent

VETUȚA POP

În aceste zile blânde de "vară indiană", la 19 Septembrie a.c. în Montreal, a încetat din viață, D-na POP, Vetură.

Deși avea o sensibilitate ce trebuia ocrotită, ne obișnuisem cu ideea că Vetură era mai puternică decât afecțiunea ce o supăra din când în când și astfel de etape le depășea cu mult curaj.

"A fost o moarte fulgerătoare... în câteva ore" afirmă Dl. Pop Mihai, zdrobit de durere. A făcut o "hemoragie internă" și cu toate îngrijirile primite, a decedat în spitalul Sacré Coeur din Montreal, unde fusese internată de urgență.

"Și numai cu o zi înainte se plimba liniștită prin grădină" - își amintește soțul îndurerat. Vestea tristă, chiar primită direct, dela familie, pare încă de necrezut.

S'a născut... Vetură Halalai, în comuna Cetea, județul Alba, la 20 Octombrie 1923. Comuna Cetea, casa și curtea bunicii, era bucuria copilăriei unde, revenea să-și petreacă vacanțele școlare. S'a mutat cu părinții la Teiuș Alba. Termină liceul la Blaj și este absolventă a Academiei Comerciale și Industriale din Cluj-Brașov, promoția 1948.

Urmează apoi perioada exilului, cu toate probleme de rezolvat și în 1951 se stabilește definitiv cu soțul, Dl. Mihai Pop, în Canada la Montreal. Continuu preocupată de problemele exilului românesc, desfășoară o activitate intensă în cadrul

asociațiilor românești din Montreal, Toronto și Hamilton.

Soție devotată, reazem de nădejde pentru soțul ei ce se poate mișca numai în scaun rulant, prin prezența ei, prin lecturile ce le făceau deseori împreună, știa să-i aducă mângăiere caldă, speranță și mult curaj. Mamă, era preocupată continuu de educația și studiile celor doi fii: Mihai, astăzi medic oftalmolog și Gabriel, inginer. Sunt și ei profund răniți de această tragică despărțire... Mai târziu, ca bunică, fericirea nepoților era bucuria ei și nu odată îl cuprindea în versurile ei.

Iubea artele în general și venea la expoziții. În ultima ei scrisoare din 16 Iulie a.c. scria: "...Îți trimit acest poem, bun, rău, ia-l cum crezi, dar să știi că la tine m'am gândit când l-am scris". Și poemul este intitulat "Pictorul".

Poezia îi innobila și mai

mult sufletul. Prima carte, "Poeme", a fost publicată în anul 1989, la Montreal. Au urmat apoi alte două ediții de poeme publicate în Canada și a patra ediție ce a fost publicată în România. Recenzii la volumele sale de poezii au apărut în "Cuvântul Românesc", "B.I.-R.E.", "Românul liber", "Lupta" etc... În România au fost publicate recenzii în aproximativ zece reviste și ziare, din care se amintesc în special "Tribuna din Cluj" și "Cronica din Iași".

Legată de pământul natal, la cântat aproape, în versurile sale, cu toată duioșia depărtării și a dorului ce îl trăia intens. Vizita în țară, ce a făcut-o în urmă cu câțiva ani, o povestea ca o trăire în trecut, în legăna sfânt al copilăriei.

O serie de poezii cu temă filosofică, sunt adevărate rugăciuni ce străbat misterul vieții și al sfârșitului etern. Voi cita câteva versuri: "Doamne / în fiecare ai pus un "Eu" / e "Eu" / Tău / în "El" Te simt / și pentru "El" se tot frământ / cei de pe pământ" ("Eu" - 1994).

"Când grăjile mă năpădesc / și firul vieții mi se curmă / mai are rost atâta trudă / și lacrimi ce mă podidesc? / Doamne, Tatăl cel Ceresc / întorc-mă la tine / și'n dulcele grai strămoească / iertare-ți cer Stăpâne" ("Resemnare" - 1994).

Dumnezeu s'o odihnească în pace și în lumina sa pe poeta noastră VETUȚA POP.

Georgeta CRAINIC

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȘITE

George DONEV

ALEGEREA PREȘEDINȚIALĂ "NUMĂRUL 2 BIS"

Curtea Constituțională (C.C.) a respins contestațiile privind candidatura D-lui Iliescu la postul de președinte, precizând că prima alegere nu se numără. Deci, conform Constituției, a fost o alegere ZERO - vorbim de alegere nu de cine a fost ales - așa că Dl. Iliescu are tot dreptul de a candida la postul de chiraș în Palatul Cotroceniilor.

Pentru o împăcare cu "contestații" sugerăm că "Alegerea nr. 3" să se numească "Alegerea numărul 2 bis", cetățenii vor continua să respecte deciziile C.C., iar C.C. (Curtea Constituțională) va continua să respecte deciziile D-lui Iliescu.

Actualul candidat și-a început campania electorală anunțând:

a. Voi căuta să stăpesc corupția;

b. Voi căuta să aflu pe cei care au furat revoluția și pe criminalii care au dat ordin să fie omorâți peste 1.000 de tineri;

c. Cu aceeași vigoare cu care voi combate corupția, voi face tot efortul pentru a afla și pedeși pe cel care a chemat mineri ca să jefuiască sediul partidelor politice, să bată și să terorizeze Capitala. Mai mult încă, voi face tot posibilul ca să aflu pe cel care a mulțumit minerilor pentru crimele comise;

d. Vreau, de asemenea, să aflu cine a fost criminalul care a ordonat atacul contra studenților din Piața Universității.

După cum vedeți, candidatul Ion Iliescu va demasca cu vigoare și perseverență pe cei care în ultimii șapte ani au intronat haosul, mizeria și corupția.

MARE-I GRĂDINA LUI DUMNEZEU

Spicuim din discursurile și programele diferiților candidați la postul de președinte al României.

Începem cu Dl. Adrian Năstase care promite că va "construi o economie națională competitivă, în toate formele de proprietate și fără a sacrifica nivelul de trai...". Vom avea în același timp economie capitalistă, socialistă, comunistă, și de altă "istă", iar dacă planul economic nu va ridica nivelul de viață, Dl. Adrian Păunescu a găsit și alte soluții: "Voi lupta pentru interzicerea săraciei și mizeriei", deci totul se rezolvă printr-un decret "Se interzice". Dacă Dl. Păunescu ar fi auzit președinte ar fi dat un decret prin care "Se interzice" tănărilor să răspândească meningita.

Un alt candidat ocupat cu strângerea icalităților ce va fi un bun aliat al D-lui Păunescu, este Dl. Constantin Mudava, om modest, nu se amestecă în treburile economice și promite doar că va vindeca cetățeanul de orice boală cu ajutorul televizorului. În loc de doctor, analize, spi-

tale, operații etc., atinge cu mâna TV-ul când vorbește Dl. Mudava Vindecătorul și, după 30 de minute, aruncă cărțile și te duci afară să bați mîine.

Dar omul nu se limitează la a fi sănătos și la adăpost de mizerie, lui îi trebuie și vacanțe pentru care cu partidul "Locomotiva" al D-lui Virgil Hogos, d-sa e gata să ofere excursii cu trenul legându-se și pasagerii cu melodia "Glasul roșilor de tren". Dacă unora nu le plac plimbările cu trenul, să nu uităm că avem și partidul automobilistilor.

Singura problemă ce-i va rămâne cetățeanului, e aceea de a alege: Vrea să se plimbe cu trenul ori cu automobilul?

SUNT CHIORUL ÎN TARA ORBILOR

Așa își spune Vasile Sclarat, directorul întreprinderii "Electroputere" din Craiova.

Șase ani după revoluție și șase săptămâni înainte de alegeri "Electroputere este o excepție, o firmă industrială care operează cu un mic profit și nu cere ajutor de la Stat" în timp ce o armată de muncitori produce bunuri pe care nimeni nu le cumpără.

În 1989 am produs 180 de locomotive electrice din care cele mai multe le-am exportat, anul acesta n'am produs nici o locomotivă. Ne lipsesc banii ca să ne modernizăm industria iar numărul lucrătorilor s'a redus la jumătate. "Electroputere" continuă să producă motoare electrice, generatoare, transformatoare electrice și este printre rarele industrii care arată un mic profit.

BUNE, TRISTE, REGRETE, SPERANȚE ȘI DORINȚE

Ne referim la a "56-a Convenție a Uniunii și Ligii", cea mai veche organizație românească din America.

Știri bune: Rezerva de bani pentru acoperirea polițelor e de 130%.

Știri triste: În ultimii doi ani s-au înscris 102 membri, au murit 104, au încasat polițele 50, iar 62 sunt în restanță cu plata.

Majoritatea polițelor de \$1.000 acoperea, acum 30-40 de ani, jumătate din costul înmormântării, acum nu acoperă nici un sfert. În 1920 reprezentantul diplomatic al României informa că în U.S.A și Canada se găseau 170.000 de Români și erau cinci ziare, cel mai popular fiind "America cotidiană din Cleveland (tiraj 5000)". (Din volumul "Marile Puteri și România" 1856-1947 de Nicolae Ciachir, p.223).

Regrete: În sânul U&L există neînțelegeri, societăți și membri puși la pasiv, procese etc.

Speranțe: suntem informați că Procuratura Generală a statului Ohio a somat părțile beligerante pentru a judeca plângerile.

Dorințe: O împăcare și o vânătoare de membri noi.

Titlul de mai sus este cel al editorialului din "Cambridge Reporter", despre Christine Ichim, o fată de 18 ani care și-a propus să învingă cancerul și să străbată întreaga Canadă, dela Pacific la Atlantic, pe patine cu roți. Scopul este de a strânge fonduri necesare cercetărilor științifice pentru a face o descoperire în vindecarea leucemiei, o boală de care suferă mama ei. E vorba de poeta Florica Bațu-Ichim, cunoscută și cititorilor noștri, căreia acum 8 ani i s'a dat diagnosticul de leucemie și sentință de moarte în 2-3 ani. Avea șase copii. Cel mare Thomas Emanuel de 11 ani, Christine-Victoria 10 ani, iar ultimul, Matei, nu împlinise un an când a fost smuls de doctor dela sânul mamei, care trebuia să facă chemoterapia pentru cancerul ei.

Pentru familia Preotului Ichim vestea a venit ca un trăsnet. Copiii mai mari, Thomas și Christine, când au înțeles la frageda lor vârstă despre ce este vorba au făcut un legământ că nu vor lăsa pe mama lor să moară, și-și vor dedica viața o să salveze pe ea și pe toți cei ce suferă de cancerul ei.

Thomas fusese declarat "gifted" în școala elementară și la 9 ani i se ofereau cursuri la liceu, fiind transportat cu taxiul.

Împreună cu Christine, proiectele lor de știință au fost apreciate cu medaliile concursurilor la care au participat. Medalia de aur la "Science Fair" în 1994 pe provincie, apoi medalia de aur pe Canadă, cu proiectul lor despre imunologie. În 1995 au reprezentat Canadă la competiția internațională. Au participat peste 1.000 de candidați din 24 țări ale lumii. Proiectul lor de imunologie au plasat Canadă pe locul al patrulea.

În disperarea lor de a-și salva mama, și-au continuat drumul. Începușera atunci când aveau 11 și 10 ani. S'au dus la "Universitatea din Waterloo" unde și-au făcut legământul. Începutul a fost greu. "La început nu înțelegeam nimic", declara Christine ziaristilor, "și imi venea să plâng că nu înțeleg deși citeam din nou și din nou".

Deși în liceu, "University of Guelph" le pune la dispoziție laborator și acceptă înscrierea lor pentru niște cursuri de doctorat în imunologie, pe care amândoi le absolvă la înaltă ștachetă.

Thomas și Christine Ichim, împreună cu Dr. Lisa Smith, au întemeiat "Bațu Center for Leukemia Research", o companie fără profit de cercetări în domeniul cancerului, înregistrată la Guvernul Canadian în Noembrie 22, 1995 și este formată din doctori, profesori, cercetători și persoane care în mod voluntar ajută în această campanie împotriva leucemiei.

Numele de "Bațu Center" este dat în onoarea poetei Florica Bațu-Ichim, mama lui Thomas și Christine.

De asemenea, Thomas și Christine au participat în ultimii ani la diferite Congrese Internaționale de Imunologie care au avut loc în Canadă și Statele Unite.

Compania "Bațu Center

for Leukemia Research", la înființare, a fost sprijinită moral și administrativ de "Ontario Cancer Institute/Princess Margaret Hospital" din Toronto și "The University of Western Ontario" (Departamentul de Microbiologie și Imunologie) din London, Ontario.

Primul pas al companiei a fost acela de a strânge banii necesari cercetărilor științifice. În acest scop, Christine Ichim a propus ca ea să străbată întreaga Canadă, aproximativ 10.000 de km, pe patine cu roțile (in-line roller blades) pentru a-și salva mama și pe toți cei cărora li s'a dat sentința morții - leucemie.

Menționăm o parte din sponsorii acestei nobile acțiuni: "The Army, Navy and Air Force", "Roller-blades", "The Economical Insurance Group", "Gatorade", "Best Western", "Harvey's", "Elmira Poultry", "Canadian Tire", "Power Bar", "Optimist International", rețeaua de radio de-a lungul Canadei "105.3 Kool FM" și "96.5 CHYME", "C.A.A.", "St. John Ambulance", "Media Focus Group Inc", "Shoppers Drug Mart" și multe altele.

Nu trebuie să uităm printre sponsorii "Biserica Ortodoxă Română Sf. Ioan Botezătorul" și "Societatea Culturală Banatul" din Kitchener, unde Thomas și Christine sunt membri activi, bucurându-se de apreciere și suport moral și material pentru inițiativa lor de a organiza "The Canadian Cure Campaign". Printre distinși sponsori care au venit să ajute acest război împotriva leucemiei, în primul rând, trebuie să amintim "Episcopia Ortodoxă Românească din America", cu sediul la Vatra.

Împreună cu Thomas, a început magnifica aventură pe 3 Mai, în British Columbia, unde și-a înmuiat patinele în valurile Pacificului. Christine speră, după ce a străbătut mai mult de trei sferturi din Canadă, să-și spele rănile sângărânde ale picioarelor în Atlantic, pe la sfârșitul lui Octombrie, la cealaltă extremitate a Canadei - St. John, Newfoundland.

Începutul a fost drumul cel mai greu. Trebuia să urce serpentinele vestitorilor munți Rocky Mountains ai provinciei British Columbia. Cum distanțele între orașe erau imense, mănărea era aceeași: hot dog pârilit de butan. O salată proaspătă era un eveniment la câteva săptămâni. Pe parcurs, e mușcată foarte rău de un câine. Se întâlnește față în față cu un urs sălbatic. Un șofer neglijent o lovește cu mașina și e dusă în sânge la spitalul apropiat. Aventurile plăcute și neplăcute se succed. În fiecare zi 100-150 km. Mai... Iunie... Iulie... British Columbia... Alberta... Saskatchewan... Manitoba... și în sfârșit provincia natală, Ontario.

După atâtea mil de kilometri, în care ar fi străbătut nu știu câte Români, uită și de burnițele și ploile reci prin care merge, uită de condițiile de "cazare" în microbuzul ce o escortă, care noaptea se umple cu

Guvernatorul General al Canadel Gen. Romeo LeBlanc a felicitat-o pe Christine Ichim, întâlnind-o în orașul Quebec

zeci și zeci de țântări, uită și de canicula din Iulie când asfaltul autostrăzii ardea ca flăcările iadului, gândindu-se că se apropie de Kitchener și își va revede mama.

În Martie, întreaga familie a Preotului Ichim a fost chemată în Toronto pentru a fi anunțată că Florica Bațu Ichim mai are câteva luni de trăit. Ar fi o speranță. Dacă spitalul ar avea bani, ar putea încerca un experiment de imunoterapie. Acesta ar costa cel puțin 300.000 de dolari. Desperați, Christine și Thomas au promis că îi vor strânge, dacă printre cei trei pacienți va fi și mama lor.

Mass-media canadiană a fost cutremurată de dragostea acestor copii pentru mama lor și idealismul lor de a salva lumea de suferință prin "seeking a Canadian cure for a global disease". Sosirea lor în Kitchener a fost sărbătorită triumfal. O Mini-paradă a precedat pe Christine Ichim la City Hall, primăria orașului. Prea Sfântul Nathaniel, anunțat în ultima oră, a onorat cu suportul său această campanie împotriva cancerului și a venit în Kitchener, ca să o sprijine.

Urmează festivitățile. Primarul orașului Kitchener și primarul orașului Waterloo îi aduc laudele convenite unui erou canadian și printre alte daruri și diplome, menționăm dăruirea celor două steaguri ale orașelor surori Kitchener și Waterloo. Cu ele să străbată și cealaltă parte a Canadei. Dela Kitchener la St. John, Newfoundland.

John English, ministru în Parlamentul Canadian, a prezentat în Parlamentul Canadei, printr-un convigator și viguros "speech" pe Christine Ichim, în fața membrilor partidelor politice, ridicând în picioare și aplaudând.

Duminică 28 Iulie pentru comunitățile românești din Ontario a fost o zi de mare sărbătoare. P.S. Episcop Nathaniel a celebrat Sfânta Liturghie în Kitchener. Pentru Christine trecuseră mai mult de 100 de zile de când nu mai cântase în corul bisericii. Au fost hirotoniți trei ipodiaconi, unul dintre ei fiind Thomas Ichim.

Parohia "Sf. Ioan Botezătorul" și "Societatea Culturală-Banatului" au organizat în continuare un banchet la care toate donațiile făcute să fie dăruite pentru "The Canadian Cure Campaign". Generozitatea credincioșilor a fost fantastică. După

"Army, Navy and Air Force", "Rollerblade" și "The Economical Insurance Group", dintre toți sponsori, a urmat în ordinea donațiilor comunitatea românească din Kitchener. Suma la banchet și donațiile ulterioare fiind de 8.000 de dolari.

De asemenea, tot profitul dela picnicul anual al comunităților din Toronto, Hamilton și Kitchener care are loc la "Câmpul Românesc" a fost donat anul acesta pentru "The Canadian Cure Campaign". La recepția lui Christine de către primăria orașului Toronto, printre alte donații, un ceac în valoare de 2.000 de dolari era înmănat de Pr. N. Zelea în numele celor trei comunități.

Și acum o paranteză. Iată doi tineri născuți în Canadă vorbind fluent și românește. Mândri de țara părinților lor, de moștenirea spirituală a neamului românesc.

Au fost educați să simtă românește. Tocmai de aceea efortul lor de a-și salva mamă și a găsi o "Canadian Cure for a Global Disease" a atras atenția ziaristilor și posturilor de radio și televiziune de-a lungul și de-a latul Canadei, informând publicul despre aventura celor doi tineri canadieni de origine română.

Iulie... August... Septembrie... Ontario... Quebec... New Brunswick... Mai sunt două provincii de străbătut.

Din ziare, dela radio și televiziune, pe lângă onoarea de a fi salutați de Guvernatorul General al Canadei, cel care ține locul Reginei Angliei, aflăm că picioarele îi sunt pline de sânge și de răni sângărânde, că având gripă l-a ascultat pe doctor luând antibioticul, dar refuzând să se odihnească, și că tendonita s'a agravat, poate cu urmări pe viață.

Desigur, Christine Ichim, este o idealistă. Din genul martirilor. Dar cu sângărândeale ei picioare stă pe pământ: "Știu că în această perioadă fiecare Canadian are necazuri financiare. Din cinci Canadieni, dacă unul singur dăruiește un dolar, mi-am salvat mama și pe toți cei care suferă de boala ei".

Correspondent

Notă: Donații pot fi trimise pe adresa: "Canadian Cure Campaign", University Hospital, 339 Windemere Rd, London, Ontario, N6A 5A5.

SE 'NALȚĂ NOI BISERICI ÎN EXILUL ROMÂNESC DIN U.S.A.

Sfințirea bisericii ortodoxe române Sfânta Maria din orașul Anaheim-California

—Eugen POPESCU—

După Primul Război Mondial, la Pinacoteca din Munchen, era expus tabloul cu crucificarea lui Iisus, pictat de Germanul Matthias GRUNEWALD (1460-1528). Pe cruce era spânzurat trupul Omului, zdrobit de durere, cu degetele crispate de suferință, cu carnea plină de vânătăi.

În stânga Crucii, era Fecioara MARIA, înfrântă de durere, ca orice mamă care asistă la moartea Fiului Ei. În dreapta era IOAN, cu degetul arătător dela mână dreaptă arătând spre Cel spânzurat pe cruce: "Ecce Homo".

Cel ce suferea pe cruce, răstignit, nu era Hristos-Dumnezeu, ci Dumnezeu-Omul care, apăsă de greutatea durerii, spune "Dumnezeu Meu, Dumnezeu meu, pentru ce m'ai părăsit?" (Matei 27/46) - după a doua strigare și-a dat sufletul.

Hristos a fost spânzurat pe cruce și a suferit ome-neste, ca să ne învețe, prin pilda Lui, a ne mântui. Hristos a fost răstignit și a înviat, cu moartea pre moarte călcând.

Credincioșii dela Parohia Sfânta MARIA, cunoscând această pildă a lui IISUS-OMUL, din predicile Preotului lor Cornel Avramescu, au hotărât ca, printr-o jert-fire zilnică, să adune ban cu ban și să înalțe o biserică ortodoxă în țara lor de refugiu. Prin aceasta ei au dorit să aducă mulțumiri lui Hristos-Dumnezeu care, prin suferințele și pilda Lui, a ajutat la mântuirea sufletelor credincioșilor creștini din toate timpurile.

Așa a început legenda Bisericii Sfânta MARIA, din orașul ANAHEIM-CALIFORNIA.

...

Vom continua cu interviul luat Părintelui C. Avramescu. Pentru a înlesni cititorilor cunoașterea unor date despre noua clădire a Bisericii ortodoxe române "Sfânta Maria" din orașul Anaheim, am adresat câteva întrebări Părintelui Avramescu, Parohul acestei Biserici, iar răspunsurile vi le fac cunoscute mai jos:

Întrebare: În ce an ați fost hirotonit ca preot?

Răspuns: În anul 1971.

Î: În ce an ați primit aprobarea de a sluji într-o biserică, în România?

R: În același an, în 1971.

Î: Când ați venit în California?

R: În anul 1984, m'am prezentat la Părintele Alece, parohul Bisericii Sfânta Treime, din Los Angeles, informându-l că sunt hirotonit ca preot ortodox în România, încă din anul 1971, așezat definitiv în USA și i-am cerut să servesc ca preot ajutor în Biserica Sf. Treime din Los Angeles. Dânsul nu m'a primit să servesc ca preot în altar, alături de dânsul, dar m'a îndrumat să cânt la strună, alături de cântărețul vechi al bisericii. Am făcut acest lucru timp de câteva luni, până ce m'am hotărât să părăsesc Biserica Sfânta Treime din Los Angeles și să caut, în Sudul Californiei un locaș de biserică, unde să pot oficia o slujbă ortodoxă în limba română și să

pot înființa o parohie românească. Plănuiam ca împreună cu enoriașii acesteia, să căutăm un teren potrivit pentru construcția unei biserici ortodoxe românești.

Î: Cine v'a îndemnat să mergeți spre orașul TUSTIN din Sudul Californiei și să faceți o înțelegere cu conducerea Bisericii protestante "Sf. Petru și Pavel" din același oraș, ca să ofi-ciați Liturghia ortodoxă în locașul bisericii lor?

Biserica Ortodoxă Română Sf. Maria din Anaheim-California

R: A mers Părintele Alece cu mine și a vorbit cu conducerea dela Biserica din Tustin, să ne închirieze spațiul de rugăciune al Bisericii Sf. Petru și Pavel, cum și spațiul pentru nevoi administrative și gospodărești, obținând aprobarea conducerii Bisericii protestante, chiar la prima noastră vizită la Tustin.

Î: Când a fost aprobată funcționarea legală a parohiei de către Episcopia ortodoxă română din America?

R: La Congresul Episcopiei noastre din Iunie 1986 s'a aprobat schimbarea numelui din "Misiunea ortodoxă română Sf. Petru și Pavel" în "Parohia ortodoxă română Sf. Maria".

Î: În ce an v'ați hotărât să cumpărați terenul pentru construcția unei biserici românești?

R: Pământul a fost cumpărat în 1989, având o construcție pe el, ce a servit ca grădiniță de copii și l-am contractat la suma de 325.000 de dolari.

Î: Când ați început construcția bisericii?

R: În Iunie 1991 am început demolarea grădiniței de copii și am procedat la săpăturile pentru fundație, iar la 15 August 1991 ziua hramului Bisericii noastre, am sfințit locul pentru construcția bisericii și am fixat locul Altarului, unde am așezat o cruce pentru orientarea constructorilor.

Mai întâi, trebuie să precizez că Primăria Anaheim ne-a cerut planul curelilor de nivel și necesarul volumului de pământ ce va fi evacuat, fără de care nu se puteau începe evacuările rămășițelor din demolarea grădiniței de copii și săpăturile pentru fundații și evacuarea pământului.

Pentru începerea acestui plan tehnic, parohia a

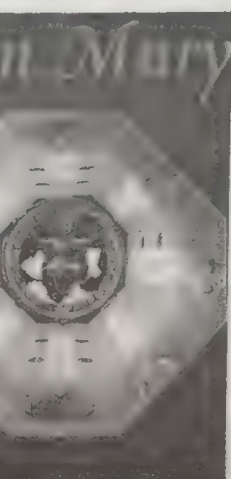
apelat la inginerul geolog, Andrei Farcaș, de origină română, din San Diego, pentru întocmirea și aprobarea planului său.

Î: Cum justificați împărțirea sfințirii în două etape: "mica sfințire", la 7 Septembrie 1996 și "marea sfințire" în anul viitor?

R: Am făcut acest lucru din necesitatea de a ne muta de grabă în noul locaș de rugăciune. În luna August am primit o comuni-

tul parohial și se vor stabili răspunderi pentru conservarea lor.

Î: Membrii Consiliului parohial, la data dării în folosință a bisericii, vor avea privilegiul ca numele lor să fie înscrise în Cartea de aur a Bisericii și Parohiei Sfintei Maria. Vă rog să-mi dați numele lor pentru a fi menționați în reportajul făcut cu ocazia "Micii sfințiri a Bisericii" dela 7 Septembrie 1996.

Pictura de pe bolta turlei mari executată de Pr. C. Avramescu

R: Președinte: Cornel Câmpăneanu; Vice-Președinte: ing. constr. Elvira Opran; Secretar: Diana Roberts; Casier: Florea Buzlea; Controlori: Adrian Stavropol și Ion Avramescu; Epitropi: Pavel Buzlea, Marchet Răchită și Nicolae Drugă; Delegați la Congresul Episcopiei: Julia Roșca și Petru Lupșor.

Î: Ce secțiuni active s'au înființat în cadrul parohiei și care funcționează efectiv?

R: (1) Școala duminicală pentru copii care ajută acestora să-și însușească cunoștințele religioase ortodoxe, învățându-i și limba română, unde sunt cazuri. Școala a început activitatea cu 1-2 copii, iar în prezent sunt 15-20 de copii, de toate vârstele. Conducătoarea școlii este D-na Julia Roșca, membră a Consiliului Parohial.

(2) Reuniunea de doamne, ale parohiei, după modelul ARFORA dezvoltat de Episcopia noastră. Conducătoarea ARFORA dela Anaheim este D-na Ioana Florea. Secțiunea Arfora este activă și dă ajutor parohiei în toate nevoile ei.

(3) Corul bisericii, care dă răspunsurile la strună, când se oficiază Sfânta Liturghie și în toate împrejurările care cer serviciile corului bisericesc.

Corul bisericesc este condus de Preoteasa Eugenia Avramescu, D-na a reușit să formeze un cor omogen și bine instruit.

În final, în plan având format o Secție de tineret a parohiei, după modelul AROY, care va duce o activitate conformă cu indicațiile Statutului Bisericii ortodoxe române din cadrul Episcopiei noastre.

D-na arhitectă Gabriela-Maria Georgescu, n. Constantinescu, membră a Pa-

rohiei Sf. Maria, domiciliată în San Diego, s'a oferit a întocmi planul de arhitectură al bisericii.

Tot dela D-na Georgescu am aflat că celelalte planuri tehnice principale, au fost întocmite de următorii:

- Planul tehnic de structură, de către Dl. Vern Dragomir, care l-a urmărit în teren, în fazele de execuție;

- Planul de instalații electrice, de către Dl. Viorel Predescu;

- Planul de instalații sanitare (plumbing) de către Dl. Barbu Hanciulescu.

...

7 Septembrie 1996, Sfințirea Bisericii ortodoxe române Sfânta Maria din orașul Anaheim-California

De dimineață s'au adunat o mulțime de credincioși în fața bisericii nou construite, pentru a asista la slujba religioasă a unui sobor de preoți ortodocși, pentru chemarea Sfântului Duh la sfințirea apei, care va servi la stropirea cu apă sfințită a pereților exteriori și interiori ai bisericii.

Soborul era format din 8 cucernici preoți, dela Bisericile ortodoxe din împrejurimi și anume: Rev. Fr. Cornel Avramescu, din Anaheim; Rev. Fr. Ștefanides, dela Irvine; Rev. Fr. John Konugres, dela Irvine; Rev. Fr. Remus Bibart, dela Los Angeles; Rev. Fr. Silviu Vasiloiu, dela Palm Springs; Rev. Fr. Simion Poptoloco, localnic; Rev. Fr. Costel Rarinos, dela Las Vegas; Rev. Fr. George Naghi din San Francisco.

S'a observat absența dela sfințirea bisericii a Very Rev. Fr. Constantin Alece, din Los Angeles, protopop al Bisericii ortodoxe române din California. Deși sunt informat că a fost invitat oficial, Very Rev. Fr. Constantin Alece nu a cinstit munca Rev. Fr. Avramescu, colegul său din Protopopatul ortodox de pe Coasta de Vest, și nici a milostivilor parohieni ai Parohiei Sf. Maria din Anaheim, care prin voința și jertfa lor zi de zi, au înălțat o biserică ortodoxă monumentală în Protopopatul de pe Coasta de Vest, condus încă de Very Rev. Fr. Alece.

Sunt unele lucruri care se pot justifica, sau explica, dar sunt și altele care nu se pot justifica și nici explica.

După sfințirea apei, a avut loc o procesiune impresionantă a credincioșilor români adunați în curtea bisericii Sf. Maria, în număr de peste 250 de persoane, care într-o disciplină tăcută și cu pași domoli, au urmat soborul de preoți, înconjurând biserica nouă și stropind pereții exteriori ai bisericii, cu apă sfințită.

Aparatele de filmat ale credincioșilor, au înregistrat mișcările procesiunii din toate unghiurile, imortalizând evenimentul, iar filmele lor vor înobilă Cartea de aur a Parohiei Sf. Maria.

După stropirea pereților exteriori, soborul de preoți au intrat în biserică, stropind cu apă sfințită și pereții interiori, după care au intrat în altarul bisericii, pe care l-au sfințit și l-au

imbrăcat după tipicul ortodox. Lumea prezentă la ceremonie s'a așezat în linie pe băncile din biserică, mulți rămânând în picioare în fața bisericii, ascultând oficierea Sfintei Liturghii și înălțarea de rugăciuni de mulțumiri adresate Bunului Dumnezeu și Sfintei Maria, al cărei nume îl poartă cu mândrie parohia din Anaheim.

După terminarea serviciului religios, o mulțime de copii, femei și seniori au format rânduri disciplinate la primirea Sfintei Împărățanii și a Sfântului Mir, din partea preoților ofi-cianți. Erau momente solemne de protocol ortodox la primirea Sfințelor Taine.

Fapta comunității românești din Sudul Californiei, constituită în Parohia Sf. Maria, de a se jertfi pe sine pentru a construi o biserică înaltă și frumoasă în orașul Anaheim, este o mărturisire a dragostei lor, fără margini, față de Fiul lui Dumnezeu, precum și o dovadă a generozității și omeniei poporului român, ale cărui virtuți sunt plăcute lui Dumnezeu.

...

Un înțelept și luminat Indian, devenit creștin ca urmare a unei experiențe spirituale legată de apariția lui Iisus, a vizitat România, cu multe decade în urmă, unde a declarat că Sfânta Fecioară Maria i-a inspirat unele profeții despre România și că Maica Domnului ocupă un loc spiritual important în ocrotirea României.

Sufletul poporului român, plin de virtuți morale și spirituale, fiind dedicat lui Dumnezeu, va face ca orașul București să devină un centru divin al focarului spiritual ce va da naștere pe pământul românesc. Noua putere sinodală a Bisericii ortodoxe unite, se va stabili la București, pentru totdeauna.

În structura poporului român, Dumnezeu a pus o inimă caldă și iubitoare, care va găsi ușor calea spre desăvârșire. Omenia românească din inimile enoriașilor dela Anaheim-California, a creat o biserică monumentală, ca pe vremuri credincioșii Voievozi, în timp ce în România au fost dărâmate biserici ortodoxe și s'a făcut propagandă atee, de către regimul politic dela conducerea țării, care a distrus sufletele celor tineri și a presărat țara cu morminte ale celor mai vârstnici căzuți în muncile forțate la care au fost supuși și în temnițele țării unde au fost terorizați în mod bestial și sălbatic de conducătorii politici.

Ochiul lui Dumnezeu este îndreptat acum asupra umilului popor român, mărinos și generos, frânt de-atâtea ori pe roata istoriei, cu credință în Dumnezeu, agățată puternic de toatele Cerului, care se va înălța pe pământul părinților și strămoșilor lui.

Dumnezeu s'a ocrotescă pe fondatorii și ostentorii ce au ajutat la clădirea Palatului bisericesc din Anaheim, ce poartă numele "Biserica Ortodoxă Română SFÂNTA MARIA".

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile

"NAȚIONALIZAREA" DOLARILOR

Frați de peste ocean, care aveți bani și experiență, nu lăsați nădăd că vă îndeamnă să vă întoarceți acasă; iată realitatea:

Odată în țară, pentru protejarea valutei de cei ce se "împrumută" fără ca să întrebe, vă duceți la bancă, unde vă depuneți dolarii. Dar când ați depus dolarii, le-ați spus și Adio!

Banca îi traduce imediat în lei și devenii miliardar!

STOP: Felicitări! Ați trecut examenul de bun Român și fraier.

Dar, de nevoie, ați acceptat sechestrarea dolarilor și după ce-ați plătit taxe, timbre și v-ați înjghebat între-prinderea mult dorită, vine și timpul să-ți plătești chiria, furnizorii, muncitorii etc. Nimica toată, am banii și scriu un cec.

STOP: Banca n'a auzit că există cecuri prin care, în baza banilor depuși în contul propriu, un om își poate plăti datoriile.

În schimb de cec, banca cere să le dai lista cu obligațiile financiare și te asigură că îți vor plăti datoriile.

Le dai lista, mai adaugi la contul curent încasările ce le-ai făcut și te culci liniștit: am scăpat de creditori.

STOP! După vreo două, trei săptămâni primești dela furnizori știrea că nu-ți mai trimit marfa pentru că n'ai achitat la timp facturile de plată... Nu se poate, e o greșeală, am predat la timp lista, am bani destui ca să-mi acopăr datoriile și plin de încredere fugi la bancă și ceri ca să îndrepte greșeala, dar directorul te asigură că banca nu face greșeli. Banca nu-ți poate plăti datoriile pentru că... n'are banii.

Cauți să explici că n'ai cerut împrumut ca banca să te refuze spunând că n'are bani, ci ai cerut ca din suma banilor depuși spre păstrare să-ți se plătească datoriile așa cum ți s'a promis. În zadar explici, directorul îți reamintește că ești chiar un norocos: Statul nu garantează nici un leu depus la bănci și dacă ai fi plasat banii la "Credit Bank" sau "Dacia Felix" azi n'aveai nici o speranță pentru că ele au dat faliment.

Actualmente, datorită "economistului" Stoilovan și premierului Văcăroiu, situația financiară a băncilor noastre e simplă și clară: unele au dat faliment, iar celelalte n'au bani.

A MURIT "DELFINUL"

Nicușor Ceaușescu, odrasla răposatilor, a murit. Nicușor se dusese, însoțit de doi doctori la un spital din Viena. Cauza decesului, o hemoragie cu complicații.

AVEM ENERGIE ATOMICĂ

A fost legată la rețea rețeaua națională mult așteptatului curent electric dela Uzina Tremonucleară din Cernavodă. În primele luni Unitatea nr. 1 va furniza doar 70 MW (o zecime din capacitatea de producție).

CUM STĂM CU SĂNĂTATEA

Suntem pe primul loc în Europa în ce privește mortalitatea infantilă și cea cardiacă. Tuberculoza a devenit un pericol la care adăugăm o epidemie de meningită encefalică.

TOT DESPRE HULIGANUL MIRON COZMA

După devastarea localului Las Vegas din Petroșani, Dl. Miron Cozma s'a înrolat în încăierarea dintre jucătorii echipei Jiul și Dinamo, lovind pe un jucător din echipa Dinamo. Bătăia a fost filmată și pe baza dovezilor "Federația Română de Fotbal" i-a aplicat Dl-ului M.C. o amendă de 10 m. lei și suspendare pe doi ani.

SUNTEM VOIAJORI!

Socotind dolarii turiștilor cheltuiți în țară cu dolarii nomenclaturistilor cheltuiți în străinătate avem o balanță de minus \$173 milioane.

E AMBASADOR DUBLU?

Dl. Alfred Moses dorește în România un guvern de centru care n'ar fi altul decât PDSR (compus din foștii comuniști n.r.) deoarece fostele partide istorice se reduc la PNȚCD.

Ziarul "Ziua", sub titlul "Ambasadorul american a devenit agent electoral al PDSR" atacă atitudinea Dl-ului A.M. care a intervenit ca să înceteze ajutorul financiar și logistic oferit de Institutul Republican Internațional partidelor de Opoziție cerând să fie ajutat și PDSR. Dragostea Dl-ului Ambassador față de Văcăroiu s'ar datoră faptului că PDSR promis că va reda averile comunității evreiești confiscate de comuniști.

Felicităm pe Dl. Alfred Moses că vrea să corecteze abuzurile regimurilor trecute, dar dacă aceste nedreptăți se reduc doar la despăgubirea Evreilor și nu intervine și pentru despăgubirea celorlalți cetățeni creștini, (de exemplu averea Bisericii Unite) asta ar însemna că Dl. A.M. nu e imparțial și poate fi acuzat că este Ambasadorul Israelului, având la spate puterea că reprezintă Statele Unite.

DIN GURA MINISTRULUI

Dl. Dan Popescu, ministrul Muncii și Protecției Sociale, a afirmat: "În România nu se trăiește mai prost decât se muncește"...Mai exact în România se fură mai mult decât se produce.

"RECRUTUL"

ORI 10 MILIOANE LEI? Ministrul armatei, Dl. Gh. Ținca a primit o propunere dela Rugby Varga, bulibașul țiganilor din județul Cluj: pentru orice țigan scutit de a-și face stagiul militar, Ministrul armatei va primi 10 milioane lei.

AFACERI: VÂND IEFTIN ȘI CUMPĂR SCUMP

Directorii companiilor de stat vând produsul la un preț minim iduistrilor particulare cu care au interese financiare subterane și cumpără materia primă la prețul cel mai ridicat, tot dela furnizorii cu care au interese financiare subterane.

57 DE "RETURNATI"

Franța își continuă linia dură de a extrăda pe imigranții ilegali. Cu un avion special ne-au fost înopoiți 57 de inși.

RISIPĂ DE APĂ

O statistică arată că bucureștenii consumă mai multă apă decât cetățenii altor Capitale europene. Risipa se datorește țevilor prin care se pierde 30% din volumul de apă.

UITE LEGEA... NU E LEGEA!

Așa grăiește legea: "Promisiunea, oferită sau darea de bani ori alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze pentru o anumită listă... se pedepsește cu închisoarea dela 6 luni la 5 ani".

Candidatul Ion Popovici la postul de primar al orașului Turmu Măgurele a făcut pușcărie pentru că a oferit niște jucării unor copii. Notă: copiii nu votează.

Dl. Iliescu a oferit unei bătrâne 100.000 lei dar în loc de pușcărie e lăudat la TVR. Notă: bătrâna votează.

REGELE MIHAI A CÂȘTIGAT PROCESUL

Tărășenia cu tablourile s'a terminat. România a pierdut procesul intentat Regelui Mihai prin care i se cerea să înapoieze 42 de tablouri ce le-ar fi scos ilegal din țară.

Tribunalul elvețian a declarat că nu-i de competență să judece cazul subliniind că Regele Mihai era șeful statului când, CU CÂTEVA LUNI ÎNAINTE DE A FI ALUNGAT (Sublinierile noastre) de comuniști și-a însușit tablourile.

Asta confirmă zvonul: când Regele Mihai a fost invitat la nunta actualiei Regine a Angliei, Petru Groza, care dorea ca Regele să nu se mai întoarcă, i-a oferit să ia cu el parte din averea Coroanei deoarece comuniștii voiau să se scape de Rege, dar în același timp era incomod deoarece Regele primea cea mai înaltă decorație dela Stalin și trecuse la 23 August de partea Alianților.

Guvernul român are timp de 30 de zile ca să facă apel.

Produsul industrial a crescut în ultimele luni, totuși el rămâne sub nivelul celui din 1995; iar inflația va trece pragul de 20-25% impus de Banca Mondială.

Derivatele petrolului s'au scumpit cu 32-57%, curentul electric cu 58,6% și pâinea "oficială" cu 52% etc.

Leul își urmează cursul normal: se scufundă! Oficial \$\$\$ - 3.249 lei, iar la negru peste 3.600 etc.

Jumătate din numărul copiilor bolnavi de SIDA (AIDS) în Europa, se află în România (Din declarațiile D-nei Hillary Clinton).

Banca Mondială ne-a împrumutat \$50 m., cu scopul de a finanța reforma învățământului superior.

Virgil Horgos, mecanic de locomotivă, își va organiza propriul partid, având ca semn electoral "Locomotiva" și ca imn "Glasul roților de tren".

La 100.000 de locuitori, avem 84 de inși bolnavi de sifilis.

Ghiță Aurelian, inginer, își înjghează "Partidul Alianței Legii, Ordinei, Controlului, Omeniei, Credenției, Creației, Organizării și Muncii".

Din cauze financiare, 67 de instituții de cercetare-proiectare își vor închide porțile, iar oamenii de știință încep să-și facă bagajele pentru emigrare.

Pentru a proteja banii celor chemați sub drapel, armata își va organiza propria-i bancă.

Un aspirator bun costă o jumătate de milion lei.

Din cei 21 de inși ce-au format primul Guvern Văcăroiu, au mai rămas opt. Noii numiți n'au fost validați de legislativ.

La Maternitatea "Filantropia" din București, se nasc lunar 180-210 copii, dintre care sunt abandonăți 6-7.

Avem un calculator la 1.000 de persoane.

S'a inaugurat la Buzău primul Institut Ortodox Român de Științe Creaționiste.

Candidat la postul de președinte este și Dl. Constantin Mudava, "vindecător". El a promis că dacă va fi ales, va vindeca poporul prin intermediul televizorului.

Dl. Constantin Niculescu candidează la postul de președinte în numele "Partidului Naționalist al Automobilistilor".

O echipă de medici englezi, specializați în chirurgie plastică, au operat gratuit 25 de copii din orașul Brașov.

A apărut un nou codidian, "Ultima Oră".

Sondaj public: 60% din Parlament va fi controlat de CDR și PDSR.

Pentru sănătatea publică se cheltuiesc doar 2,18% din Produsul Industrial Brut (PIB).

"Suveicile chinezești" scrie revista "Capital" - șes evaziunea fiscală. Comisarii Gărzii Financiare încep să se teamă de răzbunări sângeroase.

În primele opt luni străinii au investit \$350 milioane.

Autoritățile bisericești au început să strângă scălituri pentru ca în școli să se predea, până la bacalaureat, religia. Se va pune accentul pe educația morală.

La concursul de arhitectură "București 2000" premiul de \$100.000 a fost acordat arhitectului german Manhard von Gerkan.

Avem 37 de bănci cu capital de stat, privat sau mixt.

Avem înregistrate legal 51 de partide.

Pentru realizarea unor produse identice, România consumă mai multă energie decât Polonia, Rusia sau Ungaria. Revista "Capital" ajunge la concluzia: "Venituri mici cu cheltuieli mari".

Importăm de două ori mai mult zahăr decât producem.

Un cupțor cu microunde costă dela un milion la două milioane lei.

Frontiera dintre România și Moldova e cea mai ușor de trecut și vameșii sunt cei mai politicoși, remarcă unii turiști.

Senatul a ratificat tratatul de prietenie și cooperare cu Iugoslavia. S'au ridicat unele obiecții că nu cuprinde suficiente garanții pentru protecția minorității române din Iugoslavia.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

ÎN AȘTEPTAREA OPERAȚIEI LUI ELȚÎN

Deși adevărata situație a sănătății lui Boris Elțin a fost făcută cunoscută publicului târziu și trepat, s'a înălțat totuși unul din vâlurile, care au acoperit întotdeauna activitățile dintre zidurile Kremlinului. Astfel, pe data de 5 Septembrie președintele a făcut cunoscut într-un interviu înregistrat de Televiziune, că are nevoie de o operație cardiacă, ce va fi efectuată la sfârșitul lunii. "Vreau să am o societate bazată pe adevăr", a spus el, după un val de criticism în urma declarațiilor făcute presei de către consilierii săi, după depunerea jurământului, ca președinte este doar surmenat, după obosirea campaniei electorale. De remarcat că actualul administrator al Kremlinului și consilier, Anatoli Ciubais, a avut un rol important în a-l convinge pe președinte să spună adevărul.

După diverse speculații privind amânarea intervenției chirurgicale și starea sănătății președintelui, Dr. Renat Akciurin, care probabil că va efectua intervenția chirurgicală cardiacă pentru restabilirea circulației coronariene, a declarat că Boris Elțin a avut un infarct cardiac la sfârșitul lunii Iunie sau începutul lui Iulie și că președintele a ascuns lucrul acesta din motive politice, fiindcă destăinuirea asupra sănătății sale ar fi avut efecte devastatoare, înainte de turul final al alegerii prezidențiale. Acesta a fost al treilea infarct al lui Boris Elțin. Dr. Akciurin a spus că data intervenției ar putea fi amânată două luni din cauza sănătății slăbite a pacientului.

Ghenadi Ziuganov, contracandidatul comunist la președinție, s'a plâns că Elțin a obținut o victorie frauduloasă și ar trebui să demisioneze din motive de sănătate. După anunțarea intervenției chirurgicale, Elțin a dat un decret prin care primul-ministru Viktor Cernomardin a preluat puterea pentru ministerele Apărării,

Securității, Afacerilor interne și Grăniceriei. Apoi s'a anunțat că Cernomardin va putea primi scrisorile de acreditare ale ambasadorilor și va putea controla "butonul nuclear".

Pe data de 25 Septembrie, pentru prima oară specialistul american în chirurgie cardiacă, Dr. Michael DeBakey, ca și medicul rus, au dat o relație mai amănunțită asupra condiției medicale a lui Boris Elțin. După ce l-a consultat pe președinte, Dr. DeBakey a declarat că în ciuda speculațiilor, ficatul, rinichii și plămânii pacientului sunt normale. Trebuie însă făcută o pregătire preoperatorie pentru a îmbunătăți condiția fizică afectată de recentul infarct și de o sângere intestinală care a creat o stare de anemie. Din cauza aceasta, intervenția chirurgicală se va face după șase sau opt săptămâni de spitalizare. Recuperarea va dura și ea aproximativ două luni. Dr. DeBakey a vorbit elogios de Dr. Akciurin, care a fost înstruit de el doi ani la Houston. De subliniat că medicul rus a făcut același tip de intervenție pe coronare lui Viktor Cernomardin, cu patru ani în urmă.

În așteptarea recuperării lui Elțin, situația politică a Rusiei va fi probabil în următoarele luni destul de tensionată. Kremlinul a dat de înțeles că operația lui Elțin va fi prima prioritate, indiferent de problemele sociale și economice ale țării. Deși afară Dr. DeBakey și Dr. Akciurin sunt optimiști în privința restabilirii sănătății președintelui, lupta internă pentru o eventuală succesiune a lui Elțin, este încă actuală mai ales între Cernomardin și Lebed. Acesta din urmă a acuzat pe primul-ministru de tăiere excesivă a cheltuielilor bugetare, ceea ce a dus la neplata salariilor chiar și ale militarilor. "o revoluție armată poate avea loc în această toamnă", a declarat el.

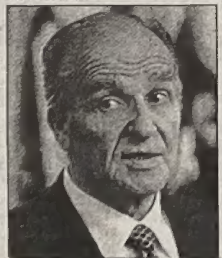
PERSPECTIVE NESIGURE DUPĂ ALEGERILE DIN BOSNIA

Deși importante alegeri municipale au fost amânate, alegerile prezidențiale și parlamentare au avut loc pe data de 14 Septembrie. Conform cu acordul dela Dayton și Constituția Bosniei, legislația pentru care s'a ținut alegeri, pare destul de complicată. Astfel Bosnia-Herțegovina este considerată un stat unitar, format din două subunități: Federația Musulmano-Croată și Republica Srpska (Republica Bosniacă Sârbă).

Puterea executivă a Bosniei-Herțegovinei este formată dintr-o președinție tripartită: un reprezentant musulman, unul sârb și unul croat. El vor rămâne în funcție doi ani, după care se vor ține noi alegeri, urmând ca cei trei membri alegeți să funcționeze patru ani. Membrii care obțin cel mai mare număr de voturi acționează ca șeful statului în relațiile externe, dar cei trei guvernează prin consens. Constituția prevede că o decizie poate fi luată dacă doi din membri sunt de acord. Președinția numește primul-ministru, care după ce va fi confirmat de parlament își va forma guvernul, ce și acesta va trebui să aibă confirmare parlamentară. Președinția are dreptul să hotărască politica externă, comerțul exterior ca și problema transportului și a liniilor de comunicații.

Legislația Bosniei-Herțegovinei va fi formată din Camera Reprezentanților (camera inferioară), cu 42 de membri și Came-

ra Poporului cu 15 membri, ambele având două treimi de reprezentanți alegeți din Federație și o treime alegeți din Republica Srpska. Aceste două subunități vor avea președinții lor și parlamentele lor.

Alija Izetbegović

Apărarea Bosniei-Herțegovinei va fi împărțită între Federația Musulmano-Croată și Republica Srpska, care vor avea fiecare armata lor.

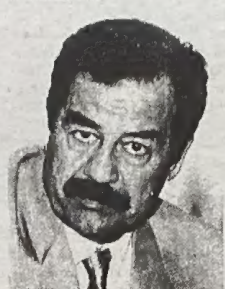
După cum era de așteptat, pentru funcția de președinte au fost aleși liderii naționaliști ai celor trei entități etnice: Alija Izetbegović (Musulman), Momilo Krajisnik (Sârb) și Krezimir Zubak (Croat). Fiindcă Izetbegović a obținut cel mai mare număr de voturi, el va fi liderul președinției tripartite, cu funcția de președinte în relațiile externe. Deși Organizația pentru Se-

curitate și Cooperare în Europa, care a supravegheat alegerile, a fost încântată că nu s'au mai semnalat incidente, monitorii Grupului Crizei Internaționale condus de fostul senator Mitchell, a declarat că aceste alegeri nu pot fi descrise ca "libere, corecte și democratice". Astfel, numai 20% din cei 100.000 de Musulmani care trebuiau să voteze pe teritoriul Republicii Srpska au trecut aici, din cauza fricii de a nu fi atacați, în urma campaniilor de intimidare făcute de Sârbi.

Vitorul președinției Bosniei și felul cum va putea funcționa eficient, este umbrat de o seamă de certe îndoieli. Astfel, în declarațiile făcute înainte de alegeri, Krajisnik nu s'a ferit să ascundă faptul că va obstrucționa pe Izetbegović în tentativele de a forma o Bosnie unificată. El a fost mândru de faptul că în cadrul partidului naționalist, Partidul Democrat Sârb, care militază pentru separarea Republicii Srpska și alipirea ei la Iugoslavia. La rândul său, Krezimir Zubak, ca și etnicii croați consideră Croația ca "patria mamă". De altfel, ambii în ultima lor întâlnire au fost de acord că să critice pe Izetbegović, pentru rigiditate și decizia ce-i permite, ca acesta să fie liderul președinției timp de doi ani în care această funcție să fie rotită între cei trei președinți. Ambii s'au opus la reînnoirea câmpurilor musulmanilor alungați din căminele lor.

DIN NOU KURZII, SADDAM ȘI STATELE UNITE

Din nou, după cinci ani, problema Kurzilor a revenit pe primul plan, dar de data aceasta aspectul este mult mai complex. Dacă în 1991, după înfrângerea Irakului, trupele irakiene au părăsit în Nordul Irakului ca să înăbușe o revoltă a Kurzilor, pentru obținerea autonomiei, intervenția dela 31 August, a armatei lui Saddam Hussein, a fost făcută în urma cererii celei mai numeroase facțiuni kurde, Partidul Democratik Kurd, care a cerut ajutor în lupta sa cu facțiunea rivală, Uniunea Patriotică a Kurdistanului.

Saddam Hussein

Pentru a înțelege mai bine problema kurdă, e necesară o mică incursiune în istoria acestui popor. Kurzii reprezintă un grup etnic și lingvistic care trăiește în zona Munților Taurus din Estul Anatoliei, și a Munților Zagros din Nordul Irakului și Vestul Iranului. Deși se crede că au existat triburi kurde și în Antichitate, existența lor certă datează după convertirea la islamism, în sec.7 AD. Reputați luptători, au ajuns la maximum de glorie în sec.12, când legendarul Saladin, care era Kurd, a devenit Sultanul Egiptului, Siriei și Palestinei, iar Cruciața a III-a (1189-1192), în frunte cu Frederic Barbarossa și Richard Inimă de Leu nu a reușit să elibereze Ierusalimul. Deși Tratatul dela Sévres din 1920 a promis înființarea statului independent al Kurdistanului, Kurzii au rămas minoritari ai Turciei (12 milioane), Iranului (5 milioane) și Irakului (3,5 milioane), care au luptat aproape continuu pentru independența lor, cu statele respective.

După cum se știe, în 1991, Statele Unite au inițiat "Operațiunea Asigurarea Liniei", pentru a crea în Nordul Irakului o zonă de protecție pentru toate facțiunile kurde. Astfel a fost creată la Nord de paralela 36 o zonă de "zbór interzis", pentru a opri eventualele atacuri aeriene irakiene asupra Kurzilor, patrulată de avioane americane, engleze, franceze și turce. Și în Sud a fost creată o astfel de zonă, sub paralela 32, în 1992, pentru a proteja minoritatea șiiită. Această zonă a fost patrulată de avioane americane, franceze și engleze, țări care au făcut parte din coaliția care a luptat împotriva Irakului în 1990, după ce acesta a invadat Kuwaitul. Au fost instituite severe sancțiuni economice împotriva Bagdadului, care durează și acum, SUA opunându-se ridicării acestora, sperând că astfel Saddam Hussein va fi răsturnat de populație.

Pentru o perioadă de timp, după înființarea "zonei de protecție" din Nordul Irakului, facțiunile kurde au lăsat la o parte rivalitățile pentru a se preocupa de înființarea unui "Kurdistan" autonom în această parte nordică a Irakului. Însă în Mai 1994, Partidul Democratik Kurd condus de Massoud Barzani și Uniunea Patriotică a Kurdistanului condusă de Jalal Talabani, au intrat în conflict din motive de competiție tribală, politică și interese economice. Ambele facțiuni au avut câștiguri din taxele obținute din comerțul prin contrabandă: Partidul lui Barzani - din trecerea ilegală a petrolului spre Turcia, partidul lui Talabani - din contrabandă cu țigări și alte bunuri la frontiera cu Iranul. În Decembrie 1994 forțele lui Talabani au cucerit Erbilul, centrul comerțului kurd din regiune, încercând astfel să câștige puterea economică.

În August, anul acesta, trupele irakiene au părăsit în Nordul Irakului în urmărirea unui grup de Kurzi rebeli din Iran ce s'au refugiat în această parte controlată de Talabani, care nu s'au opus ca iraniienii să-și îndeplinească misiunea. Aceștia i-au lăsat ca răpădăta armele lor și astfel, pe data de 17 August, Talabani a

putut să le utilizeze pentru a ataca zona controlată de Partidul Democratik Kurd. Pe data de 22 August, Massoud Barzani, șeful acestui partid, a trimis un mesaj lui Saddam Hussein în care acesta era rugat să alunge Uniunea Patriotică din Erbil.

Astfel, trupele irakiene s'au pus în mișcare și pe data de 31 August ele au ajutat pe Barzani să ocupe Erbilul. Statele Unite au cerut imediat retragerea a trupelor irakiene și pe data de 2 Septembrie au atacat instalații radar în patru localități din Sudul Irakului. Au fost lansate în două zile consecutive, 44 rachete teleghidate de croazieră, de pe vase din Golf Persic și de pe două bombardiere B-52 care au venit din insula Guam.

Trupele irakiene deja începuseră să se retragă după cucerirea Erbilului. Washingtonul a declarat că extinde zona de "zbór interzis" din Sud, dela paralela 32 la paralela 33 și a înghesat înțelegerea mediată de ONU ca Irakul să poată totuși vinde petrol pentru două miliarde de dolari anual, pentru procurarea de alimente și bunuri populare.

Atacul american nu a avut prea mulți susținători. Dacă în 1990 a existat o unitate de vedere între membrii coaliției, de data asta diplomația americană nu a reușit să convingă decât Marea Britanie de utilitatea acestui atac. Țările arabe, cu unele excepții, au criticat intervenția americană, considerând că spre deosebire de 1990, Saddam Hussein nu a trecut frontierele Irakului și a acționat pe teritoriul țării sale, în urma solicitării unei facțiuni kurde, într-un război civil. Kuwaitul nu fusese amenințat, așa cum sugera administrația americană. Franța a refuzat să recunoască extinderea de zbor interzis până la paralela 33, așa că aici nu vor patrula decât avioane americane și engleze.

Rusia și China au criticat acțiunea americană, iar Consiliul de Securitate nu a putut formula o rezoluție de condamnare a Irakului din cauza poziției acestor opozanți. Opinia majorității diplomaților străini a fost că Președintele Clinton a deklasat acest atac pentru a-și întări poziția politică în vederea alegerilor din Noiembrie. De reamintit că el a mai făcut un "Show" în scop electoral în 1994, când a trimis trupe în Golf pentru o așa-zisă amenințare irakiană, dar totuși democrații au pierdut alegerile parlamentare...

William Perry

Pentru a complica situația și mai mult, avioanele turce au atacat în Nordul Irakului locurile de refugiu ale Kurzilor separatiști din Turcia. Aceștia fac parte din Partidul Muncitorilor Kurzi (PKK), o organizație marxistă. Trupele turce au părăsit și anul trecut în aceste zone în urmărirea luptătorilor acestei facțiuni iar acum anunțând că vor să facă o "zonă de securitate" în Nordul Irakului, pentru a opri reîntoarea în Turcia a acestora.

Luptătorii lui Barzani au continuat cucerirea orașelor stăpânite de facțiunea rivală, fără ajutorul trupelor irakiene, astfel că pe data de 11 Septembrie, odată cu ocuparea orașului Sulaimanya, întreaga regiune din zona kurdă a Irakului a trecut în stăpânirea facțiunii ajutate de Bagdad. Cucerirea Erbilului a permis Irakului să submineze operația CIA de a returna a lui Saddam Hussein. Președintele Clinton a semnat în Ianuarie un ordin

secret, pentru procurarea de arme, echipament electronic de spionaj ca și antrenarea disidenților, grupul cel mai numeros fiind Congresul Național Irakian. În acest scop iluzoriu, s'au cheltuit 20 milioane de dolari, dar prin capturarea computerelor, Bagdadul a primit pe tavă numele tuturor activităților antiguvernamentale, însă agenții CIA au reușit să fugă în Turcia.

Bill Clinton

Washingtonul a anunțat că va reîncepe atacuri aeriene fiindcă Irakiienii au trecut la repararea instalațiilor distruse de atacurile americane și au declarat că nu vor recunoaște zonele de zbor interzis. În acest scop s'a anunțat întărirea forței aviației prezente, ca și trimiterea port-avionului Enterprise din Adriatică, în Golf Persic. Irakiienii au lansat câteva rachete asupra avioanelor care patrulau în zonele de zbor interzis. Deși tensiunea a mai scăzut când Bagdadul a anunțat că, la propunerea Rusiei, nu vor mai fi atacate patrulele aeriene, s'a anunțat trimiterea unei brigăzi blindate (3.500 de soldați americani) în Kuwait.

Washingtonul a încercat să obțină sprijinul acțiunii sale de către membrii fostei coaliții, dar succesul a fost minim. În regiunea Golfului Persic, Secretarul de Stat al Apărării, William Perry, nu a putut convinge Arabia Saudită să fie o bază a avioanelor americane în vederea unui nou atac asupra Irakului, așa că acestea se vor duce în Dahraim. De reamintit că în Iunie, un atac terorist asupra unei clădiri ocupată de militari a fostelor aeriene americane a făcut 19 morți și 584 de răniți, după explozia unui autovehicul capcană. Americanii nu pot nevoi să-și mute baza. Perry nu a reușit să convingă nici pe Turci, că să folosească aerodromurile pe care le-au utilizat în 1990.

Poziția americană s'a înmușai și mai mult când Turcia a anunțat ulterior că au făcut apel la Irak, ca acesta să-și impună autoritatea în Nordul țării pentru a alunga pe Kurzii separatiști turci (PKK) care își au bazele aici, de unde declanșează atacuri teroriste în Turcia, încă o medie de trei soldați iraci sunt uciși zilnic. În cazul că Turcia va alunga pe separatiști, Turcia va renunța la crearea "zonei de securitate" dintre cele două state. De notat că PKK are baze în Siria și în Nordul Libanului. Massoud Barzani s'a întâlnit în Turcia cu Ministrul de Externe Tansul Ciller, promițând concursul împotriva Partidului Luptătorilor Kurzi (PKK). Primul-ministru turc, Necmettin Erbakan, a declarat că va fi încântat dacă Kurzii din Nordul Irakului vor ajunge la o înțelegere cu Saddam Hussein. De subliniat că embargo economic impus de Americani asupra petrolului irakian păgubește Turcia de miliarde de dolari. De reamintit că păgubele în acest sens sunt și Franța, Rusia și China, care erau parteneri importanți în relațiile comerciale cu Irakul.

Se poate conchide că atacul american asupra Irakului, nu numai că nu a slăbit poziția lui Saddam Hussein, dar a întărit-o considerabil. El a obținut o puternică influență locală în regiunea musulmă, întrată sub protecția americană, dar acum controlată de Bagdad cu aprobarea Turciei. Deci zona de "zbór interzis" din Nord pare fără sens, după înțelegerea Saddam-Barzani. Chiar țările arabe aparent ostile Irakului admiră tot pe singurul lider arab, care îndrăznește să sfideze Statele Unite, încă oricare atac asupra statului arab, Irak, declanșează sentimente anti-americane. Pe plan intern, excitând sentimentele naționaliste, Saddam a câștigat în popularitate și a micșorat opoziția.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

TUR DE ORIZONT

- VIII -

—Vasile VRÂNCEANU—

Umare din numărul trecut

Pentru liniștea lumii, pentru așa-zisa pace, pentru a se păstra pozițiile dobândite anterior chiar și prin neputința creștinilor mijloace, s'a formulat doctrina "balanței puterilor". Pentru ca în Europa să nu se constituie o putere dominantă care să rezolve interesele, nevoile, planurile, impunându-și voința prin forță, prin agresiune armată, ajută pe cel slab pentru înfrângerea celui mai tare.

Proiectată de Anglia, a fost adoptată și de America.

Doctrina Monroe, de separare de Europa, de neamestec în conflictele europene nu mai era potrivită cu situația din secolul XX, cu interesele și securitatea Statelor Unite ale Americii. O totală desprindere de afacerile politice ale Europei, ar fi fost fatală pentru America. Izolată de restul lumii, singură, "Lumea Nouă" nu se putea apăra împotriva unei eventuale amenințări ce ar fi venit din "Lumea Veche". O Europă unită, puternică ar fi putut deveni un pericol. Președintele Monroe l-a evitat în vremea sa prin mijloace diplomatice locale, Președintele Wilson în 1917 și Roosevelt în 1941, prin intrarea în alianța anglo-franco-rusă împotriva Germaniei în Europa, împotriva Japoniei în Asia și în Pacific.

În 1938-1940, cu amintirea proaspătă a ororilor Primului Război Mondial, 85% din populația Statelor Unite erau pentru pace, împotriva amestecului în noul conflict european.

La 6 Septembrie 1939, după izbucnirea războiului din Europa, Statele Unite se declară neutre, dar la 13 Octombrie 1941, abrogă legea neutralității. Treptat, treptat USA trece de partea Angliei, împotriva Germaniei. Hitler începe să culegă roadele greșelilor sale politice.

În Noiembrie 1940 erau alegeți prezidențiale în USA cu o popularitate necontestată, născută din succesul cu care a rezolvat criza internă a decadelor precedente, a Președintelui F.D. Roosevelt. El candida pentru al treilea termen. În pas cu tactica electorală, ținând cont de pulsul opiniei publice, Roosevelt declară public la 30 Octombrie 1940: "Când vorbesc cu voi, mame și tați, vă dau încă o asigurare; am spus-o înainte, o voi spune încă odată, mereu și mereu: Copiii voștri nu vor fi trimiși în nici un război străin".

La 3 Noiembrie 1940 - cu câteva zile înainte de votare - declară: "Primul scop al politicii noastre externe este să ținem țara noastră în afara războiului". O fi fost

poate sincer atunci dar, ales președinte pentru următorii patru ani 1941-1944, a intensificat pregătirile pentru război. A pus în plină activitate uriașul arsenal al industriei americane pentru producția de armament: avioane, tancuri, tunuri, nave, muniții etc. A pregătit mari contingente de piloți și avioane.

La 5 Mai semnează "Lend and Lease Act", Legea de împrumut și închiriere pentru Aliați, acordată ulterior Chinei și Uniunii Sovietice.

La 12-13 August 1941, Președintele Roosevelt și Premierul britanic Churchill semnează Charta Atlanticului, prin care se stabilesc printre altele:

1. Nici o extindere teritorială sau de altă natură;
2. Nici o modificare teritorială fără acordul liber exprimat al populațiilor respective;
3. Dreptul popoarelor la auto-determinare și alegerea forme de guvernământ în care vor să trăiască;
4. Asigurarea pentru toți oamenii din toate țările să-și trăiască viața liberi de teamă și lipsuri.

La 24 Septembrie 1941, Uniunea Sovietică și alte 24 națiuni aderă la Charta Atlanticului. Ce putea fi mai frumos, mai înălțător, mai ispititor, mai plin de speranțe, într-o vreme când omenirea era răvășită de ură și agresiunea forței?

Din păcate, spre nefericirea omenirii, The Atlantic Charter s'a dovedit a fi o hârtie fără valoare, uitată de însăși autorii ei. În 1976, congresmanul Hamilton Fish o califică: "o mare farsă, o înșelătorie".

În conferințe, convorbiri ulterioare între cei "Treii Mari" (Roosevelt, Churchill și Stalin) sau reprezentanții lor, s'a hotărât soarta popoarelor, aliați și inamici deopotrivă, fără învoire, fără știrea lor. S'au încheiat pacte, s'au semnat acorduri, s'au semnat protocoale anexe și secrete.

Conform Constituției Statelor Unite, "tratatelor" încheiate cu puteri străine trebuiesc supuse Senatului spre ratificare. Numai tratatele, nu și "agrementele" care rămân în competența și autoritatea guvernului și a președintelui.

Pentru a evita discuția publică și eventualitatea invalidării lor de către Senat, aranjamentele făcute cu Uniunea Sovietică au fost "botezate" acorduri, acorduri. Protocoalele secrete anexe au fost închise în safeuri, ascunse de cunoașterea lor de Congresul și poporul american.

La 28 Iunie 1941, prin acordul secret pct.2 semnat la Londra la 28 Iunie 1942 de Churchill și Molotov se precizează: "Majoritatea ținuturilor care se află la

granița URSS: Finlanda, Țările Baltice, Cehoslovacia, România, Bulgaria și Iugoslavia, sunt recunoscute sferă de interes sovietice", deși la 1 Mai, cu două luni mai înainte, Stalin declară la Moscova: "Uniunea Sovietică nu are ambiții teritoriale față de nici o țară străină". La 5 Mai 1943 Stalin declară că: "dorește o Polonie puternică și liberă"!! dar la 22 Noiembrie același an, presa sovietică (vocea guvernului Moscovei, a lui Stalin) anunță că Uniunea Sovietică pretinde frontierele din 22 Iunie 1941, deci parte din Finlanda, Țările Baltice, jumătate din Polonia, Basarabia, Bucovina de Nord și ținutul Herța, toate răpite în 1940.

Dorința Uniunii Sovietice de a fi inconjurată de țări prietene este naturală, legitimă. Oricine dorește să aibă vecini prieteni, dar nu-i poți avea decât dacă răspunzi cu prietenie, cu reciprocitate.

Uniunea Sovietică nu-i putea avea când răpește vecinilor teritorii, când îi asasinază prizonierii (Katyn), când încalcă suveranitatea altora, când le subminează forma proprie de guvernare, când trimite tancuri la Praga, la Budapesta. Și-a dorit vecini prieteni, nu i-a avut, nu-i are și nici nu-i va avea!

Aderenți ai doctrinei Balanței puterilor în Europa, Anglia prin Winston Churchill și Statele Unite prin F.G. Roosevelt, n'au aplicat-o corect în momentul potrivit. Au greșit alegerea. Erau în vremea aceea, a anilor 1940-41, trei mari puteri în zona europeană și a Atlanticului: Germania puternică înarmată, colosul sovietic și Alianța (chiar dacă nedecarată încă) Anglo-Americană.

Când în Iunie 1941, Germania și Uniunea Sovietică, două dictaturi agresive, una mai rea, mai odioasă decât cealaltă, a treia mare putere, coaliția anglo-americană n'a fost neutră. Nu i-a lăsat pe cei doi agresori să se mace, să obosească, să se epuizeze reciproc, ci a trecut cu tot arsenalul, cu toate forțele de partea dictatorului comunist. A fost o greșală nu împotriva Germaniei, ci împotriva Europei.

Președintele Roosevelt, ignorând istoria și chiar geografia țărilor europene, împreună cu ilustrul orator Churchill au satisfăcut toate cererile, toate pretențiile lui Stalin și la Teheran și la Yalta și la Moscova și la Londra și la Washington, pretutindeni.

Când Stalin a cerut la Yalta ca 50.000 ofițeri germani să fie executați prin împușcare, la stupefacția lui Churchill, Președintele Roosevelt a meditat: "să fie mai puțini, de pildă 49.500". El, Roosevelt, la 10 Februarie

1940, a calificat agresiunea sovietică împotriva Finlandei, "o invadare nejustificată" dar a spus Amin, în 1945 la Yalta, la toate pretențiile lui Stalin. În 1940 era sănătos, în puteri depline, dar în 1945 era obosit, epuizat, muribund.

Ultima convenție comună a marilor aliați a fost "The London Charter", semnată la 8 August 1945 de USA, Uniunea Sovietică, Anglia și Franța, prin care s'a hotărât că anumite acte comise în timpul războiului să fie considerate și definite, crime de război și judecarea celor acuzați de a le fi comis, de un Tribunal la Nurenberg, constituit în acest scop: "The Nurenberg Trial".

S'au definit trei clase de crime de război. Tribunalul la Nurenberg a judecat numai pe Germani, acuzați de crimele din Clasa A: Planificarea, pregătirea, începerea și purtarea unui război de agresiune sau un război cu violarea tratatelor internaționale, a convențiilor sau garanțiilor stabilite, precum și participarea la un plan comun pentru săvârșirea lor.

Așa-zisul "Tribunal Internațional Militar" și-a început ședințele de judecată la 20 Noiembrie 1945 și și-a încheiat activitatea la 16 Octombrie 1946.

Au fost judecați 22 de acuzați. S'au pronunțat următoarele sentințe:

12 condamnări la moarte prin spânzurație, între care generalii Alfred Jodl și Wilhelm Keitel, șefii de Stat Major, Mareșalul Herman Goering, șeful aviației;

3 condamnări la închisoare pe termen dela 10 la 20 ani, între care amiralul Karl Doenitz la 10 ani;

3 sentințe de achitare: Hans Fritzsche, Franz von Paulus și Hjalmar Schacht.

Toți cei judecați de Tribunalul Nurenberg erau Germani.

Nu s'a făcut nici o mențiune despre actul de agresiune, invadarea Finlandei de către Uniunea Sovietică în 1939-1940, nici de cea a Italiei în Abisinia, Albania și Grecia și nu s'a spus de ce?

În 1983 "The Institute for Historical Review" din Torrance, California, a tipărit cartea "Doenitz at Nurenberg: A Re-Appraisal" editată de H.K. Thompson, Jr. și Henry Strutz. Conținutul acestei lucrări de 200 pagini este așa de interesant pentru cunoașterea și aprecierea de către cititorii Cuvântului Românesc (și nu numai de către ei), încât consider necesar și util să fie prezentat măcar în rezumat în numărul viitor sau numerele viitoare ale Cuvântului Românesc, mai ales că această carte nu se găsește în librării și mă întreb: "Oare de ce?"

EFEMERIDE

EPURAREA SFINȚILOR

Termenul de epurare nu era folosit de Români decât în problemele tehnice, în sensul de curățire, purificare, dar comuniștii l-au introdus și pe plan politic, odată cu venirea lor la putere, în anii '45, când au apărut primele comunicate de epurare aparaturii de Stat, epurări în armată, în învățământ și în toate ministerele. Noțiunea s'a lărgit în sensul îndepărtării din instituții și întreprinderi a elementelor necorespunzătoare politic (comunist).

Credeam că după Revoluția Tineretului din Decembrie '89, va fi abandonat și limbajul de lemn comunist, în care termenul "epurare" își avea locul lui bine definit. Din nefericire, între timp am constatat că ne-am înșelat. Limbajul de lemn continuă să se manifeste mai departe, nu violent agramat, dar suficient de des întrebuințat, pentru a-ți da seama că transformarea urmează Legea lui Lavoisier. Și totuși, nu este așa, pentru că dacă nimic nu s'a pierdut, în schimb s'a câștigat.

Structura mafiot-comunistă a puterii post-decembriste câștigă și nu ici colea în ograda regelui Cioabă, ci în înalta ierarhie a Bisericii Ortodoxe Române. Astfel, ziarul "Ziua" din 14 Septembrie 1996 publică o știre senzațională, semnată de Claudiu Târziu, sub titlul: "Biserica Ortodoxă Română a exclus un sfânt din calendar de teama legionarilor".

Iată ce scrie ziarul ZIUA: "Pe 13 Septembrie, de Sfântul Mucenic Corneliu Sutașul și de ziua lui Corneliu Codreanu, foștii membri și simpatizanți ai Legiunii se strâng la slujbele din bisericile românești".

Creștinii ortodocși îl sărbătoresc la 13 Septembrie pe Sfântul Mucenic Corneliu Sutașul, cel dintâi Român care s'a creștinat. El era comandantul a o sută de soldați romani care s'au convertit la religia creștină pe vremea împăratului Tiberiu (14-37 d.Ch.) și a fost botezat chiar de Sfântul Apostol Petru, căruia i-a fost slujitor într-o propovăduire "religiei noi". În calendarele creștin ortodoxe pe 1996, tipărite de Episcopiiile Romanului, Galațiului, Clujului și Sucevei, nu mai apar în dreptul zilei de 13 Septembrie decât înnoirea Bisericii învierii dela Ierusalim și Sf. Cuv. Ioan dela Prislop. Doar în calendarul tipărit de Mitropolia Iașului s'a mai păstrat sărbătoarea acestui sfânt important".

Acțiunea unei părți a înalților ierarhi ai B.O.R. nu ne surprinde. Nu este inedită și are precedente scandaluoase. Nu cunoaștem biografiile episcopilor Romanului, Galațiului și Sucevei, dar nu înțelegem cum apare alăturat Episcopul Clujului, care oricât s'ar depărta de lumeștile treburi ale politici, știe că singurul îndrumător moral și politic din România care a spus că "felul Neamului nu este moartea, ci învierea" a fost Codreanu, pe care îl chema Corneliu.

Biserica românească, atacată din toate părțile de agresiunea comunistă, a dat întădăvăr ierarhi care au dat Cezarului ce era al Lui Dumnezeu, dar a dat și martiri care pot umple zilele din calendar. Să nu uităm că atunci când Patriarhul și alți ierarhi erau deputați în Marea Adunare Națională comunistă, la Canal brigăzile speciale de preoți îndurau chinuri și umilințe și totuși duceau mai departe flacăra credinței.

În timpul reeducării dela Aiud, un preot reeducat a spus că dă harul Duhului Sfânt pe două figuri, dar alții, în ciuda izolărilor și infometărilor, au ținut întreaga Săptămână a Patimilor predici și conferințe despre Procesul Mântuitorului, iar în timpul pauzei de masă renunțau la mâncarea pentru a spovedi și cumineca acolo, cu "împărtășanie uscată" pe deținuții credincioși.

Preoții Uniți au avut de asemenea o ținută demnă, dar din rândul lor, Cardinalul Todea a făcut după 1990 niște declarații uluitoare pe care nu i le-a cerut nici un ofițer de Securitate. Un preot unit din țară, revoltat de cele auzite dela Cardinalul Todea, s'a dus și i-a spus că un Ortodox a plecat în timpul războiului civil din Spania, să apere Biserica și a murit acolo. În testamentul său a scris: "Se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Hristos... Am iubit pe Hristos și am mers fericit la moarte pentru El". "Ce părere aveți despre acest Ortodox care s'a dus să moară pentru Catolicism?" "E un martir și trebuie canonizat" - a răspuns Cardinalul.

"Acest martir este unul din șefii Mișcării care gândește la fel și pe care Sfinția Voastră a condamnat-o" - i-a răspuns preotul.

Politruclii introdusi în cler s'au plictisit așteptând ordine și au pormit la acțiune. În țară, în Europa și în America. În Statele Unite n'au ajuns încă să epureze sfinții, dar au început cu epurarea preoților care își păstrează demnitatea preoțească și nu-și renegă misiunea și cu membrii indizirabili anti-comuniști din parohii. Despre acestea, însă, mai pe larg, în viitor.

Zahu PANĂ

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

CRONICA VREMII

FILOSOFIA ROMÂNEASCĂ

- Simple note introductive -

-III-

— Ion BOIERU —

Toate citatele pe care le-am dat în primele două articole ale noastre, au fost luate din articolul "Cădrul Filosofic" publicat de autor în revista "Mugurul", XV, Nr.1, 1943-1944, p.5-14. În acest articol se poate vedea schema largă a punctelor esențiale ale concepției și viziunii lui Băncilă. În precedentul articol, am omis să facem mențiunea necesară pentru a înțelege sursa citatelor. Este de menționat faptul că încă din acei ani, 1943-44, Băncilă avea deja bine articulată sistemul său de gândire, pe care comuniștii nu-l mai puteau nicicum falsifica și da uitării. De aceea valoarea scrisului lui Băncilă are azi o semnificație excepțională, pentru că poate deschide adevăratele porți ale culturii românești spre o renaștere totală a acesteia pornind de la elementele de bază ale scrierilor lui. Firește, mai sunt încă și alți gânditori români care și-au încheiat un sistem de cugetare, specific românesc, care poate ajuta ca și cultura europeană să revină la fundamentele și componentele ei originale și bine încheiate, distinctivă și cu caracter universal. Aș menționa aici câțiva dintre acești cugetători români, dar mai înainte de toate să trecem peste darea de seamă succintă a concepției lui Vasile Băncilă, pe care îl considerăm ca "primul inter pares".

Ideile prezentate în forma lor preliminară de către Băncilă vizează, cum spune el, "un 'totalitarism' oarecum personalizat sau un ontologism, care își aliază avantajele umanismului pus nu pe temeruri factice de prezumție umană, ci pe recunoașterea primatului realității generale și a vrierilor ei".

Acest "totalitarism" are implicații imediate în toate regiunile disciplinare de filosofare și încrengătura lor va da socoteală, în perspectivă și dimensiune largă de toate problemele existenței umane și de articulare a unei armonii de gândire și înțelegere a ideilor expuse, precum și de structura existențială a ființei omenești.

1. În psihologie, o disciplină specifică condiției umane, de exemplu, nu se pot descrie noimele vieții sufletești, dacă nu se ajunge la înțelegerea "sufletului" omesc. Acest suflet, precum și manifestările și activitățile sale, împreună cu voința, sentimentele, emoțiile și actele de memorie, nu pot fi descifrate în substanța lor numai prin metodele științifice de laborator, cum încearcă psihologia modernă și contemporană. Sufletul nu poate fi epuizat prin aceste metode. "Adevărata înțelegere a sufletului trebuie pusă în cadrul filosofiei generale". Psihologia științifică și biologia, de exemplu, au eșuat în explicarea instințelor, pentru că "instințele cer un cadru mai larg de explicare. La fel și cu alte probleme psihologice".

2. Logica. Are nevoie de o revizuire completă, urmând să se găsească "legătura și putința fecundării reciproce a rațiunii și a misticismului în domeniile cele mai importante, care nu aparțin exclusiv nici rațiunii, nici misticismului. Cunoașterea umană cea mai completă e o rațiune tare, sigură, însă pe un fond de misticism sănătos. Izolarea pentru totdeauna a rațiunii de misticism duce la o adevărată amputare a spiritului uman la unilateralități primejdioase" (v. "Teoretism", "Gând românesc", Mai 1934). Teoretic, acest lucru va trebui explicat, căci practic o "constatăm în istoria filosofiei

și a religiei, oferind un fel de sinteză funcțională".

"Un lucru însă trebuie să ne dea de gândit: la toți oamenii autentici, la marile spirite nefalsificate, găsăm și rațiune și misticism. Și numai aceasta dă posibilitate să se încadreze armonios și critic în realitatea generală. Astfel, misticismul singur duce cu timpul la anarhie, iar rațiunea singură duce în cele din urmă la artificializare și impotență".

3. Etica. Aici vom găsi factorii "care leagă omul de realitatea generală, făcându-l totodată creator. Acești factori sunt: 1. mila, 2. moravurile, 3. personalitatea".

1. "Mila trebuie pusă pe bază metafizică. Ea poate fi totodată instinct și sentiment. În existența milei în om, noi recunoaștem ceva mai mult decât o realitate de psihologie curentă: noi vedem în milă glasul ontologicului în om, una din forțele care-l leagă pe om de realitatea generală, de comunitatea vieții, care-l fac să iasă din el. Mila e o punte de depășire a eului." "Mila este ecoul generalului în om, este extraindividualul sau ontologicul din om, este așa zicând delegația sau psihicul prin care realitatea generală se delegă în el. Bine înțelegem, ea este și un fel de metafizică concentrată trecută în stare de afect și de faptă".

2. Moravurile. "În moravuri (care din nefericire dispar sau degenerază în societatea modernă) noi nu vedem simple conveniențe sociale, ori o mecanică socială de comportament, ci vedem un stil maiestuos de viață creat de societate, dar în care societate, fără să-și dea seama, a implicat absoluturile morale și religioase din om, deci a implicat în moravuri și ceva metafizic".

"Vedem deci în moravuri încă o forță care leagă pe om de realitatea generală, fiindcă în ele s'a depus, originar, o intuiție metafizică. Și dacă la aceasta mai adăugăm că moravurile (Când societatea nu e contaminată de influențe străine divergente ori când nu e în declin) făcând apel la sentimentul de pudoare din om, îl obligă efectiv pe acesta să se conformeze formelor de viață ale societății, vedem că ele sunt o garanție puternică (poate cea mai puternică) de viață morală".

3. "Mila și moravurile pot fi însă ceva mai mult pasiv ori oamănental, ca într-o frescă de serafim hieratic. Dar morala are nevoie de o milă puternică activistă, apostolică, și de moravuri care să nu incline spre un conformism exterior. De aceea trebuie convingere, entuziasm, simț critic, spirit de misiune personală: pe acestea nu le poate da decât personalitatea. La morala veche, patriarhală, care se bizua pe milă și moravuri, noi adăugăm și personalitatea. Dar nu personalitatea satanică sau de capriciu a epocii moderne, ci personalitatea care, în luciditățile și îndrăznețiile ei, știe întotdeauna să intrevedă și ceea ce e sacru, general și misterios în viață, precum și marile umilințe virile, care-l fac pe om să nu se creadă singur ori să nu considere viața ca un bun, pe care-l poate confisca și organiza asemenea unui dictator subiectiv. Studiul personalităților religioase este de mare folos pentru a stabili acest aspect al moralului".

(Va urma)

NOTE ȘI COMENTARII

SCANDALUL MĂGUREANU, O BOMBĂ CU EXPLOZIVI ÎN LANȚ

Sub titlul de mai sus, citeam în cotidianul "Timpul" un articol semnat de Mihai Claudiu Cristea, asupra căruia ne vom opri încă o dată, acum în preajma alegerilor din Noembrie.

Directorul Serviciului Român de Informare (S.R.I.) Virgil Asztalos, zis Virgil Măgureanu, a catadicsit să-și dea publicității "dosarul" personal pe care-l avea la Securitate, crezând că astfel va astupa gurile rele ce-l săcăiau de multă vreme. A ales deci ce i-a plăcut din acel dosar și i-a dat drumul în ziarul "Evenimentul Zilei", nedându-și seama că procedând astfel, nu face nimic altceva decât pune carburanți pe focul ce ardea deja. Toată presa din țară a înregistrat și comentat cazul, la timpul cuvenit.

Dar să vedem ce scria Dl. Cristea cu acea ocazie:

"...Comisia parlamentară pentru controlul activității SRI, acțiune motivată de necesitatea acuzațiilor aduse directorului SRI de către președintele PRM (Partidul România Mare) Corneliu Vadim Tudor, prin intermediul publicațiilor "România Mare" și "Politica". Astfel... au fost audiați C.V. Tudor, Virgil Măgureanu și Generalul Ilie Merce. În opinia liderului PRM, Corneliu Vadim Tudor, fiecare zi în plus cu Măgureanu la timona SRI e un pericol pentru siguranța națională. Vadim a cerut clar demiterea lui Măgureanu, împotriva căruia există tot felul de dovezi care-l acuză, dela corupție la activitate în slujba străinătății..."

"Prezidentul" Iliescu, face pe "niz-naiul", afirmând că "n'a fost întrebat". Cum o să-și lase el omul baltă.

În același număr, D-na Lăcrimioara Condea, este mult mai drastică, afirmând: "Măgureanu a mințit cu nerușinare" - "Acest domn, Măgureanu, nu mai poate rămâne în funcție, având în vedere că a mințit cu nerușinare Parlamentul și a încălcat Legea 40..."

Înconjurat de asemenea indivizi, Iliescu se răsfăță încă în Palatul Regal, din Cotroceni. Dar să vedem până când? Căci după alegeri, s'ar putea să-și piardă reședința.

TOT D'ALE MĂGUREANULUI

Fără îndoială Ziua este unul dintre cele mai bune ziare ce apar în prezent în România. Echipa redacțională descoperă aproape zilnic câte o boacăna a celor dela Putere, dând-o în vileag. De aceea, se vede, sunt urmărit și spionați fără rușine. Căzul "Terasa", când doi copii ai lui Măgureanu, și anume Tina și Poporoaga, au fost prinși filmând-o pe Tana Ardeleanu, cea care a dat publicității afacerea Iliescu-KGB. (Din ordinul cui?)

Iată ce scrie directorul ziarului, Dl. Sorin Roșca Stănescu despre Măgureanu:

"Virgil Asztalos, transformat în Virgil Măgureanu, după ce, în prealabil, s'a numit Victor Popescu, în 1962, și Mihai Mihăilă, în 1972, a jucat, la sfârșitul anului trecut... o scenă de geniu. Beneficiind de serviciile unui ziar, el a intrat în rolul spectacolului al unui șef de servicii de informații, care se autodemască. A creat, astfel, o situație fără precedent în Europa Centrală și de Est, conducătorul celei mai puternice poliții politice din această parte a continentului se autodenușă, arătând că a fost informator al Securității, după ce, timp de șase ani, a negat cu înverșunare toate acuzațiile care i-au fost aduse în acest sens..."

Articolul se intitulează: "Măgureanu minte și ia coroana de premiant" și a apărut în Nr.475. Și continuă: "...Cetățeanul român ar fi curios să afle conținutul notelor informative pe care le-a dat despre anumite persoane care "făceau spionaj împotriva statului român..." Cetățeanul român ar mai vrea să știe câți bani a încasat Măgureanu și cum era munca lui apreciată și îndrumată, sistematic, de către șefii lui..."

Dar asemenea informații lipsesc din acest "dosar", cum era și de așteptat. A ales omul din dosar și a dat publicității numai ce știa că nu-i dăunează. Vorba aia: "cele rele să se spele, cele bune să s'adune". Și Asztalos a adunat toate cele bune și le-a prezentat Valahilor creduli.

Nicolae NOVAC

Desen de: Anton IASINSCHI